المملكة العربية السعودية
516
وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد

பிரார்த்தனைப் பேழை

ஸயீத் பின் அலி பின் வஹ்ஹ்.்.ப் அல்
.்.கஹ்த்தானி

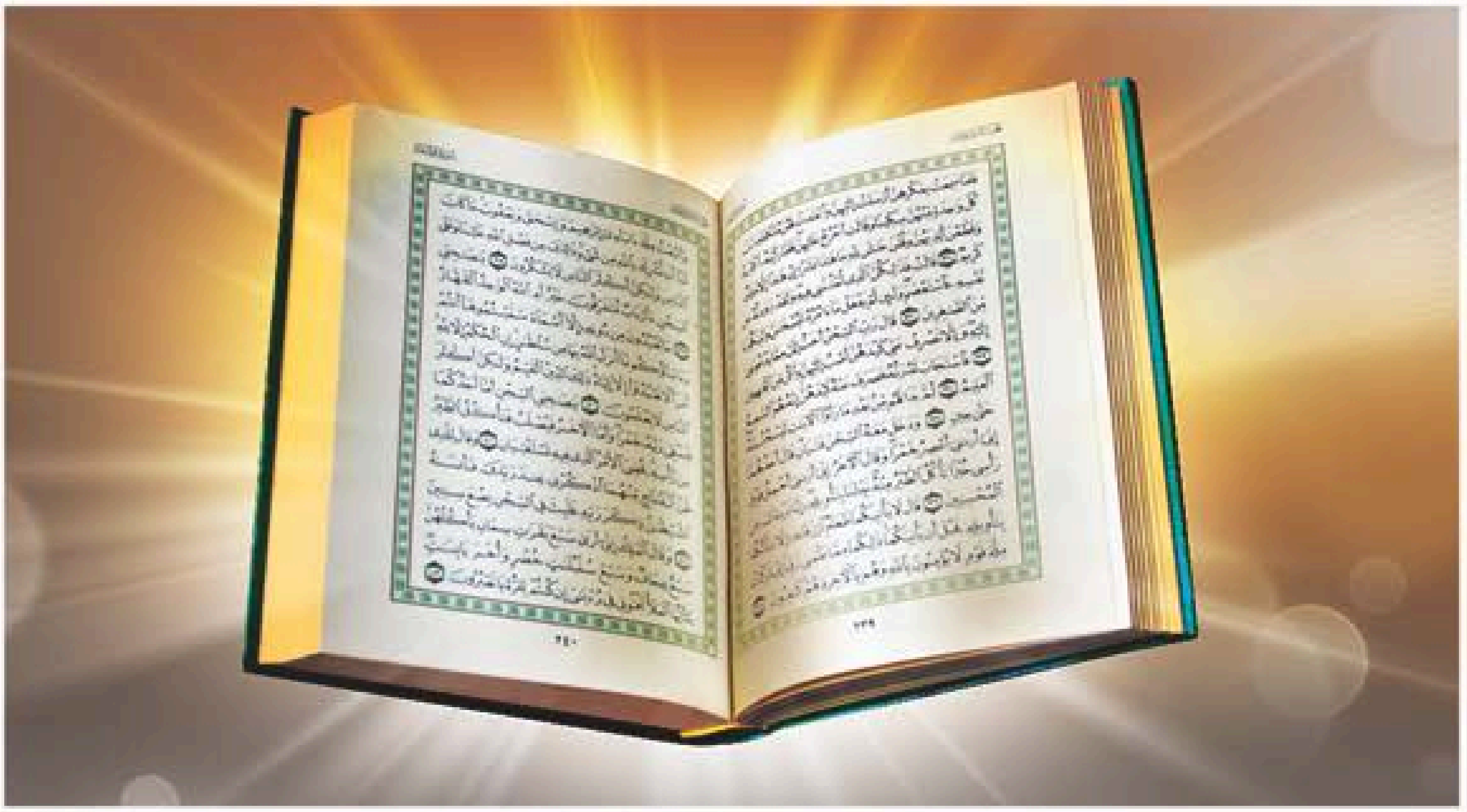

தமிழில்:
மௌலவி K.J. மஸ்தான் அலீ பாகவி,
உமரி
(அபூ காலித்)
பார்வையிட்டவர்:
ஓ.எல். இல்யாஸ் மௌலவி (அஷ்ஷர்கி)
(அபூ அப்தில்லாஹ்)

வெளியீடு:
பிரசுரிப்பு, அறிவியல் ஆய்வுத் திணைக்களம்
இஸ்லாமிய அழைப்பு வழி காட்டல், வக்பு,

وكالة المطبوعات والبحث العلمي

info@islam.org.sa

د مسلمان ساتنه

په قرآني او نبوي اذکارو کې

د (حصن المسلم) پښتو ژباړه

لیکنه

د/ سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ژباړنه

عبد النافع زُلال

دچاپولو او خپرولو اداره

د.اسلامي چارو او اوقافو او دعوت او لارښوونې وزارت

سعودي عربستان

١٤٣٦ هـ

ح وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد ، ١٤٢٤ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر
القحطاني ، سعيد
حصن المسلم . / سعيد القحطاني .- الرياض، ١٤٢٤هـ.
١٧٦ ص ، ١٢ × ١٧ سم
ردمك : ٣-٤٤٦-٢٩-٩٩٦٠
(النص باللغة البشتو)
١- الأدعية والوراد أ- العنوان
ديوي ٢١٢,٩٣ ١٤٢٤/٥٩٢٣

رقم الإيداع : ١٤٢٤/٥٩٢٣
ردمك : ٣-٤٤٦-٢٩-٩٩٦٠

الطبعة الثالثة عشرة
١٤٣٦ هـ

بسم الله الرحمن الرحيم

د ژباړن* سریزه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على محمد الرسول الأمين، وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:

پــــدې کـــې شک نشته چې د شرعي نصوصو (قرآني آیتونو او نبوي احادیــــثو) ژباړل د اهمیت وړ خبره ده، ترڅو عام خلک* چې له عربي ژبې سره آشنایي نلري، وکولای شي د قرآن او حدیثو د الفاظو په معنی پوه شي، او په هغه کې نغښتې* مفاهیمو او احکامو باندې ځان خبر کړي. او لدې جملې نه د دعاګانو او اذکارو ژباړل* هم ارزښتناک کار دی، پدې چې دعاګانې او اذکـــار د مسلمان په معنوي ژوند کې یو ځانګړی ځای لري، چې د ژوند په مختلفو او بدلیدونکو حالاتو کې الله ﷻ ته دبنده د توجه اړولو، تضرع* او عاجـــزي کولـــو، او د هغه د یادولو او ستایلو، او له هغه نه مرستې او مدد غوښتلو، او د هغه حکم او فیصلې او قضاء او قدر ته د تسلیمیدلو څرګندونه* کوي. که څه هم د مسنونه دعاګانو او اذکارو ویل په عربي سره غوره خبره ده، خو د هغه په معناګانو او مفاهیمو باندې پوهیدل هم ضروري ګڼل کیږي، تر څو یې د لوستلو او ویلو په حالت کې لوستونکی له پوره اخلاص او د زړه له حضور نه، او په هغه کې د تدبر* او تفکر* کولو نه برخمن* وي.

مـــا پـــه ژباړنه کې د لفظي او حرفي ژباړنې لاره نده غوره کړې، بلکه د معـــنی او مفهوم په نظر کې نیولو سره مې د پښتو ژبې د قواعدو سره سم روانه

ژباړنه کړیده، او دا ځکه چي حرفي او لفظي ژباړنه په دوه لحاظه کمزوري وي، اول دا چي د عربي جملي مفهوم په پوره توګه* نشي افاده* کولای، او بل دا چي پښتو جمله د کلماتو د ارتباط او ترتیب په لحاظ کمزوري، او ناتمامه وي، او لوستونکی ته د فهم وړ نه وي.

او کوم عبارتونه یا کلمي چي د معنی د بشپړ تیا* لپاره مي اضافه کړیدي، هغه مي د دوو منحني شکله قوسونو په مینځ کي راوړیدي، تر څو د اصلي عبارت له ترجمي نه بېي توپیر* وشي.

بل دا چي په پښتو کي د مختلفو هجو او د مرادفو کلماتو د شته والي په خاطر مي د نوموړو کلماتو تر څنګ د ستوري علامه (*) ایښي ده، او بیا مي د کتاب په پای کي د نوموړو کلماتو یو جدول یا لست اضافه کړیدی، تر څو د ستوري لرونکي کلمي د دوهمي معنی یا بلي هجي د پیژندني لپاره ورته مراجعه وشي، او پدې توګه به د مختلفو هجو لوستونکي له کتاب نه په آسانی سره استفاده وکړای شي.

د احادیثو د ژباړلو لپاره مي د احادیثو شرح کونکي کتابونو ته مراجعه کړیده، او د خپل توان سره سم مي هغه معنی غوره کړیده، چي د لوستونکي فهم ته له ټولو نه نژدي ده، او د پښتو جملي سره زیات سمون لري.

امید دی چي دا کتاب د مسلمان ورور لپاره ګټور واقع شي، او له دعا نه مي هیر نکړي.

وصلى الله على نبينا محمد، وعلى آله وصحبه وسلم.

عبد النافع زُلال

azolal@yahoo.com
azolal@hotmail.com

رياض- ١٤٢٣/١/١٥هـ

د مصنف سریزه

إن الحمد لله نحمده ونستعينه ونستهديه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفســـنا وسيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً عبده ورســـوله، صـــلى الله عليه وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين، وسلم تسليماً كثيراً، أما بعد:

دا يـــو مختصر (كتاب) دی چې ما له خپل بل كتاب «الذكرُ والدعاءُ والعـــلاجُ بالرُّقَى مِنَ الكتابِ والسُّنَة» نه مختصر كړيدی، او په هغه كې مې د نومـــړي كتاب نه يواځې اذكار راوړيدي، تر څو په سفر كې يې له ځان سره اخيستل آسانه وي.

او يواځې مې د ذكر او دعا متن راوړی، او د هغه د تخريج له مراجعو نه مې له اصلي كتاب نه يواځې يو يا دوه مراجع ذكر كړيدي، او څوک چې د نومـــړي ذكر او دعا راوي (صحابي) او د هغه تخريج پيژندل غواړي، نو اصلي كتاب ته دي مراجعه وكړي.

لـــه الله ﷻ نه د هغه په نيكو نومونو، او لوړو صفتونو سره سوال كوم چې دا كتاب خالص د خپل رضا لپاره وګرځوي، او هغه ما ته، لوستونكي ته،

چـــاپونکي ته، او هغه چا ته چي په خپرولو کي يې برخه اخيستي ده په دنيا او آخرت کي ګټور وګرځوي، الله ﷻ د همدي کار مَل او په هغه باندي قادر دی.

وصلى الله وسلم على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه، ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين.

د/ سعيد بن علي بن وهف القحطاني

صفر/ ١٤٠٩هـ

د ذکر فضیلت

الله جَلَّ جَلالُهُ فرمايي: ﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُواْ لِي وَلاَ تَكْفُرُونِ﴾ [البقرة: ١٥٢]

۞ ما یاد کړی، زه به تاسو یاد کړم، او زما شکر پرځای کړی، او زما نا شکري مه کوی.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْراً كَثِيراً﴾ [الأحزاب: ٤١]

۞ اې مومنانو! الله په ډېرو یادولو سره یاد کړی.

﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيراً وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْراً عَظِيماً﴾ [الأحزاب: ٣٥]

۞ او د الله ذکر کونکو سړو او ذکر کونکو ښځو لپاره الله جَلَّ جَلالُهُ بخښنه* او لوی ثواب او اجر تیار کړی دی.

﴿وَاذْكُر رَّبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعاً وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالآصَالِ وَلاَ تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ [الأعراف: ٢٠٥]

۞ خپل رب په عاجزی او په ویره او په ټیټ آواز سره چې پورته نه وي، له خپل ځان سره سبا او بیګاه یاد کړه، او له غافلانو څخه مه کیږه.

پیغمبر ﷺ فرمايي: «مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لاَ يَذْكُرُ رَبَّهُ

مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ»[١].

❁ هغه څوک چې د خپل رب* ذکر کوي، او هغه څوک چې نه يې کوي، مثال يې د ژوندي او مړي په شان دي.

او فرمايي: «أَلاَ أُنَبِّـئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ، وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ، وَأَرْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ إِنْفَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ، وَخَيْرٍ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَضْرِبُوا أَعْنَاقَهُمْ وَيَضْرِبُوا أَعْنَاقَكُمْ؟» قَالُوا: بَلَى، قَالَ: «ذِكْرُ اللَّهِ تَعَالَى»[٢].

❁ آيا تاسو خبر نکړم ستاسو د بنو اعمالو نه، او له هغو اعمالو نه چې ستاسو د رب* په نزد له ټولو نه پاک دي، او ستاسو درجې* لوړوي*، او ستاسو لپاره د سرو زرو او سپينو زرو له خيراتولو نه هم غوره* دي، او ستاسو لپاره لدې نه هم غوره دي چې د دښمن سره مخامخ شی او بيا يو د بل غاړي* ووهی؟ (صحابه وو) وويل: هو (خبر مو کړه)، (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: (هغه) د الله ﷻ ذکر کول دي.

او همدا رنګه فرمايي: «يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي، وَأَنَا مَعَهُ إِذَا ذَكَرَنِي، فَإِنْ ذَكَرَنِي فِي نَفْسِهِ ذَكَرْتُهُ فِي

---

(١) بخاري (فتح الباري ٢٠٨/١١)، او د مسلم ٥٣٩/١ لفظ دادی: «مثل البيت الذي يذكر الله فيه والبيت الذي لا يذكر الله فيه مثل الحي والميت»، ترجمه: هغه کور چې په هغه کې د الله ذکر کيږي، او هغه کور چې د الله ذکر نه پکښې کيږي، مثال يې د ژوندي او مړي په شان دي.

(٢) ترمذي ٤٥٩/٥، ابن ماجه ١٢٤٥/٢، صحيح ابن ماجه ٣١٦/٢، صحيح الترمذي ١٣٩/٣.

نَفْسِـــي، وَإِنْ ذَكَـــرَنِي فِي مَلإٍ ذَكَرْتُهُ فِي مَلإٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ شِبْراً تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعاً، وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعاً تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعاً، وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً»[1].

ﷻ الله جَلَّ جَلالُه فرمايي: زه د بنده د ګمان په وړاندي يم، او زه ورسره يم چي كله ما ياد كړي، نو كه يې په خپل زړه كي ياد كړم، زه يې له ځان سره يادوم، او كه يې په يوې ډلي كي ياد كړم، زه يې د هغې نه په غوره* ډله كي يادوم، او كه ما ته د يوي لويشتي په اندازه رانژدي شي، زه به هغه ته د يو ګز په اندازه نژدي شم، او كه ما ته د يو ګز په اندازه نژدي شي، زه به هغه ته د يوې وازې* په اندازه نژدي شم، او كه ما ته په پښو* روان راشي، زه به ورته په منډه* ورشم.

وعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُسْرٍ رضي الله عنه أَنَّ رَجُلاً قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ شَرَائِعَ الإِسْلاَمِ قَدْ كَثُرَتْ عَلَيَّ فَأَخْبِرْنِي بِشَيْءٍ أَتَشَبَّثُ بِهِ، قَالَ: لاَ يَزَالُ لِسَانُكَ رَطْباً مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ»[2].

ﷻ دعبد الله بن بُسر رضي الله عنه نه روايت دى چي يوه سړي وويل: اى د الله رســـوله! د اســـلام احكام پر* ما زيات شول، نو ما ته داسي شى* وښايه چي هغه باندي ټينګ عمل وكړم، پيغمبر ﷺ ورته وفرمايل: چي

---

(١) بخاري ١٧١/٨، مسلم ٢٠٦١/٤، او دا لفظ د بخاري دى.

(٢) ترمذي ٤٥٨/٥، ابن ماجه ١٢٤٦/٢، صحيح الترمذي ١٣٩/٣، صحيح ابن ماجه ٣١٧/٢.

ژبه دي بايد تل* د الله ﷻ په ذكر سره لمده* وي.

او پيغمبر ﷺ همدا رنګه فرمايي: «مَنْ قَرَأَ حَرْفاً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ فَلَهُ بِهِ حَسَنَةٌ، وَالْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا، لاَ أَقُولُ ﴿الم﴾ حَرْفٌ، وَلَكِنْ: أَلِفٌ حَرْفٌ، وَلاَمٌ حَرْفٌ، وَمِيمٌ حَرْفٌ»[1].

۞ چا چي د الله ﷻ له كتاب (قرآن) نه يو حرف ولوست*، نو هغه لره پدې كي يوه نيكي ده، او يوه نيكي لس چنده (ثواب*) لري، زه نـــه وايم چي ﴿الم﴾ يو حرف دى، بلكه الف (بيل*) حرف دى، او لام (بيل) حرف دى، او ميم (بيل) حرف دى.

وعَـــنْ عُقْبَةَ بْنِ عَامِرٍ ﷺ قَالَ: خَرَجَ رَسُولُ ﷺ وَنَحْنُ فِي الصُّفَّةِ، فَقَالَ: «أَيُّكُمْ يُحِبُّ أَنْ يَغْدُوَ كُلَّ يَوْمٍ إِلَى بُطْحَانَ أَوْ إِلَى الْعَقِيقِ فَيَأْتِيَ مِنْهُ بِنَاقَتَيْنِ كَوْمَاوَيْنِ فِي غَيْرِ إِثْمٍ وَلاَ قَطِيعَةِ رَحِمٍ؟» فَقُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نُحِبُّ ذَلِكَ، قَالَ: «أَفَلاَ يَغْدُو أَحَدُكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَيَعْلَمَ أَوْ يَقْرَأَ آيَتَيْنِ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ خَيْرٌ لَهُ مِنْ نَاقَتَيْنِ، وَثَلاَثٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ثَلاَثٍ، وَأَرْبَعٌ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَرْبَعٍ، وَمِنْ أَعْدَادِهِنَّ مِنْ الإِبِلِ»[2].

۞ عقـــبه بن عامر ﷺ وايي: چي مونږ په صُفه* كي (ناست) وو

---

(١) ترمذي ١٧٥/٥، صحيح الترمذي ٩/٣، صحيح الجامع الصغير ٣٤٠/٥.

(٢) مسلم ٥٥٣/١.

چي پیغمبر ﷺ راووت، او وېې فرمایل: له تاسو نه څوک دا غوره ګڼي چي هره ورځ «بُطحان*» یا «عقیق*» ته لاړ شي، او له هغه ځای نه دوه بوکونو* واله اوښان* راولي، چي نه یې په کې کومه ګناه کړې وي، او نه یې پکي خپلولي ختمه کړي وي؟ نو مونږ وویل: چي مونږ (ټول) دا خوښوو، (پیغمبر ﷺ) وفرمایل: که له تاسو نه یو څوک مسجد* ته لاړ شي او د قرآن دوه آیته زده کړي او یا یې ولولي، او یا د قرآن دوه آیته ولـــولي، نو دا ورته له دوو اوښانو نه غوره* ده، او درې (آیته) له دریو (اوښانو) نه غوره دي، او څلور له څلورو نه، او همدارنګې (دآیتونو) د شمیر په اندازه له اوښانو نه غوره دي.

او ﷺ فـــرمايي: «مَنْ قَعَدَ مَقْعَداً لَمْ يَذْكُرْ اللَّهَ فيه كَانَتْ عَلَيْه منْ اللَّه ترَةٌ، وَمَنْ اضْطَجَعَ مَضْجَعاً لاَ يَذْكُرُ اللَّهَ فِيهِ كَانَتْ عَلَيْه مَنْ اللَّه تِرَةٌ»[۱].

۞ څـــوک چي په یو ځای کي کیناست او الله ﷻ یې پکي یاد نکړ، نو د الله ﷻ له طرف نه به پرې کمښت او زیان پېښ شي، او چا چي په یو ځای کي ډډه ولګوله او الله ﷻ یې هلته یاد نکړ، نو دالله ﷻ له طرف نه به ده ته کموالی او نقصان راشي.

---

(۱) ابو داود ۲٦۴/۴، او نورو هم روایت کړیدی، صحیح الجامع ۳۴۲/۵.

او ﷺ فـــرمايي: «مَا جَلَسَ قَوْمٌ مَجْلساً لَمْ يَذْكُرُوا اللَّهَ فيه وَلَـــمْ يُصَلُّوا عَلَى نَبِيِّهِمْ إلاَّ كَانَ عَلَيْهِمْ تِرَةً، فَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ وَإِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ»[١].

❁ كوم قوم چي په يو ځاى کي کيني، او الله ﷻ پکي ياد نکړي، او نه په پيغمبر ﷺ درود ووايي، نو دا به ددوى لپاره (دالله ﷻ له جانب نه) دنقصان سبب وي، که وغواړي عذاب به ورکړي، او که وغواړي بخښنه* به ورته وکړي.

او فرمايي: «مَا مِنْ قَوْمٍ يَقُومُونَ مِنْ مَجْلِسٍ لاَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ فِيهِ إِلاَّ قَامُوا عَنْ مِثْلِ جِيفَةِ حِمَارٍ، وَكَانَ لَهُمْ حَسْرَةً»[٢].

❁ کـــوم قوم چي له يو داسي مجلس نه پاڅيده*، چي د الله ﷻ ذکر يې پکي نه وي کړى، نو داسي به وي لکه چي د خره د مرداري* نه پاڅيدلى وي، او دا به د دوى لپاره د افسوس سبب وي.

١- دخوب نه د پاڅيدو دعاګاني

١- «الْحَمْدُ للَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ»[٣].

❁ ټولـــه غوره ستاينه* الله لره ده، هغه چي مونږ يې پس له مرګه

(١) ترمذي، صحيح الترمذي ١٤٠/٣.
(٢) ابو داود ٢٦٤/٤، احمد ٣٨٩/٢، صحيح الجامع ١٧٦/٥.
(٣) بخاري (فتح الباري ١١٣/١١)، مسلم ٢٠٨٣/٤.

ژوندي کړي يو، او همده ته بيا ژوندي کيدل او ورتګ دی.

٢- «لاَ إِلَـــهَ إلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْـــدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلاَ إِلَـــهَ إلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاَّ بِاللَّه العَلِيِّ العَظِيمِ، رَبِّ اغْفِرْ لِي»[(١)].

❁ بيله الله نه بل څوک د عبادت وړ* نشته، هغه يو دی شريک نلري، همده لره ټولواکي او ټوله غوره ستاينه* ده، او همدی په هر څه قادر دی، پوره پاکي او ټوله غوره ستاينه يوازي الله لره ده، بيله* الله نه بل څوک د عبادت وړ* نشته ، الله لوی دی، او هيڅ قوت او طاقت نشـــته (د ګـــناه نـــه د ساتلو* او د نيکيو د کولو) مګر په اوچت او باعظمت الله ﷻ سره، پروردګاره ما ته بخښنه* وکړه.

٣- «الحَمدُ لله الَّذي عَافَاني في جَسَدي، ورَدَّ عليَّ رُوحِي، وأَذنَ لي بذكْرِه»[(٢)].

❁ ټولـــه غوره ستاينه * هغه الله لره ده چي ما ته يې په بدن کي

---

(١) څـــوک چي دا ووايي، ګناهونه به يې وبخښل شي، او که دعا وکړي، قبوله به شي، او که پاڅي اودس وکړي او بيا لمونځ وکړي، نو لمونځ به يې قبول شي.
بخـــاري (فـــتح الـــباري ٣/٣٩)، او نورو هم روايت کړيدی، او پورتنی لفظ د ابن ماجه دی، صحيح ابن ماجه ٢/٣٣٥.

(٢) ترمذي ٥/٤٧٣، صحيح الترمذي ٣/١٤٤.

روغتيا راكړې، او ما ته يې زما روح بيا را كړ، او ما ته يې د خپل ذكر اجازه او حكم كړى دى.

٣- ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ وَاخْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِّأُوْلِي الألْبَابِ * الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللّهَ قِيَاماً وَقُعُوداً وَعَلَىَ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذا بَاطِلاً سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ * رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ * رَّبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِياً يُنَادِي لِلإِيمَانِ أَنْ آمِنُواْ بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الأبْرَارِ * رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدتَّنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلاَ تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ الْمِيعَادَ * فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِّنكُم مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَى بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ فَالَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخْرِجُواْ مِن دِيَارِهِمْ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُواْ وَقُتِلُواْ لأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ ثَوَاباً مِّن عِندِ اللّهِ وَاللّهُ عِندَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ * لاَ يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُواْ فِي الْبِلاَدِ * مَتَاعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ * لَكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْاْ رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلاً مِّنْ عِندِ اللّهِ وَمَا عِندَ اللّهِ خَيْرٌ لِّلأَبْرَارِ * وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ

الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلَّهِ لاَ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَناً قَلِيلاً أُوْلَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ۞ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ اصْبِرُواْ وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَاتَّقُواْ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [آل عمران: ١٩٠-٢٠٠] (١).

۞ بې شکه چې په آسمانونو او ځمکه کې، او د شپې او ورځې په بدلیدلو کې د عقل خاوندانو لپاره نښې نښانې دي، هغه کسان چې د الله ذکر کوي پداسې حال کې چې ولاړ* وي، او ناست وي، او په ډډه* باندې وي، او دآسمانونو او ځمکې په پیدایښت کې سوچ او فکر کوي، (او وایي) ای زمونږ پروردګاره! دا (آسمانونه او ځمکه) دې خوشې او بې فایدې ندي پیدا کړي، پاکي ده تا لره، نو مونږ د دوزخ* له عذاب نه وساته. ای پروردګاره! بې شکه چې ته څوک دوزخ* ته واچوې نو په رښتیا سره تا هغه رسوا او ذلیل کړیدی، او ظالمانو لره هیڅوک مرستندوی نشته. ای پروردګاره! په رښتیا سره مونږ د آواز* کونکي (آواز) واورید چې ایمان ته یې بلنه* کوله (ویل یې) چې په خپل پروردګار ایمان راوړی، نو مونږ ایمان راوړ، ای زمونږ پروردګاره! زمونږ

---

(١) بخاري (فتح الباري ٨/٢٣٧)، مسلم ١/٥٣٠.

ګناهونه را ته وبخښه*، او زمونږ بد کارونه را نه لیري کړه، او مونږ ته لــه نیکانو* سره مرګ راکړه. ای زمونږ پروردګاره! مونږ ته هغه څه راکړه چي د خپلو پیغمبرانو په (ذریعه) دي راسره وعده کړیده، او د قیامت په ورځ مو مه رسوا کوه، په رښتیا سره چي ته د وعدي مخالفت نکوې. نو د دوی پروردګار د دوی (دعا) قبوله کړه، (پدې شان) چي زه به له تاسو نه د هیڅ عمل کونکي عمل نه ضایع* کوم، نر وي او که ښځه، (ټول) یو له بل نه یاست، نو هغو کسانو چي هجرت یي کړی، او له خــپلو کورونو نه ایستلي شوي، او زما په لاره* کي ورته اذیت رســیدلی، او جهاد یي کړی، او وژل شویدي، نو خامخا به زه د دوی ګناهونه وبخښم، او هرو مرو* به دوی هغه جنتونو ته داخل کړم چي (دهغو دماڼیو او ونو) لاندي ویالې بهیږي، (او دا) د الله له جانبه جزا او ثواب دی، او د الله په نزد ډیر ښه ثواب او اجر دی. په ښارونو کي د کافرانو تلل را تلل دي تا نه تیر باسي. (دا) یو نا څیزه* متاع او فائده ده، او بیا د دوی ځای دوزخ دی، او ډیر بد د هستوګني ځای دی. لیکن هغــه کسان چي له خپل پروردګار نه ویریږي* او پرهیزګاري کوي، هغوی لره داسي جنتونه دي چي په هغه کي به ویالې رواني وي، تل* به پــه هغه کي استوګن وي، (او دا) د الله له جانبه میلمستیا ده (هغوی لره)، او هغه څه چي د الله سره دي هغه د نیکانو لپاره (ډیر) غوره دي.

او په تحقیق سره د اهل کتاب نه داسي کسان شته چي په الله او په هغه (قــرآن) چي تاسو ته نازل کړي شویدی، او په هغه (تورات او انجیل) چي دوی ته نازل کړي شوی دی، ایمان لري، پداسي حال کي چي له الله نــه ویریدونکي دي، د الله آیاتونه په لږو پیسو نه خرڅوي، د دي کسانو اجر او ثواب د الله سره دی، په رښتیا سره چي الله ژر حساب کونکی دی. ای مومنانو! صبر وکړی، او ټینګ اوسی (د دښمنانو په مقابل کي)، او جهاد ته تیار اوسی، او له الله نه وویریږی، ددې لپاره چي تاسو کامیابه شی.

٢- د جامو اغوستلو دعا

٥- «الحَمدُ لله الّذي كَسَانِي هَذا (الثّوبَ) وَرَزَقَنِيه مِنْ غَيرِ حَوْلٍ مِنّي ولا قُوّةٍ..»[١].

۞ ټولــه غوره ستاینه* ده هغه الله لره چي ما ته یې دا جامه* را واغوستله، او بیله* کوم طاقت او قوت نه یې ما ته راکړه.

٣- دنوي جامې اغوستلو دعا

٦- «اللَّهُــمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنيه، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ»[٢].

---

(١) بیله* نسائي نورو اصحاب السنن* روایت کړیدی، ارواء الغلیل ٤٧/٧.

(٢) ابو داود، ترمذي، او بغوي روایت کړیدی، شمائل الترمذي د الباني لیکنه ص٤٧.

۞ يـــا الهـــي! تا لره ټوله غوره ستاینه* ده، تا ما ته (دا جامه) را واغوستله، زه د هغې د خیر ، او د څه لپاره چې جوړه شویده د هغه د خیر سوال درنه کوم، او پناه غواړم په تا سره د هغې له شر نه او د هغه څه له شر نه کُوم لپاره چې هغه جوړه شویده.

۴- چا چي نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا

٧-«تُبْلِي، ويُخْلِفُ اللهُ تَعالَى»[1].

۞ (دا جامه) زړه کړې، او الله دې د هغه په ځای نورې جامې در کړي.

٨- «الْبَسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً، وَمُتْ شَهِيداً»[2].

۞ نـــوې (جامه) واغوندې، او ستایلی واوسیږې، او دشهادت په مرګ مړ شې.

۵- دجامو ایستلو په وخت کي دعا

٩- «بِسْمِ اللهِ»[3].

۞ د الله په نوم سره (دا جامه اوباسم).

(١) ابو داود ۴۱/۴، صحیح ابي داود ٧٦٠/٢.

(٢) ابن ماجه ١١٧٨/٢، بغوي ۴١/١٢، صحیح ابن ماجه ٢٧٥/٢.

(٣) تـــرمذي ٥٠٥/٢، او نـــورو هم روایت کړیدی، إرواء الغلیل ۴٩ نمبر حدیث، صحیح الجامع ٢٠٣/٣.

٦- د اودس ماتي ځای ته د داخلېدلو دعا

١٠- «[بِسْـمِ اللهِ] اللَّهُـمَّ إِنِّـي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ»[١].

۞ د الله په نوم سره، الهي! زه په تا سره له نرينه او ښځينه شيطانانو نه پناه غواړم.

٧- د اودس ماتي ځای نه د وتلو دعا

١١- «غُفْرَانَكَ»[٢].

۞ ستا بخښنه غواړم.

٨- داوداسه نه مخکي ذکر

١٢- «بِسْمِ اللهِ»[٣].

۞ د الله په نامه سره (اودس پيل کوم).

٩- د اودس نه وروسته دعا

١٣-١- «أَشْـهَدُ أَنْ لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ

---

(١) بخـاري ١/٤٥، مسـلم ١/٢٨٣، او دا اضافه: «بسم الله في أولـه» سعيد بن منصور روايت کړيدی، فتح الباري ١/٢٤٤.

(٢) بـيله* نسائي نورو اصحاب السنن* روايت کړيدی، او نسائي په «عمل اليوم والليلة» کې روايت کړيدی، زاد المعاد ٢/٣٨٧.

(٣) ابو داود، ابن ماجه او احمد روايت کړيدی، إرواء الغليل ١/١١٢.

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ..»[(١)].

❁ شاهدي* ورکوم چي بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، او شاهدي ورکوم چي محمد د الله بنده او پيغمبر دی.

١٤-٢- «اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ»[(٢)].

❁ الهي! ما د توبه ایستونکو څخه وګرځوه، او د (پاکو) کسانو څخه مي وګرځوه.

١٥-٣- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»[(٣)].

❁ الهي! تا په پاکي سره يادوم او ستا پوره ستاينه کوم، زه شاهدي* ورکوم چي بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، له تا نه بخښنه غواړم، او تا ته توبه وباسم.

١٠- د کور نه دوتلو ذکر

١٦-١- «بِسْمِ اللَّهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ

---

(١) مسلم ١/٢٠٩.

(٢) ترمذي ١/٧٨، صحيح الترمذي ١/١٨.

(٣) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص١٧٣، إرواء الغليل ١/١٣٥، ٢/٩٤.

بِاللّٰه»[۱].

❁ د الله په نامه سره (له کور نه وځم)، په الله باندي توکل او تکیه کـــوم، او نشته هیڅ قوت او طاقت (له ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) مګر د الله ﷻ (په توفیق) سره.

۱۷–۲– «اللّٰهُمَّ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ أَوْ أَزِلَّ أَوْ أُزَلَّ أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلَمَ أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ»[۲].

❁ الهي! زه په تا سره پناه غواړم لدې نه چې زه بې لاري شم، یا مـــې بـــل څوک بې لاري کړي، یا وښویږم، یا وښویولی شم، یا ظلم وکړم، یا ظلم را سره وشي، یا (چا ته) ضرر او نقصان ورسوم، یا را ته (له بل چا نه) ضرر ورسولی شي.

۱۱- کور ته د ننوتلو* ذکر

۱۸– «بِسْمِ اللّٰه وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا ثُمَّ لِيُسَلِّمْ عَلَى أَهْلِهِ»[۳].

---

(۱) ابو داود ۳۲۵/۴، ترمذي ۴۹۰/۵، صحیح الترمذي ۱۵۱/۳.
(۲) اصحاب السنن*، صحیح الترمذي ۱۵۲/۳، صحیح ابن ماجه ۳۳۶/۲.
(۳) ابـــو داود ۳۲۵/۴، او علامه ابن باز په «تحفة الأخیار» ص۲۸ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی، او پـــه صـــحیح حدیث کې راغلي دي، د مسلم ۲۰۱۸ نمبر حدیث کې: کله چې سړی خپل کـــور تـــه ننوځي، او ننوتلو په وخت کې، او د خوراک په وخت کې الله یاد کړي، نو شیطان (خپلو ملګرو ته) وایي: زمونږ لپاره (دلته) نه د شپې ځای، او نه د (شپې) خوراک شته.

۞ د الله په نامه سره ننوتلو*، او د الله په نامه سره ووتلو*، او پر* خپل پروردګار مو توکل او تکیه کړیده.

او بیا دي په خپلو ورو* سلام وکړي.

۱۳- مسجد ته د تللو دعا

۱۹- «اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُوراً، وَفِي لِسَانِي نُوراً، وَفِي سَمْعِي نُوراً، وَفِي بَصَرِي نُوراً، وَمِنْ فَوْقِي نُوراً، وَمِنْ تَحْتِي نُوراً، وَعَنْ يَمِينِي نُوراً، وَعَنْ شِمَالِي نُوراً، وَمِنْ أَمَامِي نُوراً، وَمِنْ خَلْفِي نُوراً، وَاجْعَلْ فِي نَفْسِي نُوراً، وَأَعْظِمْ لِي نُوراً، وَعَظِّمْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْنِي نُوراً، اللَّهمَّ أَعْطِنِي نوراً، واجعَل في عَصَبِي نوراً، وفي لَحْمِي نوراً، وفي دَمِي نوراً، وفي شَعْرِي نوراً، وفي بَشَرِي نوراً»[1]، «[اللهمّ اجْعَل لي نوراً في قَبْري.. ونوراً في عظَامي]»[2]، [«وَزِدْنِي نوراً، وزِدْنِي نوراً، وزِدْنِي نوراً»][3]، [«وَهَبْ لِي نوراً عَلَى نُورٍ»][4].

(١) ټول پورتني صفات په بخاري ١١٦/١١ په ٦٣١٦ نمبر حديث كې راغلي دي، مسلم ٥٢٦/١، ٥٢٩، ٥٣٠، په ٧٦٣ نمبر حديث كې.

(٢) ترمذي ٣٤١٩ نمبر حديث، ٤٨٣/٥.

(٣) بخاري په «الأدب المفرد» ٦٩٥ نمبر حديث، ص٢٥٨، كې روايت كړيدى، او آلباني په «صحيح الأدب المفرد» ٥٣٦ نمبر حديث كې د هغه اسناد صحيح بللى دى.

(٤) ابن حجر دا لفظ په فتح الباري كې اوابن ابو عاصم ته يې په كتاب الدعاء كې نسبت كړيدى، فتح الباري ١١٨/١١، او وايي: نو د مختلفو روايتونو نه پنځه ويشت خصلتونه راغونډ* شول.

۞ الهي! زما په زړه كې رڼا* پیدا كړې، او په ژبه كې مې رڼا، او په غوږونو كې مې رڼا، او په ستركو كې مې رڼا، او له پاسه مې رڼا، او لاندې مې رڼا، او له ښي طرف نه مې رڼا، او له چپ طرف نه مې رڼا، او مخې ته مې رڼا، او شا ته مې رڼا، او په بدن كې مې رڼا پیدا كړې، او ما ته رڼا د قدر وړ وګرځوې، او ما ته رڼا مقرره كړې، او ما رڼا وګرځوې، الهي! ما ته رڼا راكړې، زما په پلو* كې رڼا پیدا كړې، او په غوښه كې مې رڼا، او په وینه كې مې رڼا، او په ویښتو* كې مې رڼا، او په پوټكي* كې مې رڼا پیدا كړې.

الهي! زما په قبر كې رڼا پیدا كړې، او زما په هډوكو كې رڼا، او زما رڼا زیاته كړې، او زما رڼا زیاته كړې، او زما رڼا زیاته كړې، او ما ته د رڼا بر سیره رڼا راكړې.

۱۳- مسجد ته د ننوتلو دعا

۲۰- «أَعُـــوذُ بِاللّٰه الْعَظِيمِ وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»(۱)، [بِسمِ اللّٰهِ، والصَّلاَةُ](۲) [والسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللّٰهِ](۳) «اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ»(٤).

(۱) ابو داود، صحیح الجامع ۴۵۹۱ نمبر حدیث.

(۲) ابن السني ۸۸ نمبر حدیث، او الباني هغه حَسَن بللی دی.

(۳) ابو داود ۱/۱۲٦، صحیح الجامع ۱/۵۲۸.

(٤) مسلم ۱/۴۹۴، او په ابن ماجه كې له فاطمه رضي الله عنها نه داسي روایت دی: «اللهم اغفر لي ذنوبي وافتح لي أبواب رحمتك»، ترجمه: الهي! زما ګناهونه را ته وبخښې، او خپل د رحمت =

۞ په لوی الله سره، او د هغه په عزتمند مخ، او ازلي او همیشنی تولواکـــي سره، له رټل شوي شیطان نه پناه غواړم، د الله په نوم سره (نـــنوځم)، درود او سلام دې وي د الله پر پیغمبر ﷺ، الهي! ته را ته د خپل رحمت دروازې خلاصي* کړې.

۱۴- مسجد نه د وتلو دعا

۲۱- «بسمِ اللهِ والصَّلاةُ والسلامُ على رسُولِ الله، اللّهمَ إنِّـــي أســـألُكَ مِـــنْ فَضْـــلِكَ، اللّهُمَّ اعْصِمْني مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» (١).

۞ د الله پـــه نـــوم سره (وځم)، او درود او سلام دې وي د الله پر پیغمبر، الهي! له تا نه ستا د فضل سوال کوم، الهي! له رټل شوي شیطان نه مې وساتې.

۱۵-د آذان اوریدو ذکرونه

۲۲-۱- (د آذان پـــه جواب کې به) هماغه د مؤذن* الفاظ بیرته وایې، خو د «حيَّ على الصلاةِ» او «حيَّ على الفَلاحِ» (په جواب =

دروازې راته خلاصي* کړې.

او الباني هغه د شواهدو په وجه صحیح بللی دی، صحیح ابن ماجه ۱/۱۲۸-۱۲۹.

(١) د مخکیـــنې (۲۰) نمـــبر حدیـــث روایـــونه دې وکتل شي، او دا زیادت: «اللهم اعصمني من الشیطان الرجیم» د ابن ماجه دی، صحیح ابن ماجه ۱/۱۲۹.

کي به) «لا حَولَ ولا قُوَّةَ إلاّ بالله»[١] وايي.

٢٣-٢- د مؤذن* د «أشْهَدُ أنْ لاّ إلَهَ» او «أشْهَدُ أنّ محمداً رَسُولُ الله» د ويلو وروسته به دا ذکر وايي[٢]:

«وَأنَــا أشْــهَدُ أنْ لاَ إلَهَ إلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ وَأنّ مُحَمَّــداً عَــبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللّهِ رَبّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً، وَبِالإسْلاَمِ دِيناً»[٣].

❁ او زه هــم شاهدي* ورکوم چي بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، او محمد د الله بنده او پيغمبر دی، د الله ﷻ په ربوبيت، او د محمد ﷺ په پيغمبرۍ، او د اسلام په دين راضي يم.

٢٤-٣- مؤذن ته د جواب* ورکولو نه وروسته به پر پيغمبر ﷺ درود وايي[٤].

٢٥-٤- او بــيا به دغه دعا وايي: «اللَّهُمَّ رَبَّ هَذه الدَّعْوَة التَّامَّة وَالصَّلاَة الْقَائمَة، آت مُحَمَّداً الْوَسيلَةَ وَالْفَضيلَةَ، وَابْعَثْهُ

---

(١) بخاري ١/١٥٢، مسلم ١/٢٨٨.
(٢) ابن خزيمه ١/٢٢٠.
(٣) مسلم ١/٢٩٠.
(٤) مسلم ١/٢٨٨.

مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ [إِنَّكَ لاَ تُخْلِفُ المِيعَادَ]»(١).

۞ الهي! ای د دې مکملې بلنې، او د کیدونکې لمونځ پروردګاره! محمد ﷺ ته په جنت کې خاصه درجه، او خاص فضیلت ورکړې، او هغه ستایلی شوي مقام ته یې ورسوې کوم چې تا ورسره وعده کړېده، بې شکه چې ته د خپلې وعدې مخالفت نه کوې.

٢٦-٥- د آذان او اقامت په مینځ کې به خپل ځان ته دعا کوي، ځکه چې پدې وخت کې دعا نه رد* کیږي(٢).

١٦- د لمانځه د شروع (له اول تکبیر نه وروسته*) دعا

٢٧-١- «اللَّهُـمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْـرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْـيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ»(٣).

۞ الهي! زما او زما د ګناهونو تر مینځ دومره لرې والی راولې، لکه څنګه چې دې د مشرق* او مغرب* په مینځ کې لرې والی راوستی دی،

(١) بخـاري ١/١٥٢، او د کـړو قوسـونو په مینځ کې عبارت د بیهقي ١/٤١٠ دی، او اسناد یې علامه عبد العزیز بن باز په «تحفة الأخیار» ص٣٨ کې حسن بللی دی.

(٢) ترمذي، ابو داود، او احمد روایت کړیدی، ارواء الغلیل ١/٢٦٢.

(٣) بخاري ١/١٨١، مسلم ١/٤١٩.

الهي! ما له خپلو گناهونو نه داسې پاک کړې لکه څنگه چې سپينه جامه له خیرو* نه پاکه کړي شي، الهي! ما له گناهونو نه په واوره، او اوبو، او ږلۍ سره ووينځې.

۲۸-۲- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ»[1].

۞ الهي! تا په پاکي سره يادوم او ستا پوره ستاينه كوم، او مبارک دی نوم ستا، او اوچت* دی شان او شوکت ستا، او بیله تا نه بل څوک د عبادت وړ* نشته.

۲۹- «وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ حَنِيفاً وَمَا أَنَا مِنْ الْمُشْرِكِينَ، إِنَّ صَلاَتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنْ الْمُسْلِمِينَ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الْمَلِكُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا عَبْدُكَ ظَلَمْتُ نَفْسِي وَاعْتَرَفْتُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِي جَمِيعاً، إِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، وَاهْدِنِي لأَحْسَنِ الأَخْلاَقِ، لاَ يَهْدِي لأَحْسَنِهَا إِلاَّ أَنْتَ، وَاصْرِفْ عَنِّي سَيِّئَهَا، لاَ يَصْرِفُ عَنِّي

---

(۱) څلورو وارو اصحاب السنن روایت کړیدی، صحیح الترمذي ۱/۷۷، صحیح ابن ماجه ۱/۱۳۵.

سَيِّئَهَا إِلاَّ أَنْتَ، لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ، وَالْخَيْرُ كُلُّهُ بِيَدَيْكَ، وَالشَّرُّ لَيْسَ إِلَيْكَ، أَنَا بِكَ وَإِلَيْكَ، تَبَارَكْتَ وَتَعَالَيْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ»[١].

ما خپل مخ وګرځاوه هغه ذات ته چې آسمانونه او ځمکه يې پيدا کړيدي، پداسې حال کې چې د حق دين مل* يم، او نه يم له مشرکانو نه، په رښتيا سره زما لمونځ، او قرباني*، او ژوند، او مرګ يواځې د هغه الله لپاره دی چې د مخلوقاتو پروردګار دی، شريک نلري، او زه پدې سره مامور شوی يم، او زه له مسلمانانو څخه يم.

الهي! ته تولواک* يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ته زما پروردګار يې، او زه دي بنده يم، په خپل ځان مې ظلم* کړی، او په خپله ګناه اقرار کوم، نو زما* ټول ګناهونه را ته وبخښې، په رښتيا سره چې ګناهونه بيله تا نه بل څوک نشي بخښلی، د ښو اخلاقو هدايت* راته وکړې، و ښو اخلاقو ته يواځې ته هدايت کوې، او بد اخلاق را څخه لرې کړې، بد اخلاق را نه يواځې ته لرې کولای شې، ستا دعوت مې قبول کړ، او ستا خدمت ته ولاړ يم، خير ټول ستا په لاسونو

(١) مسلم ١/٥٣٤.

کـــې دی، او شـــر تا لره شر ندی[1]، او په تا مي تکیه ده، او تا ته به درځم، ته برکت والا يې، او اوچت* يې، له تا نه بخښنه غوارم، او تا ته توبه وباسم.

٣٠-٤- «اللَّهُمَّ رَبَّ جَبْرَائِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ، فَاطِرَ السَّـــمَاوَاتِ وَالأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ، اهْدِنِي لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنْ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ، إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ»[2].

۞ الهي! د جبرایل، او میکایل، او اسرافیل پروردګاره، د آسمانونو

---

(١) د (والشر ليس إليك) علماوو مختلفي معناګاني ذکر کړيدي، له هغه جملې نه بعضي دادي:

١- شـــر ســـتا په حق کي شر ندی، ځکه هغه ستا له عدل او حکمت نه مېنځ ته راغلی، او هغه یواځي د مخلوق په حق کي شر دی.

٢- شر الله ته د نژدیکت وسیله نده.

٣- یواځي د شر نسبت الله ﷻ ته نه کيږي، بلکه د خیر نسبت به ورسره وي.

۴- شـــر د الله حضـــور ته نه پورته کيږي، بلکه یواځي خیر او نیک عمل د هغه حضور ته پورته کيږي.

او چـــا چـــي ددې جملې ترجمه داسي کړيده: (شر تا لره نه نسبت کيږي) نو دا ترجمه صحیح نده، ځکه د شر او خیر دوارو نسبت الله ته کيږي او الله د دوارو خالق دی.

مســـلم د نـــووي په شرح ١٢٩٠ نمبر حدیث، تحفة الأحوذي د جامع ترمذي شرح ٣٣۴۴ نمبر حدیث، د حمود التويجري رساله (التنبيهات على رسالة الألباني في الصلاة) ص١٢ دې وکتل شي.(ژباړن)

(٢) مسلم ١/٥٣۴.

او ځمکې پيدا کونکيه، په پټو او ښکاره علم لرونکيه، ته د خپلو بندګانو په مينځ کې د اختلاف په وخت کې فيصله کوې، په خپل حکم سره ما ته د هغه حق ښودنه* وکړې، په کوم کې چې اختلاف شوی دی، په رښتيا سره چې همدا ته و سمې لارې ته هدايت او ښودنه کوې چا لره چې وغواړې.

٣١-٥- «اللَّــهُ أَكْــبَرُ كَبيراً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبيراً، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبيراً، وَالْحَمْدُ للَّه كَثيراً، وَالْحَمْدُ للَّه كَثيراً، وَالْحَمْدُ للَّه كَثيراً، وَسُبْحَانَ اللَّهِ بُكْرَةً وَأَصيلاً» [ثلاثاً][(١)].

ۿ الله ډير لوی دی په لويې سره، الله ډير لوی دی په لويې سره، الله ډير لوی دی په لويې سره، او ټوله غوره ستاينه ده الله لره ډيره زياته، او ټولـــه غوره ستاينه ده الله لره ډيره زياته، او ټوله غوره ستاينه ده الله لـــره ډيـــره زياتـــه، او پـــه پـــاکي سره يادوم الله سهار* او ماښام*.

[دا به درې خلې* وايې]

او بيا به دا وايې: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ، مِنْ نَفْخِهِ، وَنَفْثِهِ،

---

(١) ابـــو داود ٢٠٣/١، ابن ماجه ٢٦٥/١، احمد ٨٥/٤، او مسلم ٤٢٠/١ له ابن عمر نه په همدا شان له يوې قصې سره روايت کړيدی.

وَهَمْزِهِ»[1].

۞ په الله سره د شيطان له پوکلو، توکولو، او وسوسو نه پناه غوارم.

۳۲-٦-[2] «اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، ولَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ قَيِّمُ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ رَبُّ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ لَكَ مُلْكُ السَّموات وَالأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ] [وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّموات وَالأَرْضِ] [وَلَكَ الْحَمْدُ] [أَنْتَ الْحَقُّ، وَوَعْدُكَ الْحَقُّ، وَقَوْلُكَ الْحَقُّ، وَلِقَاؤُكَ الحَقٌّ، وَالْجَنَّةُ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ ﷺ، حَقٌّ وَالسَّاعَةُ حَقٌّ] [اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أَنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، فَاغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ] [أَنْتَ الْمُقَدِّمُ وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ] [أَنْتَ إِلَهِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنتَ]»[3].

---

(۱) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

(۲) کله چي به پيغمبر ﷺ د شپې لخوا تهجد ته پاڅيده نو دا ذکر به يې وايه.

(۳) بخاري (فتح الباري ۳/۳، ۱۱/۱۱٦، ۱۳/۳۷۱، ۴۲۳، ۴٦۵، مسلم په اختصار سره همدا شان ۱/۵۳۲ روايت کړيدی.

۞ الهي! تا لره ټوله غوره ستاينه* ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو رڼا* يې، او تا لره ټوله غوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو پالونكى يې، او تا لره ټوله غوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقـــاتو مالک يې، او تا لره ټوله غوره ستاينه ده، ته د آسمانونو او ځمكي او د هغو په مينځ كي مخلوقاتو پادشاه يې، او تا لره ټوله غوره ستاينه ده، ته حق يې، او وعده دي حق ده، او وينا دي حق ده، او ســـره ملاقـــات حق دى، او جنت حق دى، او دوزخ* حق دى، او پيغمبران حق دي، او محمد ﷺ حق دى، او قيامت حق دى.

الهـــي! تا ته تسليم* يم، او په تا مي توكل* دى، او په تا مي ايمان دى، او تـــا لره مي رجوع كړې، او ستا لپاره او ستا په مرسته مي (له دښمن سره) جګړه كړې، او تا ته مي فيصله دروړې، نو ما ته (د هغو ګناهونو) بخښنه وكړې چي مخكي مي كړي، او وروسته مي كړي، او پـــټ مـــي كـــړي، او ښكاره مي كړي دي، ته مخكي كونكى او ته وروســـته كونكى يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ته مي معبود* يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

١٧- د رکوع دعا

٣٣-١- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ» [ثلاث مرات] (١).

❁ پاک دی زما* لوی پروردګار. [درې ځلې]

٣٤-٢- «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» (٢).

❁ اې الله! (اې) زمونږ پروردګاره! تا په پاکي سره يادوم، او ستا پوره ستاينه کوم، الهي! ما ته بخښنه وکړې.

٣٥-٣- «سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ» (٣).

❁ ډير پاک او ډير مقدس دی پروردګار د ملائکو* او د جبرائيل.

٣٦-٤- «اللَّهُمَّ لَكَ رَكَعْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، خَشَعَ لَكَ سَمْعِي، وَبَصَرِي، وَمُخِّي، وَعَظْمِي، وَعَصَبِي، وَمَا اسْتَقَلَّتْ بِهِ قَدَمِي» (٤).

❁ الهي! خاص تا ته مي سر ټيټ کړی، او په تا مي ايمان راوړی، او تا ته تسليم* يم، او تسليم دي تا لره زما* غوږونه، او زما سترګي، او

---

(١) اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح الترمذي ١/٨٣.

(٢) بخاري ١/٩٩، مسلم ١/٣٥٠.

(٣) مسلم ١/٣٥٣، ابو داود ١/٢٣٠.

(٤) مسلم ١/٥٣٤، او بيله ابن ماجه څلورو روايت کړيدی.

زما ماغزه*، او زما هډوکي، او زما پلې*، او زما هغه (جسم) کُوم چې زما پښو* اوچت کړیدی.

٣٧-٥- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ، وَالْمَلَكُوتِ، وَالْكِبْرِيَاءِ، وَالْعَظَمَةِ»[1].

۞ پاک دی څښتن* د ډیر زور، او کاملې تولواکې، او د لویې، او عظمت.

١٨- د رکوع نه پورته کیدلو* دعا

٣٨-١- «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ»[2].

۞ قبول کړه الله (حمد او ثنا) د هغه چا چې د هغه حمد او ثنا یې وویل.

٣٩-٢- «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ»[3].

۞ اې زمونږ پروردګاره! تا لره ټوله غوره ستاینه ده، ستاینه ډیره زیاته، پاکه، او مبارکه.

---

(١) ابو داود ١/٢٣٠، نسائي، او احمد روایت کړیدی، او اسناد یې حَسَن دی.

(٢) بخاري (فتح الباري ٢/٢٨٢).

(٣) بخاري (فتح الباري ٢/٢٨٤).

۴۰-۳- «مِــلْءَ السَّمَاوَاتِ وَ مِلْءَ الأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُما، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»[1].

۞ (الهي! تا لره ټوله غوره ستاينه* ده) د آسمانونو او ځمکې او د هغوی تر مينځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شيانو* چې تا وروسته غوښتي دي، اې د ستاينې او لويي خاونده! کومه رښتيني خبره چې بنده کړيده داده -او مونږ ټول ستا بندګان يو-: الهي! ته چې (چا ته) څه ورکړې، د هغه (څوک) بندونکی نشته، او ته چې (له چا نه) څه بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکی نشته، او فائده نه کوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب (لري کولو کې).

۱۹- د سجدې دعا

۴۱-۱- «سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى» [ثلاث مرات][2].

۞ پاک دی زما* لوی پروردګار. [درې ځلې]

۴۲-۲- «سُـــبْحَانَكَ اللَّهُـــمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ

---

(۱) مسلم ۳۴۶/۱.

(۲) اصحاب السنن او احمد روايت کړيدی، صحيح الترمذي ۸۳/۱.

لِي»[(١)].

۞ اې الله! (اې) زمونږ پروردګاره! تا په پاکي سره يادوم، او ستا پوره ستاينه کوم، الهي! ما ته بخښنه وکړې.

٤٣-٣- «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ»[(٢)].

۞ ډېر پاک او ډېر مقدس دی پروردګار د ملائکو* او د روح (يا جبرائيل).

٤٤-٤- «اللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَلَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَصَوَّرَهُ، وشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ»[(٣)].

۞ الهي! تا لره مې سجده وکړه، او په تا مې ايمان راوړ، او تا ته تسليم شوم، زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چې هغه يې پيدا کړی، او صورت او شکل يې ورکړی، او غوږونه او سترګې يې ورکړې دي، با برکته* دی الله چې له ټولو نه غوره پيدا کونکی دی.

٤٥-٥- «سُبْحَانَ ذِي الْجَبَرُوتِ وَالْمَلَكُوتِ وَالْكِبْرِيَاءِ

---

(١) بخاري، او مسلم روايت کړېدی، تخريج يې په (٣۴) نمبر حديث کې تېر شو.
(٢) مسلم ٥٣٣/١، اوتخريج يې په (٣٥) نمبر حديث کې تېر شو.
(٣) مسلم ٥٣۴/١ او نورو روايت کړېدی.

وَالْعَظَمَةِ»(۱).

❁ پاک دی ښتن* د زبرخواکی، او کاملي تولواکی، او د لويي، او عظمت.

۴۶-۶- «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّهُ، وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ، وَآخِرَهُ، وَعَلاَنِيَتَهُ، وَسِرَّهُ»(۲).

❁ الهـي! زما واړه او لوی، لومړني او وروستني، ښکاره او پټ ټول ګناهونه وبخښې.

۴۷-۷- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ»(۳).

❁ الهـي! زه ستا په رضا سره ستا له غضب نه، او ستا په عافيت سره ستا له عذاب نه، او په تا سره له تا نه پناه غواړم(٤)، زه ستا پوره

(۱) ابـو داود ۱/۲۳۰، احمد، او نسائي روايت کړيدی، او الباني په صحيح ابي داود ۱/۱۶۶ کي صحيح بللی دی.

(۲) مسلم ۱/۳۵۰.

(۳) مسلم ۱/۵۳۲.

(٤) له الله ﷻ نـه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د جلالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسي صفاتو له آثارو نه پناه غوښتل دي.(ژباړن)

ســـتاینه نشم کولای، ته هماغسې يې لکه څنګه چې تا د ځان ستاینه کړیده.

۳۰- د دوو سجدو په مینځ کې دعا

٤٨-١- «رَبِّ اغْفِرْلِي، رَبِّ اغْفِرْلِي»[١].

۞ اې پــــروردګاره! مـــا ته بخښنه وکړه، اې پروردګاره! ما ته بخښنه وکړه.

٤٩-٢- «اللَّهُـــمَّ اغْفِرْلِي، وَارْحَمْنِي، واهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي»[٢].

۞ الهي! ما ته بخښنه وکړې، او په ما رحم وکړې، او هدایت را ته وکړې، او نقصان مې پوره کړې، او ما ته عافیت* راکړې، او روزي را ته راکړې، او (زما مقام) اوچت* کړې.

۳۱- د تلاوت د سجدې دعا

٥٠-١- «سَجَدَ وَجْهِي لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ بِحَوْلِهِ وَقُوَّتِهِ، ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾»[٣].

---

(١) ابو داود ١/٢٣١، صحيح ابن ماجه ١/١٤٨.

(٢) بیله نسائي نه اصحاب السنن روایت کړیدی، صحيح ترمذي ١/٩٠، صحيح ابن ماجه ١/١٤٨.

(٣) تــرمذي ٢/٤٧٤، احمد ٦/٣٠، حاکم ١/٢٢٠ او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه =

۞ زما مخ هغه ذات لره سجده وکړه چې هغه يې پيدا کړی، او غوږونه او سترګي يې ورکړي دي، په خپل قدرت او طاقت سره، نو* با برکته* دی الله، چې له ټولو نه ښه پيدا کونکی دی.

٥١-٢- «اللَّهُمَّ اكْتُبْ لِي بِهَا عِنْدَكَ أَجْراً، وَضَعْ عَنِّي بِهَا وِزْراً، وَاجْعَلْهَا لِي عِنْدَكَ ذُخْراً، وَتَقَبَّلْهَا مِنِّي كَمَا تَقَبَّلْتَهَا مِنْ عَبْدِكَ دَاوُدَ»(١).

۞ الهي! ته ددي (سجدې) په بدل کي ما ته د خپل ځان سره اجر وليکه، او په هغه سره له ما نه د ګناه (بار*) کښته* کړه، او هغه له خپل ځـــان سره زما لپاره توښه* وګرځوه، او له ما نه يې داسي قبوله کړې، لکه څنګه چې دي له خپل بنده داود عليه السلام نه قبوله کړې ده.

٣٢- د تشهد دعا (التحيات)

٥٢- «التَّحِيَّاتُ لِلَّه، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»(٢).

= کړيده، او زيادت هم دده دی.

(١) ترمذي ٢/٤٧٣، حاکم ١/٢١٩ او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موفقه کړيده.

(٢) بخاري (فتح الباري ١/١٣)، مسلم ٣٠١.

۞ ژبني او بدني او مالي عبادتونه ټول الله لره دي، سلام او د الله رحمت او برکتونه دي وي پر تا اې پیغمبره! سلام دي وي پر مونږ او د الله پــر نیکو بندګانو، زه شاهدي* ورکوم چې بیله الله نه بل د عبادت وړ* معــبود* نشته، او شاهدي ورکوم چې محمد د الله بنده او پیغمبر دی.

۲۳- له (التحيات) نه وروسته پر* پيغمبر ﷺ درود

٥٣-١- «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَــارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»(١).

۞ الهــي! پر محمد او د محمد پر اهل وعیال درود ولیږه، لکه څنګه چې دي پر ابراهیم عليه السلام او د ابراهیم عليه السلام پر اهل و عیال درود لیږلی دی، په رښتیا سره ته ستایلی شوی، د لويي خاوند یې، او برکت نازل کړه پر محمد او د هغه پر اهل وعیال باندي، لکه څنګه چې دي برکت نازل کړی دی پر ابراهیم عليه السلام او د هغه پر اهل وعیال باندي، په رښتیا سره ته ستایل شوی، د لويي خاوند یې.

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٤٠٨).

٥٤-٢- «اللَّهُــمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعلى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعلى أَزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»[1].

❁ الهي! پر محمد او د هغه پر بيبيانو او اولادونو درود وليږه، لکه څــنگه چي دي پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر ښځو او اولادونو درود ليږلی دی، او برکت نازل کړه پر محمد او د هغه پر ښځو او اولادونو، لکه څنگه چي دي برکت نازل کړی دی پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پر ښځو او اولادونو، ته ستايل شوی، د لويي خاوند يې.

۲۴- په وروستی ناسته کي د سلام نه مخکي دعا

٥٥-١- «اللَّهُــمَّ إِنِّــي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ»[2].

❁ الهي! زه په تا سره پناه غواړم د قبر له عذاب نه، او د دوزخ* له عــذاب نه، او د ژوند او مرگ له فتنو نه، او د مسيح دجال د فتنې له شر نه.

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٤٠٧)، مسلم ١/٣٠٦، او پورتنی لفظ د مسلم دی.

(٢) بخاري ٢/١٠٢، مسلم ١/٤١٢، او پورتنی لفظ د مسلم دی.

٥٦-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا والْمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ»[(١)].

۞ الهي! زه په تا سره د قبر له عذاب نه پناه غواړم، او په تا سره د مسیح دجال د فتنې له شر نه پناه غواړم، او په تا سره د ژوند او مرګ د فتنو نه پناه غواړم، الهي! زه په تا سره د ګناه او (ناروا او توان نه بهر) قرض اخیستلو[(٢)] نه پناه غواړم.

٥٧-٣- «اللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْماً كَثِيراً، وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِي، إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»[(٣)].

۞ الهي! ما پر خپل ځان ډیر ظلم* کړی دی، او بیله تا نه بل څوک ګناهونه نشي بخښلای، نو ما ته له خپل جانب نه بخښنه* وکړه، او پر ما رحم وکړه، په رښتیا سره همدا ته ډیر بخښونکی زیات مهربان یې.

---

(١) بخاري ٢٠٢/١، مسلم ٤١٢/١.

(٢) او هغه قرض چې د ناروا کارونو کولو لپاره نه وي، او یا له ادا کولو نه یې عاجز نه وي، له هغه نه پناه نه غوښتل کیږي.(ژباړن)

(٣) بخاري ١٦٨/٨، مسلم ٢٠٧٨/٤.

٥٨-٤- «اللّهُمَّ اغْفِرْ لي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَ مَا أَسْرَفْتُ، ومَا أنتَ أَعْلَمُ بِه مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ»[1].

۞ الهي! زما هغه ګناه وبخښې چې ما مخکې کړې او وروسته مې کړې، پټه مې کړې، او ښکاره مې کړېده، او هغه څه چې ما پکې اسراف او زيادت کړی، او هغه (ګناه) چې ته په هغه له ما نه ښه خبر يې، ته مخکې کونکی يې، او ته وروسته کونکی يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

٥٩-٥- «اللّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ»[2].

۞ الهي! ما ته ستا په ذکر کولو، شکر کولو، او ښه عبادت کولو مدد او توفيق راکړې.

٦٠-٦- «اللّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْبُخْلِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ الْجُبْنِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ أَنْ أُرَدَّ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ

---

(١) مسلم ١/٥٣٤.

(٢) ابو داود ٢/٨٦، نسائي ٣/٥٣، او الباني هغه په صحيح ابي داود ١/٢٨٤ کې صحيح بللی دی.

فِتْنَةِ الدُّنْيَا وعَذَابِ الْقَبْرِ»[(١)].

۞ الهـــي! زه په تا سره له بُخل* نه پناه غوارم، او په تا سره له بي زړه توب* نه پناه غوارم، او په تا سره و سپک عمر[(٢)] ته له رسيدو نه پناه غوارم، او په تا سره د دنيا له فتني، او د قبر له عذاب نه پناه غوارم.

٦١-٧- «اللَّهُـــمَّ إِنِّـــي أَسْـــأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ النَّارِ»[(٣)].

۞ الهي! زه له تا نه د جنت سوال كوم، او په تا سره له دوزخ* نه پناه غوارم.

٦٢-٨- «اللَّهُـــمَّ بعلْمكَ الْغَيْبَ، وَقُدْرَتكَ عَلَى الْخَلْقِ، أَحْيِنِي مَا عَلِمْتَ الْحَيَاةَ خَيْراً لِي، وَتَوَفَّنِي إِذَا عَلِمْتَ الْوَفَاةَ خَيْراً لـــي، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَشْيَتَكَ فِي الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، وَأَسْأَلُكَ كَلِمَـــةَ الْحَـــقِّ فِي الرِّضَا وَالْغَضَبِ، وَأَسْأَلُكَ الْقَصْدَ فِي الْغِنَى والْفَقْـــرِ ، وَأَسْأَلُكَ نَعِيماً لاَ يَنْفَدُ، وَأَسْأَلُكَ قُرَّةَ عَيْنٍ لاَ تَنْقَطِعُ، وَأَسْـــأَلُكَ الرِّضَا بَعْدَ الْقَضَاءِ، وَأَسْأَلُكَ بَرْدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ،

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٣٥).

(٢) ســـپک عمر نه مراد بوډاتوب او د كمزورتيا عمر دى، چي د هيڅ كار كولو توان ورسره نه وي، او خپل خلمت لپاره هم بل چا ته محتاج وي.(ژباړن)

(٣) ابو داود، صحيح ابن ماجه ٢/٣٢٨.

وَأَسْـــأَلُكَ لَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ وَالشَّوْقَ إِلَى لِقَائِكَ، فِي غَيْرِ ضَـــرَّاءَ مُضِرَّةٍ، وَلاَ فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ، اللَّهُمَّ زَيِّنَّا بِزِينَةِ الإِيمَانِ، وَاجْعَلْنَا هُدَاةً مُهْتَدِينَ»[١].

۞ الهي! په غيبو باندي ستا په علم سره، په مخلوقاتو باندي ستا په قدرت سره (سوال كوم) چي ما ته هغه پوري ژوند راكړې چي ته زما لپاره ژوند بهتر ګڼې، او ما ته هله* مرګ راكړې، چي ستا په علم كي مـــرګ را ته بهتر وګڼې، الهي! زه په پټه او ښكاره كي ستا نه د ويري سوال كوم، او د خوشحالۍ او خفګان په وخت د حق ويلو سوال در نه كوم، او په مالدارۍ او غريبۍ كي د ميانه روۍ سوال درنه كوم، او د داســـي نعمـــت سوال درنه كوم چي ختميدونكى نه وي، او د داسي خوشـــحالۍ سوال درنه كوم چي پريكيدونكې* نه وي، په قضاء وقدر باندي د راضي كيدلو سوال درنه كوم، له مرګ نه وروسته د ښه ژوند سوال درنه كوم، او ستا مخ ته د كتلو د خوند او لذت، او ستا ملاقات ته دشوق سوال درنه كوم، او په شوق سره ستا د ملاقات (سوال درنه كوم)، چي له هغه سره زيان رسونكى تكليف، او ګمراه كونكې فتنه نه

(١) نســـائي ٥٤،٥٥/٤، احمـــد ٣٦٤/٤، او الباني هغه په صحيح النسائي ٢٨١/١ كي صحيح بللى دى.

وي، الهي! د ايمان په ګاڼو* سره مو سمبال* کړې، او له هدايت شويو هدايت کونکو نه مو وګرځوې.

٦٣-٩- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ يَا أَللَّهُ بِأَنَّكَ الْوَاحِدُ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ أَنْ تَغْفِرَ لِي ذُنُوبِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»[1].

۞ الهي! زه له تانه سوال کوم پدې چې اى الله! ته بيشکه ايکي يو

---

(١) نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کې صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى. نسائي ٣/٥٢ په همدا لفظ سره روايت کړى دى، احمد ٣٣٨/٤، او الباني په صحيح النسائي ١/٢٨٠ کي صحيح بللى دى.

يې، بې نيازه يې، (هغه ذات يې چې) څوک يې ندي زيږولي، او نه هغه له بل چا نه زيږيدلی دی، او هيڅ څوک هغه لره سيال نشته، نو ما لره زما ګناهونه وبخښې، په رښتيا سره همدا ته بخښونکی مهربان يې.

٦٤-١٠- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنَّ لَكَ الْحَمْدَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، الْمَنَّانَ، يَا بَدِيعَ السَّموات وَالأَرْضِ، يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ، يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ، إِنِّي أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ، وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ»[١].

۞ الهي! زه درنه سوال کوم پدې چې تا لره ټوله غوره ستاينه ده، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، يو يې، شريک نلرې، زيات احسان کونکی يې، ای د آسمانونو او ځمکې پيدا کونکيه! ای د لويې او عزت ورکولو څښتنه! ای د هميشنې* ژوند خاونده! ای (د کائناتو*) پالونکيه! زه له تا نه د جنت سوال کوم، او په تا سره له دوزخ* نه پناه غواړم.

٦٥-١١- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِأَنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ الأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ»[٢].

---

(١) اصحاب السنن روايت کړی، صحيح ابن ماجه ٣٢٩/٢.

(٢) ابو داود ٦٢/٢، ترمذي ٥١٥/٥، ابن ماجه ١٢٦٧/٢، احمد ٣٦٠/٥، صحيح ابن ماجه ٣٢٩/٢، صحيح الترمذي ١٦٣/٣.

۞ الهي! زه له تا نه سوال کوم پدې چې زه شاهدي* ورکوم چې ته الله يـــې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ته ايکې يو يې، هغه بې نـــيازه ذات يـــې، چې څوک يې ندي زيږولي، او نه هغه له بل چا نه زيږيدلی دی، او هيڅ څوک هغه لره سيال نشته.

۳۵- د سلام ګرځولو نه وروسته اذکار

٦٦-١- أَسْتَغْفِرُ اللهَ [ثلاثاً] [1].

۞ له الله نه بخښنه غواړم. [درې ځلې*]

«اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ، وَمِنْكَ السَّلاَمُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلالِ وَالإِكْرَامِ» [2].

۞ الهي! ته له ټولو عيبونو نه پاک يې، او سلامتيا ستا له جانبه ده، با برکته* ذات يې، ای د لويې او عزت ورکولو څښتنه!.

٦٧-٢- «لاَ إِلَـــهَ إلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ» [3].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک

---

(١) مسلم ١/٤١٤.

(٢) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

(٣) بخاري ١/٢٥٥، مسلم ١/٤١٤.

نلري، هغه لره (دكائناتو) ټولواكي او پوره غوره ستاينه ده، او هغه پر هــر څه قادر دی، الهي! ته چي (چا له) څه ورکړې، د هغه (څوک) بــندونکی نشــته، او ته چي (له چا نه) څه بند کړې، د هغه (څوک) ورکونکــي نشته، او فائده نه کوي مالدار لره دهغه مال، ستا د عذاب (په لري کولو کي).

٦٨-٣- «لاَ إِلَـهَ إلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إلاّ باللَّه، لاَ إِلَهَ إلاّ اللَّهُ، وَلاَ نَعْبُدُ إلاّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ، وَلَهُ الْفَضْلُ، وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَـهَ إلاّ اللَّـهُ مُخْلِصِينَ لَـهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»[1].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، ده لره (دكائناتو) ټولواكي او پوره غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څه قادر دی، هيڅ طاقت او قدرت نشته (د ګناه نه د ساتلو* او د نيکيو د کولو) مګر په الله ﷻ سره، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او بيله هغه نه د بل چا عبادت نه کوو، نعمت او احسان دده له جانبه دی، ټولــه غوره ستاينه هغه لره ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود*

(١) مسلم ١/٤١٥.

نشته، پداسې حال کې چې عبادت او بنده ګي مو خاص هغه لره ده، که څه هم کفارو ته خوښه نه وي.

٦٩-۴- «سُبْحَانَ اللهِ، والحَمْدُ للهِ، واللهُ أَكْبَرُ» [ثلاثاً وثلاثين][1].

۞ پاک دی الله، او ټولــــه غوره ستاينه الله لره ده، او الله ډير لوی (ذات) دی. [٣٣ خله].

«لاَ إِلَـــهَ إِلاّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[2].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی شريک نلري، هغه لره (د کائناتو) ټولواکي، او پوره غوره ستاينه ده، او همدی پر هر څه قادر دی.

٧٠-٥- بِسْــمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّــهُ الصَّـــمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص: ١-٥] [بعد كل صلاة][3].

۞ ووايه (اې محمده!): دا چې الله ايکي يو دی، الله بې نيازه دی،

---

(١) مسلم ٤١٨/١، خوک چې دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، ګناهونه به يې وبخښل شي، که څه هم د سمندر د ځګ په اندازه (زياتي) وي.

(٢) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

(٣) ابو داود ٨٦/٢، نسائي ٦٨/٣، صحيح الترمذي ٨/٢، او دا درې واړه سورتونه ته «مُعَوِذاتُ» وايي، فتح الباري ٦٢/٩.

نه يې څوک زيږولي، او نه له چا نه زيږيدلی، او هيڅوک هغه لره سيال نشته. [له هر لمانځه نه وروسته]

بسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَـــا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١-٥] [بعد كل صلاة](١).

❁ ووايه (اې محمده!): پناه غواړم په پروردګار سره د سهار*، د هغه څه له شر نه چې ده پيدا کړيدي، او د تياره شپې له شر نه چې کله تکه توره شي، او د پوکې کونکيو (جادو ګرو*) ښځو له شر نه (چې پوکل کوي) په غوټو کې، او د حسد کونکې له شر نه چې کله حسد وکړي. [له هر لمانځه نه وروسته]

بسْـــمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ الـــنَّاسِ * إِلَـــهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي يُوَسْـــوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾ [النـــاس: ١-٦] [بعد كل صلاة](٢).

❁ ووايه (اې محمده!): پناه غواړم د خلکو* په پروردګار سره، د خلکو په ټولواک سره، د خلکو* په خدای سره، د وسوسه اچونکې،

(١) مخکينی تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

(٢) مخکينی تخريج دي وکتل شي. (ژباړن)

(او د الله د ذکـــر نه) تنبتيدونکي (شيطان) له شر څخه، کوم چي د خلکـــو* پـــه سينو کي وسوسې اچوي، له پيريانو څخه وي، او که له انسانانو څخه. [له هر لمانځه نه وروسته]

٧١-٦- ﴿اللّـــهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِـــنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِـــهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَـــيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَـــؤُودُهُ حِفْظُهُمَـــا وَهُـــوَ الْعَلِـــيُّ الْعَظِـــيمُ﴾ [الـــبقرة: ٢٥٥] [عقب كل صلاة][(١)].

۞ الله (هغـــه معبود برحق دی چي) بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه هميشه ژوندی دی، (د کائناتو) تدبيرونکی دی، نه پر هغه پر کالي* راځي او نه خوب، څه چي په آسمانونو او ځمکه کي دي ټول هغه لره دي، نشته څوک چي دده په وړاندي بي دده له اجازې نه (د چـــا لـــپاره) شفاعت* وکړي، عالم دی په هغه څه چي له هغوی نه

---

(١) خـــوک چي دا د هر لمانځه نه وروسته ووايي، نو بيله مرگ نه به يې بل شی و جنت ته د داخليدلو نه منع نه کړي.

نســـائي (عمـــل الـــيوم واللـــيلة ١٠٠ نمبر حديث)، ابن السني ١٢١ نمبر حديث، او الباني په صـــحيح الجـــامع ٣٣٩/٥، او په سلسلة الأحاديث الصحيحة ٦٩٧/٢، ٩٧٢ نمبر حديث کي هغه صحيح بللی دی.

ورانـدي دي[١]، او پـه هغه څه چي له هغوی نه وروسته دي[٢]، او (هغوی) دده له علم نه په هيڅ شي احاطه* نشي کولای، مګر کوم شی چي الله وغواړي، کرسي يې پر آسمانونو او ځمکه احاطه کړي دي، او د (آسمانونو او ځمکي) ساتل هغه نه ستړی کوي، او هغه لوړ* او لوی دی. [له هر لمانځه نه وروسته]

٧٢-٧- «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» [عشر مرات بعد صلاة المغرب والصبح][٣].

۞ بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلـري، هغه لره (د کائناتو) ټولواکي*، او پوره غوره ستاينه ده، ژوند ورکوي، او مرګ راولي، او هغه پر هر څه قادر دی. [د ماښام او سهار لمانځه نه وروسته لس ځلې*]

٧٣-٨- «اللَّهُـمَّ إِنِّـي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً» [بعد السلام من صلاة الفجر][٤].

---

(١) يعـني د هغـوی پـه راتلونکـو حـالاتو عالم دی، او د (يعلم ما بين أيديهم) نور تفسيرونه هم شته.(ژباړن)

(٢) يعني د هغوی په تيرو شويو حالاتو عالم دی، او د (وما خلفهم) نور تفسيرونه هم شته.(ژباړن)

(٣) ترمذي ٥/٥١٥، احمد ٤/٢٢٧، تخريج يې په زاد المعاد ١/٣٠٠ کې وګوری.

(٤) ابن ماجه او نورو روايت کړيدی، صحيح ابن ماجه ١/١٥٢، مجمع الزوائد ١٠/١١١.

۞ الهـــي! زه له تا نه د ګټور علم، او پاک رزق، او قبول شوي عمل سوال کوم. [د سهار د لمانځه د سلام نه وروسته]

٣٦- د استخارې د لمانځه دعا

٧٤- «قــال جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ كَانَ رَسُــولُ اللَّهِ ﷺ يُعَلِّمُنَا الاَسْتِخَارَةَ فِي الأُمُورِ كُلِّهَا، كَمَا يُعَلِّمُنَا السُّــورَةَ مِــنْ الْقُرْآنِ، يَقُولُ: «إِذَا هَمَّ أَحَدُكُمْ بِالأَمْرِ فَلْيَرْكَعْ رَكْعَتَيْنِ مِنْ غَيْرِ الْفَرِيضَةِ، ثُمَّ لِيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْتَخِيرُكَ بِعِلْمِكَ، وَأَسْــتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ، فَإِنَّكَ تَقْدِرُ وَلاَ أَقْدِرُ، وَتَعْلَمُ وَلاَ أَعْلَمُ، وَأَنْتَ عَلاَّمُ الْغُيُوبِ، اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ -وَيُسَمِّي حَاجَتَه- خَيْرٌ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي -أَوْ قَالَ: عَاجِلِه وَآجِلِه- فَاقْدُرْهُ لِي وَيَسِّرْهُ لِي ثُمَّ بَــارِكْ لِــي فِيهِ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي دِينِي وَمَعَاشِــي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي -أَوْ قَالَ: عَاجِلِه وَآجِلِه- فَاصْرِفْهُ عَنِّي وَاصْرِفْنِي عَنْهُ وَاقْدُرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ثُمَّ أَرْضِنِي بِهِ» [1].

۞ جابر بن عبد الله رضي الله عنهما وايي: پيغمبر ﷺ به موږ ته په هر کار کې د استخارې داسې ښوونه کوله، لکه څنګه چې به يې موږ ته

---

(١) بخاري ١٦٢/٧.

د قرآن د يو سورت ښوونه کوله، (او داسي به يې) فرمايل: کله چې له تاســـو نه يو څوک د کوم کار کولو اراده وکړي، نو دوه رکعته غير فرضي (نفل) لمونځ دي وکړي، او بيا دي ووايي: الهي! زه ستا په علم سره له تا نه خير غواړم، او ستا په قدرت سره له تانه طاقت غواړم، او ســـتا د لوی فضل او رحمت سوال درنه کوم، ځکه ته قادر يې، او زه عاجز يم، او ته پوهيږې او زه نه پوهيږم، او ته په غيبو ښه پوه يې، الهي! که ته پوهيږې چې دا کار -د هغه کار نوم به اخلي- زما لپاره په دين او دنيا کې، او په انجام* د کار کې خير وي -او يا دي ووايي: په نژدې او ليري آينده* کې را ته خير وي- نو ته يې ما لره* په برخه کړې، او ما لره يـــې آســـانه کړې، او بيا ما لره په هغه کې برکت واچوې، او که ته پوهيږې چې دا کار زما لپاره په دين او دنيا کې، او په انجام* د کار کې بد دی، -او يا دي ووايي: په نژدې او ليري آينده کې بد دی- نو له ما نه يـــې وګرځوې* او ما له هغه نه وساتې، او ما ته خير را په برخه کړې چيرته چې وي، او بيا ما په هغه سره خوشحاله کړې.

څـــوک چې د خالق نه خير وغواړي، او د مؤمنانو سره مشوره وکړي، او په کار کې ښه فکر وکړي، نو هيڅکله به پښيمانه* نشي، الله جَلَّ جَلَالُهُ فـــرمايي: ﴿وَشَاوِرْهُمْ فِي الأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللّه﴾ [آل عمران: ١٥٩]

۞ او لدوی (مومنانو) سره په کار کي مشوره وکړه، او چي کله (د کار کولو) عزم او اراده وکړې، نو پر الله توکل او تکیه وکړه.

۲۷- د سهار او ما ښام اذکار

الحَمْــــدُ للهِ وَحْـــدَهُ، والصَّـــلاَةُ والسَّلاَمُ عَلى مَنْ لا نَبِيَّ بَعْدَهُ[1].

۞ يواځــــي الله لره ټولــــه غوره ستاينه ده، او درود او سلام دي وي پر هغه چا چي له هغه نه وروسته پيغمبر نشته.

٧٥-١- أَعُــــوذُ باللهِ منَ الشَيْطَانِ الرَّجيمِ ﴿اللّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلاَّ بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَـــا خَلْفَهُـــمْ وَلاَ يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلاَّ بِمَا شَاء وَسِعَ كُرْسِـــيُّهُ السَّـــمَاوَاتِ وَالأَرْضَ وَلاَ يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ

(١) لــه انــس نه مرفوع روايت دی: «لأن أقعد مع قوم يذكرون الله تعالى من صلاة الغداة حتى تطلع الشــمس أحــبُّ إليَّ من أن أُعتق أربعة من ولد إسماعيل، ولأن أقعد مع قوم يذكرون الله من صلاة العصــر إلى أن تغرب الشمس أحبَّ إليَّ من أن أُعتق أربعة»، ترجمه: چي زه له يو داسي ډلي سره كښينــم* چــي د سهار* له لمانځه نه تر لمر ختو پوري د الله ذكر كوي، دا ما ته لدې نه غوره ده چــي د اسماعيل عليه السلام له اولاد نه څلور مريان آزاد كړم، او چي زه له داسي يو ډلي سره كښينم چــي د مازديګــر له لمانځــه نه تر لمر لويدو پوري د الله ذكر كوي، دا ماته لدې نه غوره ده چي څلور (مريان) آزاد كړم.

ابو داود ٣٦٦٧ نمبر حديث، او الباني هغه حَسَن بللى دى، صحيح أبي داود ٢/٦٩٨.

الْعَظِيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥] (١).

۞ مخکي يې ترجمه شويده. [٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

٧٦-٢- بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص: ١-٥] [ثلاث مرات] (٢).

۞ مخکي يې ترجمه شويده. [دري ځلي] [٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ * مِن شَرِّ مَا خَلَقَ * وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ * وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ * وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١-٥] [ثلاث مرات] (٣).

۞ مخکي يې ترجمه شويده. [دري ځلي] [٧٠ نمبر ذکر دي وکتل شي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ النَّاسِ * مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي

---

(١) ... ک چي دا (آيتونه) د سهار* په وخت ووايي، نو له پيريانو نه به تر ماښام پوري په امان وي، او ... ک چي دا (آيتونه) د ماښام په وخت ووايي، نو له هغوی نه به تر سهاره پوری په امان وي. حاکم ١/٥٦٢، او الباني هغه په صحيح الترغيب والترهيب ١/٢٧٣ کي صحيح بللی، او نسائي او طبراني ته يې منسوب کړيدی، او ويلي دي: د طبراني اسناد ښه (جيد) دی.

(٢) څوک چي دا سورتونه د سهار او ماښام په وخت ووايي، نو له هر څه نه ورته کافي او بس دي. ابو داود ٤/٣٢٢، ترمذي ٥/٥٦٧، صحيح الترمذي ٣/١٨٢

(٣) مخکيني تخريج وکتل شي.(ژباړن)

يُوَسْـــوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْجِنَّةِ وَ النَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦] [ثلاث مرات][١].

۞ مخکي يې ترجمه شويده. [دري ځلې] [٧٠ نمبر ذکر دې وکتل شي]

٧٧-٣- «أَصْـــبَحْنَا وأَصْبَحَ الْمُلْكُ للّه، وَالْحَمْدُ للّه، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذ الَيومِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَه، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذ الَيومِ وَشَرِّ مَا بَعْدَه، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِـــنْ الْكَسَـــلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ»[٢].

۞ سهار* شو[٣] پر موږ[٤]، او تولواکي* توله خاص الله لره ده[٥]، او توله غوره ستاينه الله لره ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود نشـــته، هغه يو دی، شريک نلري، او هغه پر هر څه قادر دی، ای زما

---

(١) مخکينی تخريج و کتل شي.(ژباړن)

(٢) مسلم ٢٠٨٨/۴.

(٣) چـــې کله ماښام شي، نو داسې به وايې: «أمسينا وأمسى الملك لله»، ترجمه: ماښام شو پر موږ، او تولواکي* توله الله لره ده.

او بله ترجمه يې داده: او پر کائناتو هم ماښام شو يوازې الله لره.

(٤) يعني: موږ سهار کړو، يا د سهار په وخت کې داخل شوو.(ژباړن)

(٥) بله ترجمه يې داده: پر کائناتو سهار شو يوازې الله لره.(ژباړن)

پروردګاره! پدې ورځ کې څه خیر دی، او د دې وروسته چې څه خیر دی، زه له تا نه د هغه سوال کوم، او پدې ورځ کې چې څه شر دی، او له هغه نه وروسته چې څه شر دی، له هغه څخه په تا سره پناه غواړم، ای زما پروردګاره! په تا سره له تنبلۍ*، او د لوی عمر د بدوالي نه پناه غواړم، ای زما پروردګاره! په تا سره د دوزخ* او قبر له عذاب نه پناه غواړم.

٧٨–٤– «اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ، وَإِلَيْكَ النُّشُورُ»[1].

۞ الهي! (ستا په حکم) موږ سهار* کړو، او (ستا په حکم سره) موږ ماښام* کړو[2]، او ستا (په حکم سره) ژوند کوو، او ستا (په حکم سره) مرو*، او تا لره بیا درتګ (او ژوندي کیدل) دي.

٧٩–٥– «اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَأَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ لَكَ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ

---

(١) ترمذي ٤٦٦/٥، صحیح الترمذي ١٤٢/٣.

(٢) او چښې کله ماښام شي، نو داسې به وايي: «اللهم بك أمسينا وبك أصبحنا وبك نحيا وبك نموت، وإليك المصير»، يعني «أمسينا» به له «أصبحنا» نه مخکې وايي، او د «النشور» په ځای به «المصير» وايي، او ترجمه يې هماغه پورتنۍ ترجمه ده.

لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ»[(١)].

۞ الهـــي! ته زما پروردګار يې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، تا زه پيدا کړی يم، او زه دي بنده يم، او زه د خپل توان سره ستا پر عهد او وعده ولاړ يم، زه په تا سره د خپلو کړو* له شر نه پناه غواړم، زه ستا په هغه نعمت اقرار کوم چي ما ته دي راکړی، او په خپله ګناه اقرار کوم، نو ما ته بخښنه وکړې، چي بيله تا نه څوک ګناه نشي بخښلای.

٨٠-٦- «اللَّهُـــمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ، أُشْهِدُكَ وَأُشْهِدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلاَئِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ وَحْـــدَكَ لاَ شَـــرِيكَ لَـــكَ، وَأَنَّ مُحَمَّـــداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ» [أربع مرات][(٢)].

۞ الهـــي! ما سهار کړو[(٣)]، پداسي حال کي چي زه تا او ستا د

---

(١) څـــوک چـــي دا دعا په يقين سره د ماښام په وخت ووايي، او بيا په هماغه شپه مړ شي، نو جنت ته به داخل شي، او همدا رنګه که هغه د سهار په وخت ووايي.
بخاري ١٥٠/٧.

(٢) څـــوک چـــي دا ذکر د سهار او يا ماښام په وخت څلور څلي ووايي، الله به يې له دوزخ* نه په امان کړي.
ابـــو داود ٣١٧/٤، بخاري په «الأدب المفرد» ١٢٠١ نمبر حديث کي، نسائي په «عمل اليوم واللـــيلة» ٩ نمبر حديث کي، ابن السني ٧٠ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص٢٣ کي د نسائي او ابو داود اسناد حَسَن بللی دی.

(٣) چـــي کلـــه ماښـــام کيدونکی وي نو داسي به وايي: «اللهم إني أمسيت»، ترجمه: الهي! ما ماښام کړو.

عـــرش پورته کونکي[1]، او ستا فرښتې*، او ستا ټول مخلوقات پدې شاهد* ګنم چې بې شکه ته الله یې، بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشـــته، یو یې، شریک نلرې، ، او په رښتیا سره محمد ستا بنده او ستا پیغمبر دی. [خلور خلي*]

٨١-٧- «اللَّهُــمَّ مَـــا أَصْبَحَ بِي مِنْ نِعْمَةٍ أَوْ بِأَحَدٍ مِن خَلْقِــكَ فَمِــنْكَ وَحْــدَكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ، فَلَكَ الْحَمْدُ وَلَكَ الشُّكْرُ»[2].

۞ الهـــي! کوم نعمت چې ما ته، او یا ستا بل کوم مخلوق ته د ســـهار پـــه وخت[3] رسیدلی، نو هغه یواځې* ستا له طرفه دی، تا لره شریک نشته، نو تا لره ټولـــه غوره ستاینه او شکر دی.

٨٢-٨- «اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ

---

(١) یعني هغه ملائکي چې عرش یې پورته کړیدی.(ژباړن)

(٢) خــوک چې دا ذکر د سهار په وخت وایي، نو د هغې ورځې شکر یې په ځای کړیدی، او چې کله هغه د ماښام په وخت وایي، نو د هغې شپې شکر یې په ځای کړیدی.
ابـــو داود ٣١٨/۴، او نســـائي په «عمل الیوم واللیلة» ٧ نمبر حدیث کې، ابن السني ۴١ نمبر حدیـــث کـــې، ابن حبان «موارد» ٢٣٦١ نمبر حدیث کې روایت کړیدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخیار» ص٢۴ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٣) او د ماښـــام پـــه وخـــت به داسې وایي: «اللهم ما أمسی بي..»، یعني: الهي! کوم نعمت چې.. د ماښام په وخت رسیدلی..

الْكُفْــرِ وَالْفَقْرِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ» [ثلاث مرات] (١).

❁ **الهــي! ما ته په بدن کي روغتيا راکړې، الهي! ما ته په غوږونو کي روغتيا راکړې، الهي! ما ته په سترګو کي روغتيا راکړې، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، الهي! زه په تا سره له کفر او فقر نه پناه غواړم، او په تا سره د قبر له عذاب نه پناه غواړم، بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.** [درې خلې*]

٨٣-٩- «حَسْــبِيَ اللَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ، عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ» [سبع مرات] (٢).

❁ **بس دی ما ته هغه الله چي بيله هغه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، پر هغه مي توکل کړی، او همدی د لوی عرش څښتن* دی.** [اووه خلې*]

٨٤-١٠- «اللَّهُــمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيا

---

(١) ابــو داود ٣٢٤/٤، احمــد ٤٢/٥، نســائي په «عمل اليوم والليلة» ٢٢ نمبر حديث کي، ابن الســني ٦٩ نمبر حديث کي، بخاري په «الأدب المفرد» کي روايت کړيدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص٢٦ کي د هغه اسناد حسن بللی دی.

(٢) خــوک چــي دا ذکر د سهار او مابنام په وخت اووه خلي ووايي، الله به يې د دنيا او آخرت د کارونو او اندېښنو* لپاره ورته کافي وګرځوي.

ابــن السني ٧١ نمبر حديث کي مرفوع، ابو داود ٣٢١/٤ موقوف روايت کړيدی، او شعيب او عبد القادر الأرناؤوط يې اسناد صحيح بللی دی، زاد المعاد ٣٧٦/٢.

والآخـــرَة، اللَّهُـــمَّ إنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي وَآمنْ رَوْعَاتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِـــنْ بَـــيْنِ يَدَيَّ، وَمنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي، وَعَنْ شِمَالِي، وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي»(٢).

۞ الهي! زه له تا نه په دنيا او آخرت كي د معافى او سلامتى سوال كوم، الهي! زه له تا نه په خپل دين او دنيا كي او په خپل اهل او مال كي د معافى او سلامتى سوال كوم، الهي! زما عيبونه پټ كړې، او ويره* را نــه لرې كړې، الهي! ما د مخې نه، او د شا نه، او د ښى خوا نه، او د چپې خوا نه، او د پورته خوا نه محفوظ كړې، او زه ستا په لويې سره لدې نه پناه غواړم چې د لاندې خوا نه ناڅاپه* هلاک شم.

٨٥-١١- «اللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْب وَالشَّهَادَة، فَاطِرَ السَّموات وَالأَرْضِ، رَبَّ كُـــلِّ شَـــيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إلاَّ أَنْتَ، أَعُــوذُ بِـــكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِه، وأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَو أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»(٢).

۞ الهي! اې په پټو او ښكاره عالمه! اې د آسمانونو او ځمكي پيدا كونكـــيه! اې د هر شي* پالونكيه او واكمنه! زه شاهدي* وركوم چي

---

(١) ابو داود، ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ٣٣٢/٢.

(٢) ترمذي، ابو داود، صحيح الترمذي ١٤٢/٣.

بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، زه په تا سره د خپل نفس د شر نه، او د شیطان د شر او شرک نه پناه غواړم، او لدې نه پناه غواړم چې زه بدي وکړم، او یا (بل) مسلمان ته بدي ورسوم.

٨٦-١٢- «بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لاَ يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ» [ثلاث مرات][(١)].

۞ د هغــه الله په نوم چې له نامه سره یې هیڅ شي* په ځمکه او آسـمان کــې ضرر نه رسوي، او هغه ښه اوریدونکی، ښه پوه دی. [درې ځلې]

٨٧-١٣- «رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبّاً، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ نَبِيّاً» [ثلاث مرات][(٢)].

۞ زه د الله په خدایي توب (یا کارسازي)، او د اسلام په دین، او

---

(١) څـوک چـې دا ذکر د سهار په وخت درې ځلې، او د ماښام په وخت درې ځلې ووایي، هیڅ شی به ورته ضرر ونه رسوي.
ابـو داود ٣٢٣/٤، ترمذي ٤٦٥/٥، ابن ماجه، احمد، صحیح ابن ماجه ٣٣٢/٢، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص٣٩ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٢) څـوک چې دا ذکر د سهار ، او ماښام په وخت درې ځلې ووایي، نو په الله حق دی چې هغه به د قیامت په ورځ خوشحالوي.
احمـد ٣٣٧/٤، نسـائي پـه «عمل اليوم والليلة» ٤ نمبر حدیث کې، ابن السني ٦٨ نمبر حدیـث کـې، ابو داود ٣١٨/٤، ترمذي ٤٦٥/٥ روایت کړیدی، او علامه ابن باز په «تحفة الأخيار» ص٣٩ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

د محمد په پیغمبري راضي شوم. [درې ځلې]

٨٨-١٤- «يَا حَيّ يَا قَيُّوم، بِرَحْمَتِك أَسْتَغِيث، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلّه، وَلاَ تَكلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَة عَيْن»[١].

۞ ای د کــامل ژوند څښتنه! ای د کائناتو تدبیرونکیه!*، ستا په رحمت سره فریاد کوم او مدد غواړم، زما ټول کارونه برابر* کړې، او زمــا نفــس (او خواهشاتو) ته مي د سترګي د رَپ* په اندازه هم مه سپارې.

٨٩-١٥- «أَصْــبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلَّه رَبِّ الْعَالَمِينَ، اللَّهُــمَّ إِنِّــي أَسْــأَلُكَ خَيْرَ هَذَا الْيَوْمِ: فَتْحَهُ، وَنَصْرَهُ، وَنُورَهُ، وَبَرَكَتَهُ، وَهُدَاهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيهِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ»[٢].

۞ مونــږ ســهار کړو[٣]، او کائناتو هم الله لره سهار کړو، چي پــروردګار د مخلوقــاتو دی، الهي! زه درنه د دې ورځي[٤] د خیر،

---

(١) حــاکم روایــت کړی، او هغه یې صحیح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړیده، صحیح الترغیب والترهیب ب١/٢٧٣.

(٢) ابــو داود ۴/٣٢٢، او شعیب او عبد القادر الأرناؤوط د «زاد المعاد» ٢/٢٧٣ په تحقیق کي د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٣) د ماښــام پــه وخت به داسي وایې: «أمسينا وأمسى الملك لله رب العالمين»، ترجمه: ماښام شو پر مونږ، او ټولواکي* ټوله خاص الله لره ده.

(٤) د ماښــام پــه وخــت به داسي وایې: «اللهم إني أسألك خير هذه الليلة فتحها، ونصرها، ونورها، وبركــتها، وهداها، وأعوذ بك من شر ما فيها وشر ما بعدها»، ترجمه هماغه پورتنی ترجمه ده، =

کاميابي، نصرت، رڼايي، برکت، او هدايت سوال کوم، او په تا سره د هغې له شر نه، او د هغې نه وروسته شر نه پناه غواړم.

٩٠-١٦- «أَصْـــبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلاَمِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الإِخْلاَصِ، وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفاً مُسْلِماً، وَمَا كَانَ مِنْ الْمُشْرِكِينَ»[(١)].

۞ مونږ په فطرت* د اسلام، او په کلمه د اخلاص، او په دين د محمـــد ﷺ، او په طريقه زمونږ د پلار ابراهيم عليه السلام سهار کړو[(٢)]، چې حق ته مايل* وو، او له مشرکانو څخه نه وو.

٩١-١٧- سُبْحَانَ اللهِ وبِحَمْدِهِ [مائة مرة][(٣)].

۞ پاک دی الله سره له ټولي ستايني. [سل ځلې]

٩٢-١٨- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ

= خو د ورځي په ځای به شپه يادوي.

(١) احمـــد ٣/٤٠٧، ٤٠٦، ابـــن الســـني په «عمل اليوم والليلة» ٣٤ نمبر حديث کي، صحيح الجامع ٤/٢٠٩.

(٢) او د ماښام په وخت به وايي: مونږ په فطرت د اسلام... ماښام کړو.

(٣) خـــوک چي دا ذکر د سهار او ماښام په وخت سل ځلي ووايي، هيڅ څوک به د قيامت په ورځ لـــده غـــوره* عمل ونلري، مگر هغه څوک چي دده په اندازه او يا له هغه نه زيات يې دا ذکر ويلی وي.
مسلم ٤/٢٠٧١.

وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[عشر مرات](١) أو [مرة واحدة عند الكسل](٢).

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه یو دی، شریک نلري، هغه لره ټولواکي ده، او هغه لره ټولـــه غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی. [لس ځلې] یا [یو ځل د تنبلۍ* په وخت کې]

۹۳-۱۹- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» [مائة مرة إذا أصبح](٣).

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه یو دی، شریک نلري، ده لره ټولواکي ده، او هغه لره پوره غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی. [د سهار په وخت سل ځلې]

۹٤-۲۰- «سُــبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، عَدَدَ خَلْقِهِ، وَرِضَا

---

(١) نســائي په «عمل اليوم والليلة» ٢۴ نمبر حديث كي روايت كړيدی، صحيح الترغيب والترهيب ١/٢٧٢، «تحفــة الأخــيار» ص۴۴ د ابن باز ليكنه، او ددې ذكر فضيلت په ص١۴٦، ٢۵۵ نمبر حديث كي وكتل شي.

(٢) ابــو داود ۴/٣١٩، ابن ماجه، احمد ۴/٦٠، صحيح الترغيب والترهيب ١/٢٧٠، صحيح ابي داود ٣/٩۵٧، صحيح ابن ماجه ٢/٣٣١، زاد المعاد ٢/٣٧٧.

(٣) څــوک چي دا ذکر په ورځ کي سل ځلي ووايي، نو د لسو مريانو د آزادولو په اندازه (اجر) به ورکــړل شي، او هغه لره به سل نيکۍ وليکل شي، او سل ګناهونه به ورته وبخښل* شي، او په هماغــه ورځ بــه تر ماښام پوري له شيطان نه په امان وي، او هيڅ څوک به لده نه غوره عمل ونلري، مګر هغه څوک چي دده په شان يې عمل کړی وي.
بخاري ۴/٩۵، مسلم ۴/٢٠٧١.

نَفْسه، وَزِنَةَ عَرْشه، وَمدَادَ كَلمَاته» [ثلاث مرات إذا أصبح][1].

۞ پاک دی الله، او هغه لره تول غوره ستاینه ده ده د مخلوقاتو د شمیر په اندازه، او ده د رضا (په اندازه)، او ده د عرش د وزن (په اندازه)، او ده د کلماتو د سیاهي (په اندازه). [دري خلي د سهار په وخت]

٩٥-٢١- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً» [إذا أصبح][2].

۞ الهي! زه له تا نه د گټور علم، او پاکي روزۍ*، او قبول شوي عمل سوال کوم. [چې کله سهار پاځي]

٩٦-٢٢- «أَسْتَغْفِرُ اللهَ وأَتُوبُ إِليه» [مائة مرة في اليوم][3].

۞ له الله نه بخښنه* غواړم، او هغه ته توبه اوباسم. [سل خله د ورځې]

٩٧-٢٣- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ» [ثلاث مرات إذا أمسى][4].

---

(١) مسلم ٢٠٩٠/٤.

(٢) ابن السني په «عمل اليوم والليلة» ٥٤ نمبر حديث كي، ابن ماجه ٩٢٥ نمبر حديث كي روايت كړيدى، او شعيب او عبد القادر الأرنؤوط د «زاد المعاد» په تحقيق ٣٧٥/٢ كي د هغه اسناد حَسَن بللى دى.

(٣) بخاري (فتح الباري ١٠١/١١)، مسلم ٢٠٧٥/٤.

(٤) څوک چي هغه د ماښام په وخت درې خلي ووايي، په هغه شپه كي به (د زهرناكي خزندې* =

۞ د الله پـــه بشـــپړ* کلام سره د هغه د مخلوقاتو له شر نه پناه غوارم.[درې خلې د ماښام په وخت]

٩٨-٢۴- «اللَّهُـــمَّ صَـــلِّ وَسَـــلِّمْ عَلَـــى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ» [عشر مرات](١).

۞ الهي! زمونږ پر پیغمبر محمد درود او سلام ولیږه. [لس خلې]

٢٨- د خوب اذکار

٩٩-١- خپل وُرغوي* به سره یو ځای کړي، او بیا دي لاندیني اذکـــار ولـــولي، او هغه دي په لاسونو کي چُف کړي، او بیا دي په ورغویو سره خپل جسم مسه* کړي، له سره دي يې شروع کړي، او بیا مخ او بیا نور جسم (دي مسه کړي). [دا به درې خلي کوي]

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۞ اللَّهُ الصَّمَدُ ۞ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۞ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ﴾ [الإخلاص:١-٥](٢).

= زهر ورته څه ضرر ونه رسوي.

احمـــد ٢٩٠/٢، نســـائي په «عمل اليوم والليلة» ٥٩٠ نمبر حديث كي، ابن السني ٦٨ نمبر حديـــث كـــي روايـــت كړيدى، صحيح الترمذي ١٨٧/٣، صحيح ابن ماجه ٢٦٦/٢، تحفة الأخيار ص۴٥.

(١) (پيغـــبر ﷺ فرمايي) څوک چي د سهار په وخت، او ماښام په وخت لس لس خلي پر ما درود ووايي، نو د قيامت په ورځ به يې زما شفاعت په برخه شي.

طـــبراني پـــه دوو اسنادو سره روايت كړيدى، چي يو اسناد يې ښه (جيد) دى، مجمع الزوائد ١٠/١٢٠، صحيح الترغيب والترهيب ٢٧٣/١ دي وكتل شي.

(٢) بخاري (فتح الباري ٦٢/٩)، مسلم ١٧٢٣/۴.

۞ ترجمه يې مخكې شويده.[٧٠ نمبر ذكر دې وكتل شي]

بسْمِ الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ برَبِّ الْفَلَقِ ۞ من شَرِّ مَــا خَلَقَ ۞ وَمن شَرِّ غَاسقٍ إذَا وَقَبَ ۞ وَمن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَد ۞ وَمن شَرِّ حَاسد إذَا حَسَدَ﴾ [الفلق: ١-٥] (١).

۞ ترجمه يې مخكې شويده.[٧٠ نمبر ذكر دې وكتل شي]

بسْـــمِ الله الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿قُلْ أَعُوذُ برَبِّ النَّاسِ ۞ مَلك الــنَّاسِ ۞ إلَــه النَّاسِ ۞ من شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۞ الَّذي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۞ منَ الْجنَّة وَ النَّاسِ﴾ [الناس: ١-٦] (٢).

۞ ترجمه يې مخكې شويده.[٧٠ نمبر ذكر دې وكتل شي]

١٠٠-٢- ﴿اللَّهُ لاَ إلَهَ إلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لاَ تَأْخُذُهُ سنَةٌ وَلاَ نَوْمٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ مَن ذَا الَّذي يَشْفَعُ عــنْدَهُ إلاَّ بإذْنــه يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْديهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلاَ يُحيطُونَ بشَــيْءٍ مِّنْ علْمه إلاَّ بمَا شَاء وَسعَ كُرْسيُّهُ السَّمَاوَات وَالأَرْضَ وَلاَ يَــؤُودُهُ حفْظُهُمَــا وَهُــوَ الْعَلــيُّ الْعَظــيمُ﴾ [البقرة: ٢٥٥] (٣).

---

(١) مخكينى تخريج دې وكتل شي.(ژباړن)

(٢) مخكينى تخريج دې وكتل شي.(ژباړن)

(٣) څـــوک چـــې کلـــه خپل د خوب ځای ته راځي او آيت الكرسي ووايي، نو د الله له طرفه به يو ساتونکی ورته مقرر شي، او شيطان به ورته نه نژدې کيږي تر څو چې سهار شي.
بخاري (فتح الباري ٣٧٨/٣).

ﷺ ترجمه يې مخکې شويده.[۷۰ نمبر ذکر دې وکتل شي]

۱۰۱-۳- ﴿آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ * لاَ يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْساً إِلاَّ وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلاَ تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْراً كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلاَ تُحَمِّلْنَا مَا لاَ طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَآ أَنتَ مَوْلاَنَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [البقرة: ۲۸۵-۲۸۶] (۱).

ﷺ پيغمبر ﷺ په هغه څه چې ده ته له خپل پروردګار څخه را نازل شوي دي يقين او باور کړی، او مومنانو هم (په هغه يقين کړی)، او ټولو ايمان راوړ په الله، او د هغه په ملائکو، او د هغه په کتابونو، او د هغه په پيغمبرانو، (پداسې حال کې چې ټول وايي): د (الله) د پيغمبرانو د هيڅ يو په مينځ کې فرق* نه کوو، او (همدارنګه پيغمبر او مومنان) وايي: مونږ (د الله حکم) واوريده، او (د هغه) اطاعت* مو وکړ، ای پروردګاره! ستا بخښنه غواړو، او تا ته (د

---

(۱) چا چې دا دوه آيته د شپې ولوستل، نو هغه ورته کافي ده.
بخاري (فتح الباري ۹/۹۴)، مسلم ۱/۵۵۴.

ټولو مخلوقاتو) بيا در تګ دی.

الله هيڅ څوک د قدرت او طاقت نه زيات نه مکلف کوي، کوم (نـــيک) کار چي يې کړی د هغه (ثواب) همده لره دی، او کوم (بد) کـــار چـــي يې کړی د هغه (عذاب) پر همده باندي دی، ای زمونږ پروردګاره! مونږ (په ګناه) مه نيسه کله چي (ستا حکم) هير کړو، او يـــا پـــه خطا سره (ګناه وکړو)، ای پروردګاره! او مه ايږده پر مونږ بـــاندي دروند بار، لکه څنګه چي دي زمونږ نه مخکي کسانو باندي ايښی وو، ای پروردګاره! او مه ايږده پر مونږ باندي هغه بار چي مونږ يې هيڅ طاقت نلرو، او زمونږ د(ګناهونه) نه تير شه، او مونږ ته بخښنه وکـــړه، او پـــر مونږ رحم وکړه، ته زمونږ مددګار يې، نو ته مونږ پر کافر قوم بريالي* کړې.

١٠٢-٤- [(١)] «باسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ، إِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ» [(٢)].

---

(١) (پيغمـــبر ﷺ فرمايي) کله چي له تاسو نه يو له خپل بستر نه پاځيږي* او بيا ورته بيرته راشي، نـــو د خادر په پلو دي هغه دري خلي راټک وهي، او بيا دي بسم الله پري ووايي، څکه هغه نـــه پوهيږي چي د هغه ځای ته له هغه نه وروسته څه راغلي دي، او چي کله څملي* نو بيا دي ووايي:... باقي حديث.

(٢) بخاري ١١/١٢٦، مسلم ٢٠٨٣/٤.

❁ الهي! ستا په نوم سره مې خپله ډډه ولګوله، او ستا (په نوم سره يې) بېرته را پورته کوم، که دې زما روح قبض کړ، نو رحم پر* وکړه، او که دې بېرته را ولېږه[(۱)]، نو ساتنه يې وکړه، په هغه څه سره چې د خپلو نيکو بندګانو (ساتنه* کوې).

۱۰۳-۵- «اللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا، إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ»[(۲)].

❁ الهي! په رښتيا سره تا زما روح پيدا کړی، او ته يې مړ کوې، او تا لره يې مرګ او ژوند دی، که دې ژوند ورکړ نو حفاظت يې وکړې، او که دې مړ کړ، نو بخښنه ورته وکړې، الهي! زه درنه د روغتيا سوال کوم.

۱۰۴-۶-[(۳)] «اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ» [ثلاث مرات][(٤)].

❁ الهي! ستا له عذاب نه مې وساتې په کومه ورځ چې خپل

---

(۱) يعني: زما روح دې قبض نه کړ، او دوباره دې راويښ کړم.(ژباړن)

(۲) مسلم ۲۰۷۳/۴، احمد په خپل لفظ سره ۷۹/۲.

(۳) پيغمبر ﷺ کله چې به وده کېده، خپل ښی لاس به يې تر باړخو* لاندې اېښوده، او بيا به يې داسې ويل:... باقي حديث.

(٤) ابو داود بلفظه ۳۱۱/۴، صحيح الترمذي ۱۴۳/۳.

بندګان بيا ژوندي کوي. [دري ځلې]

١٠٥-٧- «باسْمِكَ اللّهُمَّ أَمُوتُ وأَحْيَا»(١).

❁ الهي! ستا په نوم سره مرم، او ژوندی کیږم.

١٠٦-٨- «سُبْحَانَ اللّٰه» [ثلاثاً وثلاثين](٢).

❁ پاک دی الله ﷻ. [دري ديرش ځله]

«الْحَمْدُ للّٰه» [ثلاثاً وثلاثين](٣).

❁ ټولــه غوره ستاينه الله لره ده. [دري ديرش ځله]

«اللّٰهُ أَكْبَرُ» [ثلاثاً وثلاثين](٤).

❁ الله ډير لوی دی. [دري ديرش ځله]

١٠٧-٩- «اللّٰهُــمَّ رَبَّ السَّموات السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِــيمِ، رَبَّــنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ، فَالِقَ الْحَبِّ وَالنَّوَى، ومُنْزِلَ الــتَّوْرَاةِ وَالإِنْجيلِ وَالْفُرْقَانِ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ، اللّٰهُمَّ أَنْتَ الأَوَّلُ فلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الآخِرُ

---

(١) بخاري (فتح الباري ١١/١١٣)، مسلم ٤/٢٠٨٣.

(٢) څــوک چي دا اذکار د خوب ځای ته د راتګ په وخت کي ووايي، نو دا هغه لره د يو خادم نه هم غوره دي.

بخاري (فتح الباري ٧/٧١)، مسلم ٤/٢٠٩١.

(٣) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

(٤) مخکيني تخريج دي وکتل شي.(ژباړن)

فَلَـيْسَ بَعْـدَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ فَوْقَكَ شَيْءٌ، وَأَنْتَ الْـبَاطِنُ فَلَـيْسَ دُونَـكَ شَـيْءٌ، اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ، وَأَغْنِنَا مِنْ الْفَقْرِ»[1].

۞ الهـي! د اوو آسمانونو پروردګاره! د لوی عرش پروردګاره! زمونږ پروردګاره! او د هر شي* پروردګاره! د داني* او زني* چوونکيه! د تـورات او انجيل او فرقان نازلونکيه! پناه غوارم په تا سره د هر هغه شي* له شر نه چې تندی* يې تا نيولی دی[2]، الهي! ته اول يې، له تا نه مخکې څه نشته، او ته آخر يې، له تا نه وروسته څه نشته، او ته (په يقيني دلائلو سره) ښکاره يې، له تا نه بل زيات ښکاره نشته، او ته (د ذات په لحاظ) له (نورو نه) پټ يې، او له تا نه هيڅ شی پټ نه دی[3]، له مونږ نه قرض ليري کړې، او له فقر نه مو (وساتې)، شتمن (مو) کړې.

١٠٨-١٠- «الْحَمْـدُ للّٰه الَّذي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ»[4].

---

(١) مسلم ٢٠٨٤/٣.

(٢) يعني: ستا په قبضه او قدرت کې دی.(ژباړن)

(٣) اخيرني څلور جملې د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شويدي، نه د الفاظو په لحاظ.

تحفـة الأحـوذي بشرح جامع الترمذي ٣٣٢٢ نمبر حديث، عون المعبود شرح سنن أبي داود ٤٣٩٢ نمبر حديث دي وګټل شي.(ژباړن)

(٤) مسلم ٢٠٨٥/٣.

۞ تولـــه غوره ستاينه هغه الله لره ده چې مونږ ته يې خوراک* او څښاک* راکړي، او له شر نه يې ساتلي يو، او مونږ ته يې د اوسيدو* ځـــای راكـــړی، څومره ډېر خلک داسي شته چې دوی لره د شر نه ساتونکی، او د اوسیدو ځای ورکونکی نشته.

١٠٩-١١- «اللَّهُـــمَّ عَـــالِمَ الْغَيْـــبِ وَالشَّهَادَةِ، فَاطِرَ السَّموات وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَّ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ»[1].

۞ ترجمه يې مخکې شويده. [٨٥ نمبر ذکر دې وکتل شي]

١١٠-١٢- ﴿الم﴾ السجده سورت، او د مُلک سورت (تَبَارَكَ) به وايي[2].

١١١-١٣-[3] «اللَّهُـــمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْـــرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْـــبَةً وَرَهْـــبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَا وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ

---

(١) ابو داود ٣١٧/٤، صحيح الترمذي ١٤٢/٣.

(٢) ترمذي، نسائي، صحيح الجامع ٢٥٥/٤.

(٣) كلـــه چـــې د خوب كولو اراده وكړې نو د لمانځه د اوداسه په شان اودس وكړه، او بيا پر ښي اړخ* پرېوزه*، او داسې ووايه: ... الحديث.

بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ»[١].

۞ الهـــي! مـــا خپل ځان تا ته تسليم کړ، او خپل کار مې تا ته وســـپاره*، او خپل مخ مې تا ته وګرځاوه*، او خپله شا مې تا ته تکيه کړه[٢]، پداسې حال کې چې ستا له عذاب نه ډار لرم، او ستا و رحمت ته اميد لرم، بيله تا نه بل هيڅ د نجات او پناه ځای نشته، ايمان مې راوړ ستا پر هغه کتاب چې تا نازل کړی، او ستا پر هغه پيغمبر چې تا (مونږ ته) استولی دی.

۳۹- په خوب کې له يوې ډډې* نه بلې ډډې ته اوښتلو دعا

۱۱۲- «لاَ إِلَـــهَ إِلاَّ اللَّهُ الوَاحِدُ القَهَّارُ، رَبُّ السَموات والأَرْضِ، وما بَيْنَهُمَا العَزِيزُ الغَفَّارُ»[٣].

۞ بـــيله يـــو او غالب الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، د آسمانونو او ځمکې او د هغو په مينځ کې مخلوقاتو پروردګار دی، د زور او غلبې څښتن دی، بخښونکی دی.

---

(١) پيغمـــبر ﷺ هغـــه چا ته چې دا اذکار يې وويل داسې وفرمايل: که چيرې مړ شې، نو مسلمان به مړ شې.
بخاري (فتح الباري ١١/١١٣)، مسلم ٤/٢٠٨١.

(٢) يعنې ټوله تکيه او اعتماد مې پر تا دی. (ژباړن)

(٣) دا دوعا به هغه وخت وايې چې په شپه کې له يوه اړخ* نه بل اړخ ته واوړې.
حـــاکم ١/٥٤٠ صـــحيح کړی، او ذهبي موافقه ورسره کړيده، نسائي په «عمل اليوم والليلة» کې، او ابن السني روايت کړيدی، صحيح الجامع ٤/٢١٣.

٣٠- په خوب كي د نا آرامۍ او له ويرې سره مخامخ كيدلو دعا

١١٣- «أَعُـوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونَ»[(١)].

❁ زه پناه غواړم د الله په بشپړ* كلام سره د هغه له غضب او عذاب نه، او د هغه د بندګانو له شر نه، او د شيطانانو له وسوسو نه، او لدې نه چي (شيطانان) ما ته راشي[(٢)].

٣١- هغه څه چي د خوب ليدو نه وروسته كول پكار دي

١١٤-١- دري ځلي به له چپې خوا نه لاړې توكي[(٣)].

٢- دري ځلي به له شيطان نه، او د هغه څه له شر نه چي په خوب كي يې ليدلي دی په الله سره پناه غواړي[(٤)].

٣- خپل خوب به چاته نه وايي[(٥)].

٤- پر كوم اړخ* چي ويده وي له هغه نه به بل اړخ ته واوړي[(٦)]

---

(١) ابو داود ١٢/٤، صحيح الترمذي ١٧١/٣.

(٢) يعـني مـا تـه په لمانځه كي يا د قرآن په تلاوت او بل عبادت كي راشي، او فكر مي بلې خوا ته واړوي.(ژباړن)

(٣) مسلم ١٧٧٢/٤.

(٤) مسلم ١٧٧٢/٤،١٧٧٣.

(٥) مسلم ١٧٧٢/٤.

(٦) مسلم ١٧٧٣/٤.

۵- که وغواړې نو پورته دې شي او لمونځ* دې وکړي[1].

۳۳- د وترو د قنوت دعا

۱۱۶-۱- «اللَّهُـمَّ اهْدِني فِيمَنْ هَدَيْتَ، وَعَافِنِي فِيمَنْ عَافَيْتَ، وَتَوَلَّنِي فِيمَنْ تَوَلَّيْتَ، وَبَارِكْ لِي فِيمَا أَعْطَيْتَ، وَقِنِي شَرَّ مَـا قَضَـيْتَ، فَإِنَّكَ تَقْضِي وَلاَ يُقْضَى عَلَيْكَ، إِنَّهُ لاَ يَذِلُّ مَنْ وَالَيْتَ، [ولاَ يَعِزُّ مَنْ عَادَيْتَ]، تَبَارَكْتَ رَبَّنَا وَتَعَالَيْتَ»[2].

❁ الهي! د هغو کسانو په جمله کي چي تا ورته هدایت کړی، ما ته هم هدايت وکړه، او د هغو کسانو په جمله کي چي تا ورته عافيت ورکـړی مـا ته هم عافیت راکړې، ما هم له شر نه وساته، او د هغو کسانو په جمله کي چي تا محفوظ کړي، ما هم محفوظ کړه، او څه چـي دي راکړي، په هغه کي راته برکت واچوه، او څه چي تا فيصله کړې د هغه د شر نه مي وساته، ځکه همدا ته فيصله کونکی یې، او ستا د حکـم څوک دفع کونکی نشته[3]، په رښتیا سره چي ته له چا سره دوستي وکړې، هغه به خوار نشي، او له چا سره چي دښمني وکړې،

---

(۱) مسلم ۱۷۷۳/۴.

(۲) څلـوررو اصحاب السنن، احمد، دارمي، حاکم، او بیهقي روایت کړیدی، او د مربع قوسونو تر منـځ عبارت د بیهقي دی، صحیح الترمذي ۱۴۴/۱، صحیح ابن ماجه ۱۹۴/۱، اِرواء الغلیل د الباني ليکنه ۱۷۲/۲.

(۳) دا جمله د مفهوم او معنی په لحاظ ترجمه شویده.(ژباړن)

هغه به عزتمند نشي، ته مبارک ذات يې، او د لويې څښتن يې اى زمونږ پروردګاره.

١١٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ، لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ، أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ»[٢].

۞ الهي زه ستا په رضا سره ستا له غضب* نه پناه غواړم، او ستا په معافي سره ستا له عذاب* نه پناه غواړم، او له تا نه په تا سره پناه غواړم[٢]، ستا (د شان سره لائقه) ثنا* نشم ويلاى، ته هماغسې يې چې څنګه تا خپل ځان ستاييلى دى.

١١٨-٣- اللّهمّ إِيَّاكَ نَعْبُدُ، ولكَ نُصَلِّي ونَسجُدُ، وإِليكَ نَسعَى ونَحفِدُ، نَرجُو رَحْمَتكَ، ونَخْشَى عذابَكَ، إنَّ عَذَابَكَ بالكافرينَ مُلْحَقٌ. اللهمّ إنّا نَستَعينُكَ، ونَستَغفرُكَ، ونُثني عليكَ الخَيْرَ، ولا نَكْفُرُكَ، ونُؤمِنُ بكَ، ونَخْضَعُ لكَ، ونَخْلَعُ مَنْ يَكْفُرُكَ»[٣].

---

(١) څلورو اصحاب السنن او احمد روايت کړيدى، صحيح الترمذي ١٨٠/٣، صحيح ابن ماجه ١٩٤/١، إرواء الغليل ١٧٥/٢.

(٢) لــه الله ﷻ نه په الله سره د پناه غوښتلو مقصد: په الله سره دده د جمالي صفاتو لکه غضب، قهر، جبروت او نورو داسې صفاتو له آثارو نه پناه غوښتل دي.(ژباړن)

(٣) بيهقي په «السنن الكبرى» ٢١١/٢ کي روايت کړى، او اسناد يې صحيح بللى دى، او الباني =

❁ الهي! خاص ستا عبادت کوو، او خاص تا ته لمونځ او سجده کـــوو، او خاص تا ته در دانګو* او ګړندي* درځو، ستا د رحمت امید* لرو، او ستا له عذاب نه ویریږو، په رښتیا سره چې ستا عذاب کفارو ته ورکړه شوی دی، الهي! مونږ له تا نه مدد غواړو، او له تا نه بخښنه* غواړو، او ستا غوره ستاینه کوو، او ستا نا شکري نکوو، او پر تا ایمان لرو، او تا ته عاجزي کوو، او له هغه چا نه لیري ځو چې ستا نا شکري کوي.

٣٣- د وترو له سلام نه وروسته ذکر

١١٩- «سُبْحَانَ الْمَلِكِ الْقُدُّوسُ» [ثلاث مرات والثالثة يجهرُ بها، ويمدُّ بها صوته، يقولَ:] [«رَبِّ الْمَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ»](١).

❁ پاکي ده (د کائناتو) تولواک لره پوره پاکي.

[دا به دري خلي وايي، او په دریم خل به په لوړ او اوږده آواز سره دا وايي:]

د ملائکو او جبرائیل پروردګار.

٣٤- د پریشانی او غم (لري کولو) دعا

١٢٠-١- «اللَّهُـــمَّ إِنِّي عَبْدُكَ، ابْنُ عَبْدِكَ، ابْنُ أَمَتِكَ،

= په ارواء الغليل ١٧٠/٢ کي وايي: او دا اسناد صحيح دی، او هغه پر عمر باندي موقوف دی.

(١) نســـائي ٢٤٤/٣، دار قطـــني او نـــورو روایت کړیدی، او د مربع قوسونو مینځ کي عبارت د دارقطـــني ٣١/٢ زیـــادت دی، او اسناد یې صحيح دی، زاد المعاد د شعيب الأرنؤوط او عبد القادر الأرنؤوط تحقيق ٣٣٧/١.

نَاصِـــيَتِي بِيَدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُـــلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أو أَنْزَلْتَه فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَداً مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَـــلَ الْقُـــرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجَلاَءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي»[1].

۞ الهي! زه ستا بنده، ستا د بنده زوی، ستا د مینځې* زوی یم، زما تندی* ستا په لاس کې دی، ستا حکم پر ما جاري دی، ستا فیصله زما په حق کې عادلانه* ده، ستا په هغه ټولو نومونو سره له تا نه سوال کوم، چې تا خپله خپل ځان په هغه نومولی* دی، او یا دې په خپل کتاب کې نازل کړېدی، او یا دې خپل مخلوق نه چا ته ښودلی دی، او یا دې په خـــپل غیبي علم کې له ځان سره ساتلی دی، (پدې ټولو در نه سوال کوم) چې ته قرآن زما د زړه پسرلی*، او د سینې روښنایي، او د غمونو ورک کونکی، او د پریشانیو* ختمونکی وګرځوې.

۱۲۱-۲- «اللَّهُـــمَّ إِنِّـــي أَعُـــوذُ بِكَ مِنْ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَالْعَجْـــزِ وَالْكَسَـــلِ وَالْـــبُخْلِ وَالْجُـــبْنِ وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ»[2]

---

(۱) احمد ۱/۳۹۱، او البانی هغه صحیح بللی دی.

(۲) بخاري ۷/۱۵۸، پیغمبر ﷺ به دا دعا ډیره ویله. بخاري (فتح الباري ۱۱/۱۷۳) دې وګڼل شي.

﴾ الهـــي! زه پـــه تا سره پناه غواړم له پريشانۍ او غم نه، او له کمزورتيا (سستۍ) او لټۍ* نه، او بخيل توب* او بې زړه توب* نه، او د قرض له زياتيدو او د خلکو له غلبې موندلو نه.

۳۵- د بې قرارۍ دعا

۱۲۲-۱ -«لاَ إِلَــهَ إِلاّ اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ رَبُّ السَّمواتِ وَرَبُّ الأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ»(۱).

﴾ بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چې لوی او حلم لرونکې دی ، بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چې د لوی عرش څښتن دی، بل د عبادت وړ* معبود* نشته بيله هغه الله نه چې د آسمانونو او ځمکې پروردګار دی، او د عزتمند عرش پروردګار دی.

۱۲۳-۲ - «اللَّهُــمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ لاَ إِلَهَ إِلاّ أَنْتَ»(۲).

﴾ الهي! زه ستا د رحمت اميد لرم، نو زما نفس ته مې د سترګې د رپ* په اندازه هم مه پريږده، او زما کارونه ټول راته اصلاح کړې، بيله

---

(۱) بخاري ۱۵۴/۷، مسلم ۲۰۹۲.

(۲) ابــو داود ۳۲۴/۴، احمــد ۴۲/۵، او الــباني په صحيح ابي داود ۹۵۹/۳ کې د هغه اسناد صحيح بللی دی.

تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

١٢٤-٣- «لاَ إِلَـهَ إِلاَّ أَنْـتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ»(١).

❁ بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، پاک یې ته، په رښتیا سره زه له ظالمانو نه یم.

١٢٥-٤- «اللَّهُ اللَّهُ رَبِّي لاَ أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً»(٢).

❁ الله الله زما پروردګار دی، له هغه سره هیڅ شی شریک نه بولم.

٣٦- د دښمن او حکمران* سره مخامخ کیدو* دعا

١٢٦-١- «اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ، وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ»(٣).

❁ الهي! مونږ تا د دوی مقابلې ته ګرځوو، اوپه تا سره د دوی د شر نه پناه غواړو.

١٢٧-٢- «اللَّهُمَّ أَنْتَ عَضُدِي، وَأَنْتَ نَصِيرِي، بِكَ أَجُولُ، وبِكَ أَصُولُ، وَبِكَ أُقَاتِلُ»(٤).

---

(١) تـرمذي ٥/٥٢٩، حـاكم ١/٥٠٥، او هغه یې صحیح بللی، او ذهبي موافقه ورسره کړیده، صحيح الترمذي ٣/١٦٨.

(٢) ابو داود ٢/٨٧، صحيح ابن ماجه ٢/٣٣٥.

(٣) ابو داود ٢/٨٩، حاکم ٢/١٤٢، او هغه یې صحیح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړیده.

(٤) ابو داود ٣/٤٢، ترمذي ٥/٥٧٢، صحيح الترمذي ٣/١٨٣.

۞ الهي! ته زما مټ يې، او ته مې مددګار يې، ستا (په قدرت) سره ګرځم راګرځم، او (په دښمن باندې) حمله کوم، او جنګیږم.

۱۲۸-۳- «حَسْبُنَا وَنِعْمَ الْوَكِيلُ»[1].

۞ الله مونږ ته بس او کافي دی، او هغه ښه کار ساز دی.

۳۷- د حکمران* د ظلم نه د ويرې دعا

۱۲۹-۱- «اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمواتِ السَّبْعِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، كُنْ لِي جَاراً مِنْ فُلانِ بنِ فُلانٍ، وَأَحْزَابِه مِنْ خَلائِقِكَ، أَنْ يَفْرُطَ عَلَيَّ أَحَدٌ مِنْهُمْ، أَوْ يَطْغَى، عَزَّ جَارُكَ وَجَلَّ ثَنَاؤُكَ، ولا إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ»[2].

۞ الهي، اې د اوو آسمانونو پروردګاره! او د لوی عرش پروردګاره! زما لپاره پناهګاه شې لدې نه چې فلانکی د فلانکي زوی، او د هغه ډلې -چې ستا د مخلوقاتو نه دي- پر ما زياتی او تجاوز* وکړي، چا ته چې ته پناه ورکړې هغه غالبه دی، او ډيره لويه ده ستاينه ستا، او بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۳۰-۲- «اللهُ أَكبرُ، اللهُ أَعَزُّ مِن خَلْقِه جميعاً، اللهُ أَعَزُّ

---

(۱) بخاري ۱۷۲/۵.

(۲) بخاري په «الأدب المفرد» ۷۰۷ نمبر حديث کې روايت کړيدی، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۴۵ نمبر حديث کې هغه صحيح بللی دی.

مِمَّا أَخَافُ وأَحْذَرُ، أَعُوذُ باللهِ الذي لا إلهَ إلاَّ هوَ، الْمُمْسكُ السَّمَوات السَّبْع أَن يَقَعْنَ على الأَرْضِ إلاَّ بإذْنه، من شَرِّ عبدكَ فُلان، وجُنُوده وأَتْباعه وأَشْياعه، منَ الجنِّ والإنْس، اللهمّ كُنْ لي جاراً منْ شَرِّهم، جلَّ ثَناؤُكَ وعَزَّ جارُكَ، وتَبارَكَ اسْمُكَ، ولا إلَهَ غَيْرُكَ» [ثلاث مرات][1].

۞ الله ډير لوی دی، الله له ټول مخلوق نه زورور دی، الله له هغه چا نه ډير زورور دی له کوم نه چي زه ويريږم* او خطر احساسوم، په هغه الله سره پناه غواړم کوم چي بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او (هغه ذات) چي ټينګونکی داوو آسمانونو دی لدې نه چي بې دده لــه اجــازې او حکم نه پر ځمکه راولوېږي، (پناه غواړم) ستا د فلانکي بنده له شر نه، او د هغه له انسي او جني پيروانو او لښکرو نه، الهي! د دوی له شر نه زما لپاره پناهګاه شې، او ډيره لويه ده ستاينه ستا، او مــبارک دی نــوم ســتا، او بيله تا نه د عبادت وړ* معبود* نشته. [درې ځلې*]

۳۸- د ښمن ته ښيرا* کول

۱۳۱- «اللَّهُــمَّ مُــنْزِلَ الْكِتَابِ، سَرِيعَ الْحِسَابِ، اهْزِمِ

---

(۱) بخــاري «الأدب المفــرد» ۷۰۸ نمبر حديث كي روايت كړيدی، او الباني په «صحيح الأدب المفرد» ۵۴۶ نمبر حديث كي هغه صحيح بللی دی.

الأَحْزَابَ، اللَّهُمَّ اهْزِمْهُمْ وَزَلْزِلْهُمْ»[١].

۞ الهـــي! اې د كـــتاب نازلونكيه! اى ژر* حساب كونكيه! (د دښمنانو) ډلو ته ماتې* وركړې، الهي! ته ماتې* ورته وركړې، او (ځمكه يې تر پښو* لاندې) ولړزوې*.

٣٩- د كوم قوم نه چې ويره* لرې، دا دعا به وايې

١٣٢ – «اللَّهُمَّ اكْفِنِيهِمْ بِمَا شِئْتَ»[٢].

۞ الهـــي! څنګه چې ته غواړې هماغسې مې د هغوى له شر نه وساتې.

٤٠- څوك چې ايمان كې شك وكړي دهغه دعا

١٣٣-١- په الله سره به پناه غواړي[٣].

٢- كوم شي كې چې شك وي هغه كې به بيا فكر* نكوي[٤].

١٣٤–٣– يَقولُ: «آمَنْتُ باللهِ ورُسُلِه»[٥].

۞ او وايي به: پر الله او د هغه پر پيغمبرانو مې ايمان راوړى دى.

١٣٥–٤– يقرأُ قولَه تعالى: ﴿هُوَ الأَوَّلُ وَالآخِرُ وَالظَّاهِرُ

---

(١) مسلم ١٣٦٢/٣.
(٢) مسلم ٢٣٠٠/٤.
(٣) بخاري (فتح الباري ٣٣٦/٦)، مسلم ١٢٠/١.
(٤) بخاري (فتح الباري ٣٣٦/٦)، مسلم ١٢٠/١.
(٥) مسلم ١١٩/١-١٢٠.

وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ [الحديد: ٣] [(١)].

۞ دا آيت به وايي: هغه (يعني الله) اول دى، او آخر دى، او ظاهر دى، او باطن دى، او هغه په هر څه پوه* دى.

٤١- دقرض اداء كولو دعا

١٣٦-١- «اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلالِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ» [(٢)].

۞ الهي! ستا په حلالو مي ستا له حرامو وساتې، او ستا په فضل مي بيله تا نه بل چا نه بې نيازه* كړې.

١٣٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ، وَالْعَجْزِ وَالْكَسَلِ، وَالْبُخْلِ وَالْجُبْنِ، وَضَلَعِ الدَّيْنِ وَغَلَبَةِ الرِّجَالِ» [(٣)].

۞ الهي! زه له پريشانۍ او غم نه، او له كمزورتيا (سستۍ) او لټۍ* نه، او بخيلۍ* او بې زړه توب* نه، او د قرض زياتيدو او د خلكو له غلبې موندلو نه په تا سره پناه غواړم.

---

(١) ابو داود ٣٢٩/٤، او الباني په صحيح ابي داود ٩٦٢/٣ كي د هغه اِسناد حَسَن بللى دى.
(٢) ترمذي ٥٦٠/٥، صحيح الترمذي ١٨٠/٣.
(٣) بخاري ١٥٨/٧.

۴۲- په لمانځه او تلاوت کې د وسوسې دعا

۱۳۸ – «أَعُـــوذُ باللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، واتْفُلْ على يِسارِكَ» [ثلاثاً][1].

۞ له رټل شوي شيطان نه په الله سره پناه غواړم.

او بيا دې و چپ* طرف ته (لاړې) تف کړي. [درې ځلې]

۴۳- چا ته چې يو کار مشکل شي د هغه دعا

۱۳۹ – «اللهمّ لا سَهْلَ إلاّ ما جَعَلْتَهُ سَهْلاً، وأنتَ تَجْعَلُ الحَزْنَ إذا شئتَ سَهْلاً»[2].

۞ الهي! هيڅ آسان شی نشته، مګر هغه چې ته يې آسان کړې، او ته چې وغواړې سخت او ګران آسانوې.

۴۴- څوک چې ګناه وکړي، هغه به داسې کوي

۱۴۰- داسې بنده به نه وي چې ګناه وکړي، او بيا په ښه توګه* اودس وکړي، او بيا پاڅيږي* دوه رکعته لمونځ* وکړي، او بيا له الله نه بخښنه وغواړي، او الله ورته بخښنه او عفو ونکړي[3].

---

(۱) مسلم ۱۷۲۹/۴ له عثمان بن ابي العاص ﷺ نه روايت کړيدی، او په هغه کې داسې راغلي دي: ما همداسې وکړه، نو الله ﷻ هغه له ما نه ليرې کړه.

(۲) صحيح ابن حبان ۲۴۲۷ نمبر حديث (موارد)، ابن السني ۳۵۱ نمبر حديث، او حافظ وايي: دا حديث صحيح دی. او عبد القادر الأرناؤوط هم هغه د نووي د اذکارو په تحقيق ص۱۰٦ کې هغه صحيح بللی دی.

(۳) ابو داود ۸٦/۲، ترمذي ۲۷۵/۲، او الباني په صحيح ابي داود ۲۸۳/۱ کې هغه صحيح بللی دی.

۴۵- د شیطان او د هغه د وسوسو د لیري کولو دعاګانی

۱۴۱- په الله ﷻ سره له شیطان نه پناه غوښتل(۱).

۱۴۲- آذان کول(۲).

۱۴۳- ذکر کول، او د قرآن تلاوت کول(۳).

۴٦- کله چي يي د خوښي خلاف کار پيښ شي، او يا له کوم کار نه عاجز شي، داسي به وايي

۱٤٤- «قَدَّرَ اللّٰهُ وما شاءَ فَعَلَ»(٤).

---

(١) ابـــو داود ١/٢٠٦، ترمذي، صحيح الترمذي ١/٧٧، او د المؤمنون سورت، ٩٨-٩٩ آيتونه دي وکتل شي.

(٢) مسلم ١/٢٩١، بخاري ١/١٥١.

(٣) (پيغمبر ﷺ فرمايي) خپلو کورونو څخه هديري* مه جوړوی، شيطان له هغه کور نه تښتي چي په هغه کي د بقري سورت ويل کيږي.
مســـلم ١/٥٣٩. او له هغـــو شـــيانو نه چي شيطان شړي* او ليري کوي يې د سهار او ماښام اذکـــار، د ووده کيدو او ويښيدو اذکار، او کور او مسجد ته ننوتلو او له هغه نه وتلو اذکار، او نـــور شـــرعي اذکـــار لکه آيت الکرسي د خوب په وخت کي، د بقري د سورت آخيرني دوه آيـــونه. او څـــوک چي «لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك، وله الحمد، وهو على كل شـــيء قديـــر» ســـل خلي ووايي، نو دا به په هغه توله ورځ کي دده لپاره له شيطان نه د ساتلو وسيله وي. او همدارنګه آذان هم شيطان شړي او لري کوي يې.

(٤) (پيغمـــبر ﷺ فرمايي) قوي مسلمان له کمزوري مسلمان نه الله ته زيات غوره* دی، او په دواړو کـــي خـــير شته، په هغه څه حرص او کوښښ وکړه چي تاته ګټه لري، او له الله ﷻ نه مرسته وغـــواړه، او مه عاجزه کيږه، او که يو څه درته پيښ شي، نو داسي مه وايه: چي که داسي مي کـــړي وای، نـــو داسي به شوي وای، بلکه داسي ووايه: چي الله ﷻ (همدا زما) په تقدير کي ليکـــلي وه، او څه يې چي وغوښتل ويې کړل، ځکه «لَوْ» (يعني: «که چيري» کلمه استعمالول =

۞ الله (دا کار) په ازلي تقدير کي (همداسي) ليکلی وو، او څنګه چي يې وغوښتل هماغسي يې وکړل.

۴۷- د پیدا شوي ماشوم* مور او پلار ته مبارکي ورکول، او د هغې جواب

۱٤٥- «بـــارَكَ اللهُ لـــكَ في الموهُـــوب لكَ، وشَكرتَ الواهـــبَ، وبَلَغَ أَشُدَّهُ، ورُزِقْتَ بِرَّهُ»، ويردّ عليه المُهَنَّأُ فيقول: «بـــارَكَ اللهُ لـــكَ وبارَكَ عليكَ، وجزاكَ اللهُ خيراً، ورَزَقَكَ اللهُ مثْلَهُ، وأَجْزَلَ ثوابَكَ»[1].

۞ الله دي ستا په درکړل شوي (ماشوم) کي برکت واچوي، او (د هغـــه) د ورکونکـــي شکر اداء کړې، او ماشوم دي خپل قوت او ځواني ته ورسيږي، او د هغه نيکي* دي په نصيب شه.

او د ماشوم مور او پلار به په جواب کي داسي وايي: الله دي تا ته برکت درکړي، او پر تا دي برکت کښيږدي، او الله دي تا ته نيکه جزا (ثواب) درکړي، او همداسي ماشوم دي در په برخه* کړي، او ثواب دي تا ته زيات کړي.

=

او ويل) دشيطان کارونو ته لاره* خلاصوي*. مسلم ۲۰۵۲/۴.

(۱) الاذکار د نووي ليکنه ص۳۴۹، صحيح الاذکار د سليم الهلالي ليکنه ۷۱۳/۲.

۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا

١٤٦- كَانَ رَسُولُ اللَّه ﷺ يُعَوِّذُ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ يَقُولُ: «أُعِيذُكُمَا بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ، وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لامَّةٍ»[1].

۞ رسول الله ﷺ به د حَسَن او حُسين لپاره پناه غوښتله، او داسي بــه يې ويل[2]: ستاسو دواړو لپاره زه د الله په كامل كلام سره له هر شــيطان، او زهرناک (حيوان) نه، او له هري آفت او ضرر رسونكي ستركي نه پناه غواړم.

۴۹- د بيمار د پوښتني په وخت هغه ته دعا

١٤٧-١- «لا بَأْسَ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ»[3].

۞ څــه پروا نشته، ان شاء الله (دا بيماري به ستا د ګناهونو) د پاكوالي سبب به وي.

١٤٨-٢- «أَسْــأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ، رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ، أَنْ يَشْفِيَكَ» [سبع مرات][4].

---

(١) بخاري ۱۱۹/۴، له ابن عباس رضي الله عنهما نه روايت كړيدى.

(٢) يعني د هغوى د حفاظت لپاره به يې دا دعا كوله.(ژباړن)

(٣) بخاري (فتح الباري ۱۱۸/۱۰).

(٤) (پيغمــبر ﷺ فــرمايي) داســي مريض به نه وي چي اجل يې نه وي راغلى، او يو مسلمان بنده يې پوښتي ته راشي او دا (پورتنى) دعا اووه خلي ووايي، مګر دا چي روغ به شي. ترمذي، ابو داود، صحيح الترمذي ۲۱۰/۲، صحيح الجامع ۱۸۰/۵.

۞ له هغه لوی او عظمت والا الله نه سوال کوم چې د لوی عرش څښتن دی، چې تا لره شفا او روغتيا درکړي. [اووه ځلې]

۵۰- د بيمار* د پوښتنې کولو فضيلت

۱٤۹- قال ﷺ: «إذا عادَ الرجُلُ أخَاهُ الْمُسْلِمَ مَشَى فِي خرَافَة الْجَنَّة حَتَّى يَجْلسَ، فَإذَا جَلَسَ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ، فَإنْ كَانَ غُدْوَةً صَلَّى عَلَيْه سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَك حَتَّى يُمْسيَ، وَإِنْ كَانَ مَسَاءً صَلَّى عَلَيْهِ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ حَتَّى يُصْبِحَ»(۱).

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: کله چې يو سړی د خپل (بيمار) مسلمان ورور پوښتنې ته ورځي، نو دی د جنت په ميوو کې روان وي تر څو چې کښيني*، کله چې کښيني نو په رحمت کې پټ شي، که (دا وخت) سهار* وي نو اويا زره ملائکې* به ده ته دعا کوي، تر څو چې ماښام* کيږي، او که (دا وخت) ماښام وي، نو اويا زره ملائکې به ده ته دعا کوي تر څو چې سهار کيږي.

۵۱- د ژوند نه نا اميده بيمار* دعا

۱۵۰-۱- «اللَّهُـــمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَأَلْحِقْنِي بِالرَّفِيقِ

---

(۱) تـــرمذي، ابـــن ماجه، احمد، صحيح ابن ماجه ۱/۲۴۴، صحيح الترمذي ۱/۲۸٦، او احمد شاکر هغه صحيح بللی دی.

الأَعْلَى»(١).

۞ الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او د لوړ مقام والا پیغمبرانو سره مي یو ځای کړې.

١٥١-٢- جَعلَ النبيُّ ﷺ عندَ مَوته يُدْخل يَدَيْه في الْمَاء فَيَمْسَحُ بهمَا وَجْهَه ويَقُول : «لاَ إِلَه إِلاَّ اللّه، إِنَّ لِلْمَوْتِ لَسَكَرَاتٍ»(٢).

۞ پیغمبر ﷺ د خپل مرګ په وخت کي خپل لاسونه په اوبو کي وهل او بیا به یې خپل مخ په هغه مسه* کاوه، او ویل به یې: بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، په رښتیا سره چي مرګ ډیري سختی لري.

١٥٢-٣- «لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَاللّهُ أَكْبَرُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَحْدَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، لاَ إِلَهَ إِلاّ اللّهُ وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاّ بِاللّه»(٣).

---

(١) بخاري ١٠/٧، مسلم ١٨٩٣/٤.

(٢) بخاري (فتح الباري ١٤٤/٨) او په هغه کي د مسواک ذکر هم شويدی.

(٣) ترمذي، ابن ماجه، او الباني هغه صحيح بللی دی، صحيح الترمذي ١٥٢/٣، صحيح ابن ماجه ٣١٧/٢.

❁ بـــيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، الله ډير لوی دی، بيله يو الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه لره ټولواکي ده، هغه لره پوره غوره ستاينه ده، بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، او نشته طاقت او قوت (د ګناه نه د ساتلو* او د نيکيو د کولو) د يو الله په مدد او توفيق سره.

٥٢- ځکندن* حالت کي سړي ته يادونه

١٥٣- (پيغمبر ﷺ فرمايي) د چا چي آخري خبره «لا إله إلا الله» وي، نو جنت ته به داخل شي(١).

٥٣- چا ته چي مصيبت رسيدلی وي، د هغه دعا

١٥٤- «إِنَّــا لِلَّــهِ وَإِنَّــا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، اللهمَّ أْجُرْنِي فِي مُصِيبَتِي، وأَخْلِفْ لِي خَيراً مِنها»(٢).

❁ بي شکه چي مونږ الله لره يو، او هغه ته ورتلونکي يو، اې الله ما ته زما په مصيبت کي اجر راکړې، او د هغه په بدل کي ما ته له هغه نه ښه راکړې.

---

(١) ابو داود ٣/١٩٠، صحيح الجامع ٥/٤٣٢.

(٢) مسلم ٢/٦٣٢.

٥۴- د مړي سترګي بندولو په وخت دعا

١٥٥ – «اللَّهُــمَّ اغْفِــرْ لِفُلان (باسمه) وَارْفَعْ دَرَجَتَهُ في الْمَهْدِيِّــينَ، وَاخْلُفْهُ في عَقِبِه في الْغَابِرِينَ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ، وَافْسَحْ لَهُ في قَبْرِه وَنَوِّرْ لَهُ فِيه»[١].

۞ اې الله! و فلانکــي (نوم به يې واخلي) ته بخښنه وکړې او د هدايــت شويو کسانو په جمله کي يې درجه لوړه کړې، او د هغه باز مــانده ګانو لپاره له هغه نه وروسته سرپرست اوسې، او مونږ او ده ته بخښـــنه وکړې اې د مخلوقاتو پروردګاره! او قبر يې ورته پراخ، او روښانه* کړې.

٥٥- مړي ته په جنازه کي دعا

١٥٦–١– «اللَّهُــمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِه وَاعْفُ عَنْهُ، وَأَكْرِمْ نُزُلَهُ، وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ، وَنَقِّه مِــنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الأَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ، وَأَبْدِلْهُ دَاراً خَــيْراً مِنْ دَارِه، وَأَهْلاً خَيْراً مِنْ أَهْلِه، وَزَوْجاً خَيْراً مِنْ زَوْجِه، وَأَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ، وَأَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَعَذَابِ النَّارِ]»[٢].

۞ اې الله! ده ته بخښنه وکړې او رحم پر* وکړې، او عافيت

---

(١) مسلم ٢/٦٣۴.

(٢) مسلم ٢/٦٦٣.

ورله ورکړې، او عفوه ورته وکړې، او غوره میلمستیا یې وکړې، او د داخلـــیدو ځای یې پراخه کړې، او په اوبو او واوره او ږلی سره یې ووینځې، او له ګناهونو نه یې داسې پاک کړې لکه څنګه چې دې سپینه جامه له خیرو* نه پاکه کړیده، او (د دنیا) له کور نه غـــوره کـــور، او له کورنۍ نه یې غوره کورنۍ، او له ښځې نه یې غوره ښځه ورکړې، او جنت ته یې داخل کړې، او د قبر له عذاب او د دوزخ له عذاب نه یې وساتې.

۱۵۷-۲- «اللَّهُـــمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا، وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا، وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا، وَذَكَرِنَا وَأُنْثَانَا، اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَأَحْيِهِ عَلَى الإِسْـــلَامِ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الإِيمَانِ، اللَّهُمَّ لاَ تَحْرِمْنَا أَجْرَهُ، وَلاَ تُضِلَّنَا بَعْدَهُ» (۱).

۞ اې الله، زمونږ ژوندي ته، او مړي ته، او حاضر ته، او غائب ته، او واړه ته، او لوی ته ، او نر ته، او ښځې ته بخښنه وکړې، اې الله! له مونږ نه چې چا ته ژوند ورکړي، نو د اسلام سره ژوند ورکړه، او له مونږ نه چې چا ته مرګ راولې، نو له ایمان سره یې مړ کړې، اې الله! د دې مـــړي له اجر نه مو مه محرومه وې، او له هغه نه وروسته مو مه

(۱) ابن ماجه ۱/۴۸۰، احمد ۲/۳۶۸، صحیح ابن ماجه ۱/۲۵۱.

ګمراه* کوې.

۱۵۸-۳- «اللَّهُمَّ إنَّ فُلاَنَ بْنَ فُلاَن في ذمَّتكَ وَحَبْلِ جِوَارِكَ، فَقِهِ منْ فتْنَة الْقَبْرِ وَعَذَابِ النَّارِ، وَأَنْتَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ، فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ، إنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»(۱).

۞ اې الله! په رښتيا سره فلانکی د فلانکي زوی ستا په حفظ او ستا په پناه کې دی، نو د قبر له ازمایش نه، او د دوزخ* له عذاب نه يې وساتې، او ته د وفا او پیمان څښتن* يې، نو هغه ته بخښنه وکړې، او رحم پر* وکړې، بيشکه ته بخښونکی بې حده مهربان يې.

۱۵۹-٤- «اللَّهُمَّ عَبْدُك، وَابْنُ أَمَتك، احْتَاجَ إلَى رَحْمَتك، وَأَنْتَ غَنيّ عَنْ عَذَابه، إنْ كَانَ مُحْسناً فَزِدْ في حَسَنَاته، وَإنْ كَانَ مُسيئاً فَتَجَاوَزْ عَنْهُ»(۲).

۞ الهي! ستا بنده، او ستا د مينځې* زوی دی، ستا رحمت ته محتاج دی، او ته ده ته عذاب ورکولو نه بې نيازه* يې، که نيک عمله وي نو نيکۍ يې نوري هم زياتي کړې، او که ګنهګاره وي نو عفوه ورته وکړې.

---

(۱) ابن ماجه، صحيح ابن ماجه ۲۵۱/۱، ابو داو ۲۱۱/۳.

(۲) حاکم ۳۵۹/۱، او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، احکام الجنائز د الباني ليکنه ص۱۲۵.

۵٦- ماشوم ته د هغه په جنازه کې دعا

۱٦۰-۱- «اللَّهُمَّ أَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ»[(۱)].

۞ الهي! د قبر له عذاب نه يې وساتې.

[وإن قال] «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ فَرَطاً وذُخْراً لوالديه، وشَفيعاً مُجَاباً، اللهمَّ ثَقِّلْ به مَوَازينَهُما وأَعْظِمْ به أُجُورَهُما، وأَلْحِقْهُ بصَالِحِ الْمُؤْمنينَ، واجعَلْهُ فِي كَفالة إبراهيمَ، وَقِهِ برَحْمَتكَ عذَابَ الجَحيم، وأَبْدِلْهُ، داراً خيراً من دارِه، وأهلاً خيراً من أَهله، اللهمَّ اغْفِرْ لأَسْلافِنا، وأَفراطِنا، ومَنْ سَبَقَنا بالإيمانِ» [فحسَنٌ][(۲)].

[او که دا دعا ووايې نو بهتره به وي:]

الهي! ته يې د خپل مور او پلار لپاره مخکښ* او ذخيره، او د قبول شوي شفاعت خاوند وګرځوې، الهي! د ده په ذريعه يې د مور او پلار (د اعمالو) تلې* درنې کړې، او اجرونه يې زيات کړې، او له نيکو

---

(۱) سعيد بن المسيب وايي: په ابو هريره پسې مې پر يوه ماشوم باندې (د جنازې) لمونځ وکړ، چې هيڅ ګناه يې نه وه کړې، او وامې وريده چې ويل يې:... باقي حديث.
مالک په موطا ۲۸۸/۱ کې، ابن ابي شيبه په مصنف ۲۱۷/۳، او بيهقي ۹/۴ روايت کړيدی، او شعيب الأرنؤوط د شرح السنة للبغوي په تحقيق ۳۵۷/۵ کې د هغه اسناد صحيح بللی دی.

(۲) المغني د ابن قدامه ۴۱٦/۳، الدروس المهمة لعامة الأمة د علامه عبد العزيز بن باز رحمت الله عليه ليکنه ص۱۵.

مسلمانانو سره یې یو ځای کړې، او د ابراهیم عليه السلام په ضمانت کې یې وګرځوې، او په خپل رحمت سره یې د دوزخ له عذاب نه وساتې، او (د دنیا) له کور نه غوره کور، او له کورنۍ نه یې غوره کورنۍ ورکړې، الهي! و هغو کسانو ته بخښنه وکړې چې له مونږ نه مخکې تللي دي، او کوم چې له مونږ نه مخکې مومنان تیر شوي دي.

١٦١-٢- «اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطاً، وَسَلَفاً، وَأَجْراً»[(١)].

۞ الهي! ته یې زمونږ لپاره مخکښ*، او اجر (جوړونکی) وګرځوې.

٥٧- د تعزیت دعا

١٦٢- «إِنَّ لِلَّه مَا أَخَذَ، وَلَهُ مَا أَعْطَى، وَكُلّ شيءٍ عِنْدَهُ بِأَجَلٍ مُسَمًّى، فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ»[(٢)].

[وإن قـال] «أَعْظَمَ اللهُ أجْرَكَ، وأَحْسَنَ عَزاءكَ، وغَفَرَ لِمَيِّتكَ» [فحسن][(٣)].

---

(١) حسن (بصري) به پر ماشوم د فاتحې سورت لوست، او ویل به یې:... باقي حدیث.
بغوي په شرح السنة ٣٥٧/٥ کې، عبد الرزاق په مصنف کې په ٦٥٨٨ نمبر حدیث کې، او بخاري په کتاب الجنائز کې مُعَلّق روایت کریدی، ٦٥ باب قراءة فاتحة الكتاب على الجنازة ١١٣/٢.

(٢) بخاري ٨٠/٢، مسلم ٦٣٦/٢.

(٣) الاذكار د نووي ليکنه ص١٢٦.

۞ الله لــــره دي څـــه چې يې واخيستل، او هغه لره دي څه چې ورکوي، او هر څه دده په نزد تر ټاکلي* نيټې* پورې دي... او ښايي چې صبر وکړې او (له الله ﷻ) نه ثواب وغواړې.

[او که دا ووايي نو بهتره به وي:]

الله دې تا لره لوی اجر درکړي، او تا لره دې ښه تسلي درکړي، او ستا مړي ته دې بخښنه وکړي.

۵۸- د مړي ښخولو وخت کې دعا

۱٦۳ – «بِسْمِ اللَّهِ، وَعَلَى سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ»(۱).

۞ د الله په نوم سره، او د پيغمبر ﷺ په سنت سره (يې ښخوو).

۵۹- د مړي ښخولو* وروسته دعا

۱٦٤ – «اللَّهُمَّ اغْفِرْ له، اللَّهُمَّ ثَبِّتْهُ»(۲).

۞ الهي! هغه ته بخښنه وکړې، الهي! ته يې (په سوال وجواب کې) ثابت قدمه لرې.

---

(۱) ابـــو داود ۳/۳۱۴ په صحيح سند سره، او احمد په دي لفظ سره: «بسم الله وعلى ملة رسول الله» په صحيح سند روايت کړيدی.

(۲) پيغمـــبر ﷺ به چې کله د مړي له ښخولو نه فارغ شو، نو په قبر به يې ودريد، او ويل به يې: خپل ورور تـــه (له الله نه) بخښنه وغواړی، او د هغه لپاره (په سوال وجواب کې) د ثابت قدمی دعا وکړی، ځکه له هغه نه همدا اوس پوښتنه کيږي.

ابو داود ۳/۳۱۵، حاکم ۱/۳۷۰، او هغه يې صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده.

٦٠- د قبرونو د زيارت كولو دعا

١٦٥- «السَّلاَمُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لاَحِقُونَ، [وَيَرْحَمُ اللهُ الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنَّا وَالْمُسْتَأْخِرِينَ]، أَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ»[1].

۞ اې ددې ځايونو اوسيدونكو مومنانو او مسلمانانو! پر تاسو دې سلام وي، او ان شاء الله مونږ هم په تاسو پسې يو، او الله ﷻ دې زمونږ په مخكينيو او وروستنيو رحم وكړي، زه ځان لره او تاسو لره له الله ﷻ نه عافيت غواړم.

٦١- د باد (سيلى) الوتلو په وخت دعا

١٦٦-١- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا»[2].

۞ الهي! له تا نه د دې (باد) د خير سوال كوم، او له شر نه يې په تا سره پناه غواړم.

١٦٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا أُرْسِلَتْ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا

---

(١) مسلم ٦٧١/٢، ابن ماجه په پورتنى الفاظو سره ٤٩٣/١ له بريده ﷺ نه روايت كړيدى، او د مربع قوسونو په مينځ كي عبارت د مسلم ٦٧١/٢ روايت دى له عائشه رضي الله عنها نه.

(٢) ابو داود ٣٢٦/٤، ابن ماجه ١٢٢٨/٢، صحيح ابن ماجه ٣٠٥/٢.

أُرْسِلَتْ بِهِ»[(۱)].

❁ الهي! زه له تا نه د دې (باد) د خير سوال کوم، او د هغه څه د خير سوال در نه کوم چې په هغه کې دی، او کوم خير چې لـــه ځان سره يې راوړی دی، او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه، او د هغه څه له شر نه چې په هغه کې دی، او له هغه شر نه چې له ځان سره يې راوړی دی.

٦٢- د تالندي* دعا

۱٦۸- «سُـــبْحَانَ الَّذِي يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ، وَالْمَلاَئِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ»[(۲)].

❁ پاک دی هغه ذات چې تالنده* او ملائکې د هغه له ويرې نه د هغه حمد او ثنا او تسبيح وايي.

٦۳- د استسقاء* لپاره څو دعاګانې

۱٦۹-۱- «اللَّهُمَّ اسْقِنَا غَيْثًا مُغِيثًا مَرِيئًا مَرِيعًا، نَافِعًا غَيْرَ ضَارٍّ، عَاجِلاً غَيْرَ آجِلٍ»[(۳)].

---

(۱) مسلم ۲/٦۱٦، بخاري ۴/۷٦.

(۲) عـــبد الله بن الزبير ﷺ چې به کله د تالندي* آواز واوريده، نو خبرې به يې بندې کړې، او ويل به يې:... باقي حديث.

موطا ۲/۹۹۲، او الباني وايي: (ددې حديث) اسناد صحيح او موقوف دی.

(۳) ابو داود ۱/۳۰۳، او الباني په صحيح ابي داود ۱/۲۱٦ کې هغه صحيح بللی دی.

❁ الهـــي! پر مونږ باران وه ورَوې، نجات ورکونکی، مزه دار، وابنه شنه کونکی، فائده رسونکی، ضرر نه رسونکی، ژر کيدونکی، نه ځنډيدونکی.

١٧٠-٢- «اللَّهُمَّ أَغِثْنَا اللَّهُمَّ أَغِثْنَا اللَّهُمَّ أَغِثْنَا»(١).

❁ الهي! پر مونږ باران وه ورَوې، الهي! پر مونږ باران وه ورَوې، الهي! پر مونږ باران وه ورَوې.

١٧١-٣- «اللَّهُـــمَّ اسْـــقِ عِـــبَادَكَ، وَبَهائِمَكَ، وَانْشُرْ رَحْمَتَكَ، وَأَحْيِ بَلَدَكَ الْمَيِّتَ»(٢).

❁ الهي! خپل بنده ګان، او خپل څاروي* خړوب کړه، او خپل رحمت خپور کړه، او خپل مړ ښار ژوندی کړه.

٦۴- د باران اوریدو په وخت کي دعا

١٧٢- «اللَّهُمَّ صَيِّباً نَافِعاً»(٣).

❁ الهي! د خير او فائدې باران (پې کړې).

٦٥- د باران اوریدو وروسته دعا

١٧٣- «مُطِرْنَا بِفَضْلِ اللَّهِ وَرَحْمَتِهِ»(٤).

---

(١) بخاري ١/٢٢۴، مسلم ٢/٦١٣.
(٢) ابو داود ١/٣٠٥، او الباني په صحيح ابي داود ١/٢١٨ هغه حَسَن بللی دی.
(٣) بخاري (فتح الباري ٢/٥١٨).
(۴) بخاري ١/٢٠٥، مسلم ١/٨٣.

۞ د الله ﷻ په فضل او رحمت سره پر مونږ باران وه ورید.

٦٦- د آسمان شین کیدو دعا

۱۷٤- «اللَّهُمَّ حَوَالَيْنَا وَلاَ عَلَيْنَا، اللَّهُمَّ عَلَى الآكَامِ وَالظِّرَابِ وَبُطُونِ الأَوْدِيَةِ وَمَنَابِتِ الشَّجَرِ»(۱).

۞ الهي! زمونږ په شاوخوا (بې وه ورو٥)، او نه پر مونږ باندي، الهي! پر غرو رغونو او د خوړونو په مینځونو، او د ونو شنه کیدلو ځایونو کي بې وه وروه.

٦٧- د نوي میاشتي لیدو دعا

۱۷٥- «اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالأَمْنِ وَالإِيمَانِ، وَالسَّلاَمَةِ وَالإِسْلاَمِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَتَرْضَى، رَبُّنَا وَرَبُّكَ اللَّهُ»(۲).

۞ الله ﷻ ډیر لوی دی، الهي! ته دغه (نوې میاشت) پر مونږ باندي راوخیژوه، له امن او ایمان سره، او له سلامتیا او اسلام سره، او له توفیق سره وهغه څه ته چي ته بې خوښوې.

(اې میاشتي!) زمونږ او ستا پروردګار الله دی.

٦٨- د روژه ماتي په وخت کي دعا

۱۷٦-۱- «ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ، وَثَبَتَ الأَجْرُ

---

(۱) بخاري ۱/۲۲۴، مسلم ۲/٦۱۴.

(۲) ترمذي ٥/٥۰۴، دارمي په خپلو الفاظو سره ۱/۳۳٦، صحیح الترمذي ۳/۱٥۷.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ»[١].

❁ تنده ولاړه*، او رګونه لانده* شول، او که الله ﷻ وغواړي اجر حاصل شوى دى.

١٧٧-٢- «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ أَنْ تَغْفِرَ لِي»[٢].

❁ الهـــي! زه ستا په هغه رحمت سره چې هر څه ته رسيدونکى دى، له تا نه سوال کوم چې ماته بخښنه وکړې.

٦٩- د ډوډۍ خوړلو نه مخکې دعا

١٧٨-١- (پيغمـــبر ﷺ فـــرمايي) کله چې له تاسو نه څوک خوراک کوي، نو «بِسمِ الله» دي ووايي، او که يې په (د خوراک) په اول کـــې (بسم الله) هېر شول، نو داسې دي ووايي: «بِسْمِ اللَّهِ فِي أَوَّلِهِ وَآخِرِهِ» يعني: په اول او آخر کې د الله ﷻ په نامه (سره خوراک کوم)[٣].

١٧٩-٢- «مَنْ أَطْعَمَهُ اللَّهُ الطَّعَامَ فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا

---

(١) ابو داود ٣٠٦/٢ او نورو روايت کړيدى، صحيح الجامع ٢٠٩/٣.

(٢) ابـــن ماجـــه ٥٥٧/١، له عـــبد الله بن عمرو ﷺ د دعاګانو نه يې روايت کړيدى، او حافظ د الاذکار په تخريج کې هغه حَسَن بللى دى، شرح الاذکار ٣٤٢/٤.

(٣) ابو داود ٣٤٧/٣، ترمذي ٢٨٨/٤، صحيح الترمذي ١٦٧/٢.

فِيهِ، وَأَطْعِمْنَا خَيْراً مِنْهُ، وَمَنْ سَقَاهُ اللَّهُ لَبَناً فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيهِ، وَزِدْنَا مِنْهُ»(۱).

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) چا ته چي الله ﷻ خواړه ورکړي(۲)، نو داسي به وايي: الهي! مونږ ته پدې (خواړو*) کي برکت واچوې، او له هغه نه ښه (خواړه) راکړې.

او په چا چي الله ﷻ شودې* وڅښي*، نو داسي به وايي: الهي! مونږ ته په هغه کي برکت واچوې، او مونږ ته نور هم زيات راکړې.

۷۰- له خوراک نه وروسته دعا

۱۸۰-۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذَا وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَ قُوَّةٍ»(۳).

۞ ټوله غوره ستاینه هغه الله لره ده چي په ما يې دا خواړه* وخوړل، او هغه يې پرته زما د کوم توان او طاقت نه ما ته راکړل(٤).

۱۸۱-۲- «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْداً كَثِيراً، طَيِّباً، مُبَارَكاً فِيهِ، غَيْرَ [مَكْفِيٍّ، وَلاَ] مُوَدَّعٍ، وَلاَ مُسْتَغْنًى عَنْهُ رَبَّنَا»(٥).

---

(۱) ترمذي ۵/۵۰٦، صحيح الترمذي ۳/۱۵۸.

(۲) يعني: خوراک وکړي، يا څه وخوري.(ژباړن)

(۳) بيله نسائي نورو اصحاب السنن روايت کړيدی، صحيح الترمذي ۳/۱۵۹.

(٤) يعني: بيله کوم تکليف او ستړيا نه يې په ډيره آسانی سره ما ته راکړه.(ژباړن)

(٥) بخاري ٦/۲۱۴، ترمذي په خپلو الفاظو سره ۵/۵۰۷.

۞ ټولـــــه غوره ستاینه الله لره ده، ستاینه ډیره زیاته، پاکه، او با برکته، نه پوره کیدونکې، او نه پریښودونکې، او له هغه نه نه مُستغني* کیدونکې ستاینه، اې زمونږ پروردګاره!.

٧١- کوربه ته د میلمه دعا

١٨٢ - «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيمَا رَزَقْتَهُمْ، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ»(١).

۞ الهي! تا چې دوی ته څه ورکړي په هغه کې برکت واچوې، او هغوی ته بخښنه وکړې، او پر ورحمیږې.

٧٢- څوک چې په چا اوبه وڅښي، او یا یې د څښولو اراده وکړي، هغه ته دعا

١٨٣ - «اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي، وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي»(٢).

۞ الهي! ته خواړه ورکړه هغه چا ته چې ما ته یې خواړه را کړه، او خړوب کړه* هغه څوک چې زه یې خړوب کړم.

٧٣- د چا په کور کې د روژه مات په وخت کې دعا

١٨٤ - «أَفْطَرَ عِنْدَكُمُ الصَّائِمُونَ، وَأَكَلَ طَعَامَكُمُ الأَبْرَارُ،

---

(١) مسلم ٣/١٦١٥.
(٢) مسلم ٣/١٢٦.

وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلاَئِكَةُ»[(۱)].

﴿ تاسو کره دي روژه دار* روژه ماته کړي، او ستا ډوډۍ دي نیکان* وخوري، او ملائکي دي درته دعا وکړي.

۷۴- د روژه دار* دعا چي کله خواړه حاضر شي او روژه ماته نکړي

۱۸۵- (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چي له تاسو نه څوک دعوت شي، نو دعوت دي قبول کړي، که يې روژه وه، نو دعا دي (ورته) وکړي، او که يې روژه نه وه، نو ډوډۍ دي وخوري[(۲)].

۷۵- کله چي روژه دار ته څوک بکنځل* وکړي، نو دی به داسي ورته وايي

۱۸۶- زه روژه يم، زه روژه يم[(۳)].

۷۶- د اولنۍ میوې لیدو دعا

۱۸۷- «اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي ثَمَرِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مَدِينَتِنَا،

---

(۱) ابـو داود ۳/۳٦۷، ابن ماجه ۱/٥٥٦، نسائي په «عمل اليوم والليلة» ۲۹٦-۲۹۸ نمبر حديث کـي روايـت کړيدی، او دا خبره يې په صراحت کړيده چي پيغمبر ﷺ به کله د کوم کوروال سـره روژه ماته کړه دا به يې ويل. او الباني په صحيح ابي داود ۲/۷۳۰ کي هغه صحيح بللی دی.

(۲) مسلم ۲/۱۰٥۴.

(۳) بخاري (فتح الباري ۴/۱۰۳)، مسلم ۲/۸۰٦.

وَبَارِكْ لَنَا فِي صَاعِنَا، وَبَارِكْ لَنَا فِي مُدِّنَا»[١].

۞ الهي! زمونږ په ميوه كې راته بركت واچوې، او زمونږ په ښار كې راته بركت واچوې، او زمونږ په «مُدّ» كې راته بركت واچوې، او زمونږ په «صاع»[٢] كې راته بركت واچوې.

٧٧- د ترَڇيدلو* دعا

١٨٨- (پيغمبر ﷺ فرمايي) كله چې له تاسو نه څوک وترَڇيږي*، نو ودي وايي: «الْحَمْدُ لِلَّهِ» يعني: ټوله غوره ستاينه الله لره ده، او هغه بل كس او ملګرى به ورته وايي: «يَرْحَمُكَ اللَّهُ» يعني: الله جل جلاله دي پر تا رحم وكړي، چې كله يې «يرحمك الله» وويل، نو (هغه بل به ورتــه) وايي: «يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ»[٣] يعني: الله دي تا ته هدايت وكړي، او الله دي ستا احوال او كار سم كړي.

٧٨- كله چې كافر وترَڇيږي داسي به ورته وايي

١٨٩- «يَهْدِيكُمُ اللَّهُ وَيُصْلِحُ بَالَكُمْ»[٤].

۞ الله دي تاســو ته هدايت وكړي، او الله دي ستاسو احوال او

(١) مسلم ٢/١٠٠٠.
(٢) صاع د وزن يوه پيمانه ده، او مُد يې څلورمه حصه ده.(ژباړن)
(٣) بخاري ٧/١٢٥.
(٤) ترمذي ٥/٨٢، احمد ٤/٤٠٠، ابو داود ٤/٣٠٨، صحيح الترمذي ٢/٣٥٤.

کار سم کړي.

٧٩- واده کوونکي ته دعا

١٩٠- «بَارَكَ اللّٰهُ لَكَ، وَبَارَكَ عَلَيْكَ، وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ»(١).

۞ الله دي تا لره برکت درکړي، او پر تا دي برکت وکړي، او تاسو دواړه دي په خیر سره یو ځای کړي.

٨٠- د واده کوونکو او سوَرلۍ* اخیستلو دعا

١٩١- «إِذَا تَـزَوَّجَ أَحَدُكُمْ امْرَأَةً، أَوْ إِذا اشْتَرَى خَادماً فَلْيَقُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا، وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْه، وَأَعُوذُ بِـكَ مِـنْ شَرِّهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْه، وَإِذَا اشْتَرَى بَعِيراً فَلْيَأْخُذْ بِذِرْوَةِ سَنَامِه وَلْيَقُلْ: مِثْلَ ذَلِكَ»(٢).

۞ (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې له تاسو نه څوک له یوې ښځې سره واده وکړي، او یا مريي* واخلي، نو داسې به وايي: الهي! زه له تا نه ددې د خیر سوال کوم، او د هغه څه د خیر سوال درنه کوم په کوم چې تا هغه پیدا کړیده، او پناه غواړم په تا سره ددې له شر نه، او له هغه شر نه په کوم چې تا هغه پیدا کړیده.

---

(١) بیله نسائي نه نورو اصحاب السنن روایت کړیدی، صحیح الترمذي ١/٣١٦.

(٢) ابو داود ٢/٢٤٨، ابن ماجه ١/٦١٧، صحیح ابن ماجه ١/٣٢٤.

او چــي كلــه اوښ واخــلي نو د بوک* څوکه به يې نيسي او مخکينی دعا به وکړي.

٨١- خپلي ښځي سره کوروالی* نه مخکي دعا

١٩٢- «باسْــمِ اللّــهِ، اللَّهُــمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا»[(١)].

۞ د الله پــه نوم (کوروالی* کوم)، الهي! ته مو له شيطان نه لیري کــړې، او شيطان (زمونږ) له هغه (اولاد) نه لیري کړې چي تا مونږ ته راکړيدی.

٨٢- د قهر او غوسي په وخت دعا

١٩٣- «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ»[(٢)].

۞ زه په الله سره له رټل شوي شيطان نه پناه غواړم.

٨٣- د مصيبت زده ليدو په وخت دعا

١٩٤- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلاَكَ بِهِ، وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقَ تَفْضِيلاً»[(٣)].

۞ ټولــه غوره ستاينه هغه الله لره ده چي زه يې ساتلی يم له هغه

---

(١) بخاري ١٤١/٦، مسلم ١٠٢٨/٢.

(٢) بخاري ٩٩/٧، مسلم ٢٠١٥/٤.

(٣) ترمذي ٤٩٣/٥، ٤٩٤/٥، صحيح الترمذي ١٥٣/٣.

څه نه چي ته يې پرې اخته کړي يې، او ما ته يې پر خپلو ډيرو مخلوقاتو فضيلت او غوره والى راکړيدى.

۸۴- د مجلس دعا

۱۹۵- عَـــنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ كَانَ يُعَدُّ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ فِي الْمَجْلِسِ الْوَاحِدِ مِائَةُ مَرَّةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَقُومَ «رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ» (۱).

❁ له ابن عمر رضي الله عنهما نه روايت دى چي وايي: پيغمبر ﷺ بـــه پـــه يـــوه مجلس کي په شمار سل ځلي دا (دعا) ويله: اى ځما پروردګاره! بخښنه راته وکړې، او توبه مي قبوله کړې، په رښتيا سره چي ته ښه توبه قبلونکى، ډير بخښونکى يې.

۸۵- د مجلس کفاره*

۱۹۶- «سُـــبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ» (۲).

---

(۱) تـــرمذي او نورو روايت کړيدى، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳، صحيح ابن ماجه ۳۲۱/۲ او الفاظ د ترمذي دي.

(۲) اصـــحاب السنن روايت کړيدى، صحيح الترمذي ۱۵۳/۳، او له عائشه رضي الله عنها نه روايت دى چـــي وايي: پيغمبر ﷺ کله چي به په يو مجلس کي کښيناسته، او يا قرآن به يې لوسته، او يا لمونځ به يې کاوه، نو د هغه نه وروسته به يې (هميشه) دغه (پورتني) کلمات لوستل.. باقي حديث نســـائي په «عمل اليوم والليلة» ۳۰۸ نمبر حديث کي، احمد ۷۷/۶ روايت کړيدى، او دکتور =

۞ الهـــي! پـــه پاکۍ سره يادوو تا، او پوره ستاينه کوو ستا، زه شاهدي* ورکوم، چي بيله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، زه له تا نه بخښنه غواړم، او تا ته توبه کوم.

٨٦- څوک چي چا ته ووايي: «غفر الله لک»[١] نو هغه ته به داسي وايي

١٩٧ – «وَلَكَ»[٢].

۞ او تا ته دي هم (الله بخښنه وکړي).

٨٧- څوک چي له تا سره ښه وکړي، هغه ته دعا

١٩٩ – «جَزَاكَ اللهُ خَيراً»[٣].

۞ الله دي تا لره خير (او نيک اجر) درکړي.

٨٨- په څه چي د دجال (له فتنې) نه ځان ساتلی شي

١٩٩ - (پيغمبر ﷺ فرمايي) چا چي د کهف د سورت اولني لس آياتونه ياد کړل، له دجال نه به وژغورل* شي[٤].

فاروق حماده د «عمل اليوم والليلة» په تحقيق ص٢٧٣ کي هغه صحيح بللی دی.

(١) ترجمه: الله دي تا ته بخښنه وکړي.(ژباړن)

(٢) احمـــد ٨٢/٥، نسائي «عمل اليوم والليلة» ص٢١٨، ٤٢١ نمبر حديث، د دکتور فاروق حماده تحقيق کي روايت کړيدی.

(٣) ترمذي ٢٠٣٥ نمبر حديث، صحيح الجامع ٦٢٤٤، صحيح الترمذي ٢٠٠/٢.

(٤) مســـلم ٥٥٥/١، او پـــه بـــل روايت ٥٥٦/١ کي د کهف دسورت آخري (لس) آيتونه ښودل شويدي.

او (همدارنګه) په هر لمانځه کې د وروستۍ ناستې د «التحيات» نه وروسته په الله سره د دجال له فتنې نه پناه غوښتل[۱].

۸۹- څوك چې چا ته ووايي: «إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللّٰهِ»[۲]. هغه ته به داسې وايي

۲۰۰- «أَحَبَّكَ الَّذِي أَحْبَبْتَنِي لَهُ»[۳].

۞ هغــه ذات دې در سره محبت وکړي چې تا د هغه لپاره زما سره محبت کړيدی.

۹۰- څوك چې خپل مال تا ته وړاندې کړي، هغه ته دعا

۲۰۱- «بَارَكَ اللَّهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ»[٤].

۞ الله دې تاته ستا په عيال او مال کې برکت واچوي.

۹۱- د قرض د اداء کولو په وخت قرض ورکونکي ته دعا

۲۰۲- «بَــارَكَ اللَّــهُ لَكَ فِي أَهْلِكَ وَمَالِكَ، إِنَّمَا جَزَاءُ السَّلَفِ الْحَمْدُ وَالأَدَاءُ»[٥].

۞ الله دې تاته ستا په عيال او مال کې برکت واچوي، په رښتيا

---

(۱) ددې کتاب ۵۵ نمبر حديث، او ۵٦ نمبر حديث دې وکتل شي.

(۲) يعني: زه درسره د الله لپاره محبت لرم.(ژباړن)

(۳) ابو داود ۳۳۳/۴، او الباني په صحيح سنن ابي داود ۹٦۵/۳ کې د هغه اسناد حَسَن بللی دی.

(٤) بخاري (فتح الباري ۸۸/۴).

(٥) نسائي «عمل اليوم والليلة» ص۳۰۰، ابن ماجه ۸۰۹/۲، صحيح ابن ماجه ۵۵/۲.

سره چې د قرض بدله په ستاينه او اداينه سره وي.

۹۲- له شرک نه د ويرې* دعا

۲۰۳- «اللَّهُــمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُشْرِكَ بِكَ وَأَنَا أَعْلَمُ، وَأَسْتَغْفِرُكَ لِمَا لاَ أَعْلَمُ»[١].

۞ الهــي! زه په تا سره پناه غواړم لدينه چې زه په پوهه ستا سره شريک جوړ کړم، او بخښنه غواړم له هغه (شرک) نه چې زه پرې نه پوهيږم.

۹۳- هغه چا ته دعا چې تا ته وايي: «بارَكَ اللهُ فِيكَ»[٢]

۲۰٤- «وَفِيْكَ بَارِكَ اللهُ»[٣].

۞ او الله دي په تا کې هم برکت واچوي.

۹۴- د بد شګومې* بد ګڼلو دعا

۲۰٥- «اللَّهُمَّ لاَ طَيْرَ إِلاَّ طَيْرُك، وَلاَ خَيْرَ إِلاَّ خَيْرُك، وَلاَ إِلَه غَيْرُك»[٤].

---

(١) احمــد ۴۰۳/۴ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ۲۳۳/۳، صحيح الترغيب والترهيب د الباني ليکنه ۱۹/۱.

(٢) يعني: الله دي په تا کې برکت واچوي.(ژباړن)

(٣) ابــن الســني ص۱۳۸، ۲۷۸ نمــبر حديث، الوابل الصيب د ابن القيم ليکنه ص۳۰۴، د بشير محمد عيون تحقيق.

(٤) احمــد ۲۲۰/۲، ابن السني ۲۹۲ نمبر حديث، او الباني په الأحاديث الصحيحة ۵۴/۳، ۱۰٦۵ =

۞ الهي! بد شګومي* یوازي ستا لخوا نه (او ستا په حکم سره) ده، او خیر ټول ستا لخوا نه دی، او بیله تا نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۹۵- د سپریدو دعا

۲۰۶- «بسم الله، الحمدُ لله ﴿سُبْحانَ الَّذي سَخَّرَ لَنا هَذَا وَمَــا كُنَّا لَهُ مُقْرنينَ وَإنَّا إلَى رَبِّنا لَمُنقَلبُونَ﴾ الحَمدُ لله، الحمدُ لله، الحمــدُ لله، اللَّهُ أَكبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، اللَّهُ أَكْبَرُ، سُبْحَانَكَ اللهمّ، إنِّي ظَلَمْتُ نَفْسَي فَاغْفرْ لي فإنَّهُ لاَ يَغْفرُ الذُّنُوبَ إلاّ أَنْتَ»[(۱)].

۞ د الله په نوم سره (سپریږم)، الله لره ټوله غوره ستاینه ده، پاک دی هغــه ذات چې مونږ ته یې دا (سپرلۍ) تابع کړیده، او مونږ د هغه مهــاروونکي* نــه یو، او بیشکه مونږ خپل پروردګار ته هرومرو بیرته تلونکي یو، الله لره ټوله غوره ستاینه ده، الله لره ټوله غوره ستاینه ده، الله لره ټولــه غوره ستاینه ده، الله ډیر لوی دی، الله ډیر لوی دی، الله ډیر لوی دی، په پاکي سره یادوو تا اې الله، ما پر خپل ځان زیاتی* کړیدی،

= نمبر حدیث کي هغه صحیح بللی دی.

او نــیک فــالي د پیغمبر ﷺ خوښیدله، او چي کله به یې له کوم سړي نه ښه خبره واوریده، او خوښــه بــه یې شوه، نو داسي به یې ویل: ستا نیک فال مو ستا له خولې نه واخیست. ابو داود، احمــد، او الباني په الأحادیث الصحیحة ۲/۳٦۳ کي هغه د ابو الشیخ په حواله په «أخلاق النبي ﷺ» ص۲۷۰ کي صحیح بللی دی.

(۱) ابو داود ۳/۳۴، ترمذي ۵/۵۰۱، صحیح الترمذي ۳/۱۵٦.

نـــو ماته بخښنه وكړې، چې په رښتيا سره بيله تا نه بل څوک ګناهونه نشي بخښلای*.

٩٦- د سفر دعا

٢٠٧-«اللَّـــهُ أَكْـــبَرُ، اللَّـــهُ أَكْـــبَرُ، اللَّـــهُ أَكْـــبَرُ، ﴿سُـــبْحانَ الَّذي سَخَّرَ لَنا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَى رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ﴾ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُكَ فِي سَفَرِنَا هَذَا الْبِرَّ وَالتَّقْوَى، وَمِنْ الْعَمَلِ مَا تَرْضَى، اللَّهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هَذَا، وَاطْوِ عَنَّا بُعْدَهُ، اللَّهُمَّ أَنْتَ الصَّاحِبُ فِي السَّفَرِ، وَالْخَلِيفَةُ فِي الأَهْلِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ، وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ، وَسُوءِ الْمُنْقَلَبِ فِي الْمَالِ وَالأَهْلِ» [وَإِذَا رَجَعَ قَالَهُنَّ وَزَادَ فِيهِنَّ:] «آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ»[١].

۞ الله ډير لوی دی، الله ډير لوی دی، الله ډير لوی دی، الله لره ټولــه غوره ستاينه ده، پاک دی هغه ذات چې مونږ ته يې دا (سورلۍ) تابع کړيده، او مونږ د هغه مهاروونکي* نه يو، الهي! مونږ پدې سفر کي لـــه تا نه د نيکۍ او پرهيزګارۍ، او دداسې عمل سوال کوو چې تا ته خوښ وي، الهي! ته مونږ ته دا سفر آسانه کړې، او اوږدوالی يې راته لنډ

---

(١) مسلم ٢/٩٩٨.

کړې، الهي! ته په سفر کې ملګرى، او په کور کې سرپرست یې، الهي! زه په تا سره پناه غواړم د سفر د سختيۍ نه، او له خوار حالت نه، او مال او عيال ته له ناوړه* بېرته ستنيدو* نه.

او چې کله له سفر نه بيرته راستنيدونکى وي نو همدا دعا به وايي، او ورســــره بـــه دا هم وايي: بيرته راتلونکي، توبه ايستونکي، عبادت کونکي، د خپل پروردګار ستايونکي* يو.

۹۷- کلي يا ښار ته ننوتلو دعا

۲۰۸- «الــــلهمّ ربَّ السموات السبعِ وما أَظْلَلْنَ، وربَّ الأَرَضــــينَ السَّبعِ وما أَقْلَلْنَ، وربَّ الشَياطينِ وما أَضْلَلْنَ، وربَّ الرِّياحِ وما ذَرَيْنَ، أَسأَلُكَ خيرَ هذه القَرْيةِ، وخَيرَ أهلِها، وخيرَ ما فيها، وأَعُوذُ بِكَ مِنْ شرِّها، وشرِّ أَهْلِها، وشرِّ ما فيها»[1].

۞ الهي! د اوو آسمانونو او د هغو تر سيوري* لاندي (مخلوقاتو) پروردګاره!، او د اوو ځمکو او د هغو برسيره (مخلوقاتو) پروردګاره! او د شيطانانو او په هغوى سره ګمراه شويو (مخلوقاتو) پروردګاره! او د بادونو* او په هغوى سره د الوُزَوَل شويو (مخلوقاتو) پروردګاره! زه

(۱) حـــاکم ۲/۱۰۰، او هغـــه يې صحيح بللى دى، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، ابن السني ۵۲۴ نمـــبر حديث، او حافظ د الاذکار په تخريج ۱۵۴/۵ کې هغه حَسَن بللى دى، او ابن باز وايي: نسائي هغه په حَسَن سند سره روايت کړيدى، تحفة الاخيار ص۳۷.

ددې کــــلي خير، او د هغه د اوسیدونکو خیر، او د هغه څه خير درنه غواړم کوم چې په هغه کې دي، او په تا سره پناه غواړم د هغه له شر نه، او د هغه د اوسیدونکو له شر نه، او د هغه څه له شر نه کوم چې په هغه کې دي.

۹۸- بازار ته ننوتلو دعا

۲۰۹- «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْـــدُ، يُحْيِي وَيُمِيتُ، وَهُوَ حَيٌّ لاَ يَمُوتُ، بِيَدِهِ الْخَيْرُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»(۱).

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه یو دی، شریک نلري، هغه لره ټولواکي او پوره غوره ستاینه ده، ژوند ورکوي، او مرګ راولي، او هغه (همیشه) ژوندی دی، مرګ نلري، ټول خیر دده په لاس کې دی، او هغه پر هر څه قادر دی.

۹۹- د سپرلۍ غورځیدو په وخت دعا

۲۱۰- «بِسمِ اللهِ»(۲).

۞ د الله په نوم سره.

---

(۱) تـــرمذي ۲۹۱/۵، حاکم ۵۳۸/۱، او الباني په صحیح ابن ماجه ۱۲/۲، او په صحیح الترمذي ۱۵۲/۳ کې هغه حَسَن بللی دی.

(۲) ابو داود ۲۹٦/۴، او الباني په صحیح ابي داود ۹۴۱/۳ کې هغه صحیح بللی دی.

۱۰۰- د مسافر دعا مُقیم* ته

۲۱۱- «أَسْتَوْدِعُكُمُ اللَّهَ الَّذي لاَ تَضيعُ وَدَائِعُهُ»(۱).

۞ هغـــه الله تـــه دي سپارم، چې هغه ته سپارل شوي نه ضائع* کيږي.

۱۰۱- د مقیم* دعا مسافر ته

۲۱۲-۱- «اسْـتَوْدِعْ اللَّـهَ دِيـنَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ»(۲).

۞ زه ســتا ديــن، او ستا امانت، او ستا د کارونو انجام* الله ته سپارم.

۲۱۳-۲- «زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ، وَيَسَّرَ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثُ مَا كُنْتَ»(۳).

۞ الله دي در ته د پرهيزګارۍ توښه درکړي، او الله دي ستا ګناه وبخښي، او چيرته چې يې (الله دي) درته نيکي آسانه کړي.

۱۰۲- په سفر کي تکبير او تسبيح

۲۱٤- جابر ﷺ وايي: کله چي به پر لوړه ختو نو «اللهُ أَكْبَرُ»

---

(۱) احمد ۲/۴۰۳، ابن ماجه ۲/۹۴۳، صحيح ابن ماجه ۲/۱۳۳.
(۲) احمد ۲/۷، ترمذي ۵/۴۹۹، صحيح الترمذي ۲/۱۵۵.
(۳) ترمذي، صحيح الترمذي ۳/۱۵۵.

به مو ويل، او كله چي به ښكته كيدو نو «سُبْحَانَ اللهِ» به مو ويل[١].

١٠٣- د سهار* په وخت د مسافر دعا

٢١٥ - «سَمِعَ سَامِعٌ بِحَمْدِ اللَّهِ وَحُسْنِ بَلَائِهِ عَلَيْنَا، رَبَّنَا صَاحِبْنَا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا، عَائِذاً بِاللَّهِ مِنَ النَّارِ»[٢].

۞ الله لره (زموږ) پر ستاينه، او پر موږ باندي د هغه د ښو نعمتونو يو شاهد شاهدي وركړه، اې پروردګاره! زموږ مل* اوسه، او خپل (بې شـــماره) نعمتونه (په خپل فضل سره) موږ ته راكړه، پناه غواړم[٣] په الله سره (د دوږخ) له اور نه.

١٠٤- په سفر يا پرته له سفر نه په يو ځاى كي د كوزيدلو او وډريدلو دعا

٢١٦ - «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ»[٤].

---

(١) بخاري (فتح الباري ١٥٣/٦).

(٢) مســلم ٢٠٧٦/٤، او د «سَــمِعَ سامِعٌ» معنى داده: شاهدي وركړه شاهدي وركونكي پر ستاينه زمونـــږ الله لره، او دده پر ښو نعمتونو او ابتلا باندي، او د «سَمَّعَ سامِعٌ» (د روايت) معنى داده: اوريدونكـــي زمـــا دا خبره نورو ته ورسوله، او دا يې خكه وويل تر څو د سهار په وخت ذكر او دعـــا كولو ته اشاره وكړي، او «رَبَّنا صَاحِبنا، وَأَفْضِلْ عَلَيْنَا» معنى داده: مونږ (په خپل) حفظ او امـــان كي ونيسه، او ساتنه مو وكړه، او خپل بې شماره نعمتونه په خپل فضل سره مونږ ته راكړه، او له مونږ نه هر رنګه تكليف او ضرر ليرې كړه. شرح النووي ٣٩/١٧.

(٣) حال په معنى د مصدر دى، او (اعوذ) مقدر دى.(ژباړن)

(٤) مسلم ٢٠٨٠/٤.

۞ د الله پــــه بشپړ* کلام سره د هغه څه له شر نه پناه غواړم چې (الله) پيدا کړيدي.

۱۰۵- د سفر نه د ستنيدو دعا

۲۱۷- يُكَبِّرُ عَلى كُلِّ شَرَف ثَلاَثَ تَكْبِيرات، ثُمَّ يَقُولُ: «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَــــى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، آيِبُونَ، تَائِبُونَ، عَابِدُونَ، لِرَبِّنَا حَامِدُونَ، صَدَقَ اللَّهُ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ»(۱).

۞ پــــر هر لوړ* ځای به درې ځلي «الله اکبر» وايي، او بيا به دا دعــــا کــــوي: بيله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، هغه لره ټولواکي او پوره غوره ستاينه ده، او هغه پر هر څــــه قادر* دی، مونږ بيرته راتلونکي، توبه ايستونکي، عبادت کونکي، يوازي د خپل پروردګار ستايونکي* يو، الله خپله وعده رښتونې* کړه، او د خپل بنده (محمد ﷺ) مرسته يې وکړه، او په يوازي* يې (د کفارو) ډلو   اتي ورکړه.

۱۰۶- د خوشحالۍ او يا خواشينۍ کار پيښيدو په وخت کې دعا

۲۱۸- کَــــانَ ﷺ إِذَا أَتَــــاهُ الأَمْرُ يَسُرُّهُ قَالَ: «الْحَمْدُ لِلَّه

---

(۱) پيغمبر ﷺ به چې کله له کومې غزا او يا حج نه بيرته راغی نو دا اذکار به يې ويل.
بخاري ۱۶۳/۷، مسلم ۹۸۰/۲.

الَّـــذي بنعْمَـــته تَتمُّ الصَّالحَاتُ»، وَإِذَا أَتاهُ الأَمْرُ يَكْرَهُهُ قَالَ: «الْحَمْدُ لِلّه عَلَى كُلِّ حَال»(١).

۞ پیغمبر ﷺ ته چي به کله خوشحالونکی کار مخې ته راغی، نو داسي به يې ويل: ټوله غوره ستاینه هغه الله لره ده چي په نعمت سره يې نیک کارونه سر ته رسیږي.

او چـــي کله به ناخوښه کار ورته پيښ شو، نو داسي به يې ويل: ټوله غوره ستاینه الله لره ده په هر حال کي.

١٠٧- پر پیغمبر ﷺ د درود ويلو فضيلت

٢١٩-١- قـــال ﷺ: «مَنْ صَلَّى عَلَيَّ صَلاَةً صلَّى اللهُ عَلَيْه بِهَا عَشْراً»(٢).

۞ پیغمبر ﷺ فرمايي: څوک چي پر ما يو درود ووايي، نو الله به پر هغه لس ځلي رحمت ولیږي.

٢٢٠-٢- وقـــال ﷺ: «لاَ تَجْعَلُوا قَبْرِي عِيداً، وصَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّ صَلاَتَكُمْ تَبْلُغُنِي حَيْثُ كُنْتُمْ»(٣).

---

(١) ابـــن السني په «عمل اليوم والليلة» ٤٩٩/١ كي هغه روايت کړی، او صحيح بللی دی، او الباني هم په صحيح الجامع ٢٠١/٤ كي هغه صحيح بللی دی.

(٢) مسلم ٢٨٨/١.

(٣) ابـــو داود ٢١٨/٢، احمد ٣٦٧/٢، او الباني په صحيح ابي داود ٣٨٣/٢ كي هغه صحيح بللی دی.

۞ او ﷺ فرمايي: زما قبر نه ميله مه جوړوی، او پر ما درود ووايی، ځکه ستاسو درود -هر چيري چي ياست- ما ته رسيږي.

۲۲۱-۳- وقال ﷺ: «الْبَخِيلُ مَنْ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ»(۱).

۞ او ﷺ فرمايي: بخيل* هغه دی، چي زه دده په وړاندي ياد شم، او پر ما درود ونه وايي.

۲۲۲-٤- وقال ﷺ: «إِنَّ لِلَّهِ مَلاَئِكَةً فِي الأَرْضِ سَيَّاحِينَ يُبَلِّغُونِي مِنْ أُمَّتِي السَّلاَمَ»(۲).

۞ او ﷺ فرمايي: الله لره په ځمکه کي ګرځندويه* فرښتې* دي، چي زما د امت سلام ما ته رسوي.

۲۲۳-٥- وقال ﷺ: «مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلاَّ رَدَّ اللَّهُ عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلاَمَ»(۳).

۞ او فرمايي: هيڅوک پر ما سلام نه کوي، مګر الله ﷻ زما روح ما ته بيرته راکړي، تر څو د هغه د سلام جواب* ورکړم.

---

(۱) ترمذي ۵/۵۵۱ او نورو روايت کړيدی، صحيح الجامع ۳/۲۵ صحيح الترمذي ۳/۱۷۷.
(۲) نسائي، حاکم ۲/۴۲۱، او الباني په صحيح النسائي ۱/۲۷۴ کي هغه صحيح بللی دی.
(۳) ابو داود ۲۰۴۱ نمبر حديث، او الباني په صحيح ابي داود ۱/۳۸۳ کي هغه صحيح بللی دی.

١٠٨- سلام خپرول*

٢٢٤-١- قال ﷺ: «لاَ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوَ لاَ أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ، أَفْشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ»(١).

۞ پیغمبر ﷺ فرمايي: جنت ته نشی تللای تر څو مومنان نه شی، او مومنان نشی کیدلای تر څو خپل مینځونو کي مینه محبت ونلری، نو زه تاسو ته داسي يو شی* ونه ښایم چي که وکړی، په خپلو مینځونو کي به مو مینه محبت پیدا شي؟ خپلو مینځونو کي سلام خپور کړی(٢).

٢٢٥-٢- (قـال ﷺ): «ثَـلاَثٌ مَنْ جَمَعَهُنَّ فَقَدْ جَمَعَ الإِيمَـانَ: الإِنْصَافُ مِنْ نَفْسِكَ، وَبَذْلُ السَّلاَمِ لِلْعَالَمِ، وَالإِنْفَاقُ مِنْ الإِقْتَارِ»(٣).

۞ (پیغمـبر ﷺ فرمايي): دري داسې (صفتونه) دي، چا چي هغه تولـه ولرل نو پوره ايمان يې حاصل کړ (هغه دادي): په خپل ځان کي انصاف لرل، په ټولو (خلګو) سلام کول، او د بې وزلتوب* په حالت کي مصرف کول.

---

(١) مسلم ٧٤/١ او نورو روايت کړيدی.

(٢) يعني: يو په بل باندي همیشه سلام کوی.(ژباړن)

(٣) بخاري (فتح الباري ٨٢/١) له عمار ﷺ نه موقوف او معلق روايت کړيدی.

۲۲۶- وعَنْ عَبْد اللَّه بْنِ عُمَر رضيَ اللهُ عنهما: أَنَّ رَجُلاً سَأَلَ النَّبِيَّ ﷺ أَيُّ الإِسْلَامِ خَيْرٌ قَالَ: «تُطْعِمُ الطَّعَامَ، وَتَقْرَأُ السَّلَامَ عَلَى مَنْ عَرَفْتَ وَمَنْ لَمْ تَعْرِفْ»[1].

۞ او د عبد الله بن عمر رضي الله عنهما نه روایت دی: چې یوه سړي له پیغمبر ﷺ نه پوښتنه* وکړه چې کوم اسلام غوره دی؟[2] (پیغمبر ﷺ) وفرمایل: دا چې (د الله په لار کې) ډوډی ورکړې، او سلام وکړې پر هغه چا چې پیژنې یې او که یې نه پیژنې.

۱۰۹- د کافر د سلام جواب په څنګه ورکوي

۲۲۷- «إِذَا سَلَّمَ عَلَيْكُمْ أَهْلُ الْكِتَابِ فَقُولُوا: وَعَلَيْكُمْ»[3].

۞ کله چې اهل کتاب (یهود او نصارى) په تاسو سلام وکړي، نو تاسو (په جواب کې) ورته ووایاست: (وعلیکم)، یعني: او په تاسو هم.

۱۱۰- د چرګ* د آذان، او د خره د هنګاري* په وخت دعا

۲۲۸- «إِذَا سَمِعْتُمْ صِيَاحَ الدِّيَكَةِ فَاسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِه؛ فَإِنَّهَا رَأَتْ مَلَكاً، وَإِذَا سَمِعْتُمْ نَهِيقَ الْحِمَارِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّه مِنَ

(۱) بخاري (فتح الباري ۱/۵۵)، مسلم ۱/۶۵.
(۲) یعني: په اسلام کې کوم کار له نورو نه غوره دی.(ژباړن)
(۳) بخاري (فتح الباري ۱۱/۴۲)، مسلم ۴/۱۷۰۵.

الشَّيْطَانِ؛ فَإِنَّهُ رَأَى شَيْطَاناً»[١].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې د چرګ* آذان واورئ، نو د الله د هغه د فضل سوال وکړئ، ځکه هغه (د آذان په وخت) ملائکه* لیدلې وي، او چې کله د خره هنګار واورئ، نو په الله سره له شیطان نه پناه وغواړئ، ځکه چې هغه (د هنګاري په وخت) شیطان لیدلی وي.

١١١- په شپه کي د سپيو د غپلو اوريدو په وخت دعا

٢٢٩- «إِذَا سَمِعْتُمْ نُبَاحَ الْكِلاَبِ وَنَهِيقَ الْحَمِيرِ بِاللَّيْلِ فَتَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْهُنَّ؛ فَإِنَّهُنَّ يَرَيْنَ مَا لاَ تَرَوْنَ»[٢].

۞ (پیغمبر ﷺ فرمایي) کله چې په شپه کې د سپیو غپل، او د خرو هنګاری واورئ، نو په الله سره له هغو نه پناه وغواړئ، ځکه هغوی داسې څهویني چې تاسو یې نه وینئ.

١١٢- څوک چي دي ښکنځلی وي هغه ته دعا

٢٣٠- قال ﷺ: «اللَّهُمَّ فَأَيُّمَا مُؤْمِنٍ سَبَبْتُهُ فَاجْعَلْ ذَلِكَ لَهُ قُرْبَةً إِلَيْكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»[٣].

---

(١) بخاري (فتح الباري ٦/٣٥٠)، مسلم ٤/٢٠٩٢.

(٢) ابو داود ٤/٣٢٧، احمد ٣/٣٠٦، او الباني په صحيح ابي داود ٣/٩٦١ کې هغه صحيح بللی دی.

(٣) بخاري (فتح الباري ١١/١٧١)، مسلم ٤/٢٠٠٧، او د مسلم الفاظ دادي: «فاجعلها له زكاة ورحمة» يعني: هغه دده لپاره د پاکوالي او رحمت سبب وګرځوې.

۞ الهـــي! کوم مومن ته چې ما کنځلې کړي دي، نو هغه ورته د قيامت په ورځ و تاته د نژديکت سبب وګرځوې.

۱۱۳- د بل مسلمان ستايلو په وخت به داسي وايي

۲۳۱- قال ﷺ: «إِذَا كَانَ أَحَدُكُمْ مَادِحاً صَاحِبَهُ لاَ مَحَالَةَ فَلْيَقُلْ: أَحْسبُ فُلاَناً -وَاللَّهُ حَسِيبُهُ وَلاَ أُزَكِّي عَلَى اللَّهِ أَحَداً-، أَحْسِبُهُ -إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَاكَ- كَذَا وَكَذَا»[1].

۞ (پيغمبر ﷺ فرمايي) کله چې له تاسو نه څوک د خپل ملګري هرومـــرو* صـــفت کول غواړي، نو داسي دي ووايي: زه (په فلاني) همداسي ګمان کوم، او الله ﷻ د هغه په حال ښه خبر دی[2]، او د الله په وړاندي د هيچا تزکيه* او د هغه په سپيڅلتيا* حکم نه کوم[3]، زه په هغه داسي داسي ګمان کوم، (دا په هغه وخت کي) چې د هغه نه خبر وي.

۱۱۴- کله چې د يو مسلمان صفت وشي، نو هغه به داسي وايي

۲۳۲- «اللَّهُـــمَّ لاَ تُؤَاخِذْنِي بِمَا يَقُولُونَ، وَاغْفِرْ لِي مَا لاَ

---

(۱) مسلم ۲۲۹٦/۴.

(۲) دا د حديث لازمي معنی ده، او له ترجمې سره مناسبه ده.(ژباړن)

(۳) يعني: د هيچا په زړه نه يم خبر، او په زړونو عالم يو الله دی.(ژباړن)

يَعْلَمُونَ [وَاجْعَلْنِي خَيْرًا مِمَّا يَظُنُّونَ]»[(١)].

۞ الهي! ته ما په هغه څه مه نیسه* چې دوی یې (زما په باره کې) وایــي، او ما ته د هغه څه بخښنه وکړې چې دوی پرې خبر ندي، او دوی چې په ما څه ګمان کوي له هغه نه مې غوره وګرځوې.

١١٥- په حج او عمره کې به محرم لبیک څنګه وایي

٢٣٣- «لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ، لاَ شَرِيكَ لَكَ»[(٢)].

۞ الهي! ستا حکم مَنَلو ته تیار یو، تا لره شریک نشته، ستا حکم مَنَلو ته تیار یو، په رښتیا سره چې ټوله غوره ستاینه او د نعمت (شکر) او ټولواکي تا لره ده، تا لره هیڅ شریک نشته.

١١٦- حجر اسود ته د رارسیدلو په وخت «الله اکبر» ویل

٢٣٤- طَافَ النَّبِيُّ ﷺ بِالْبَيْتِ عَلَى بَعِيرٍ كُلَّمَا أَتَى الرُّكْنَ أَشَارَ إِلَيْهِ بِشَيْءٍ عِنْدَهُ وَكَبَّرَ»[(٣)].

---

(١) بخــاري پــه الادب المفرد ٧٦١ نمبر حدیث کې روایت کړی، او الباني په صحیح الادب المفرد ٥٨٥ نمــبر حدیــث کــې هغه صحیح بللی دی، او د مربع قوسونو تر مینځ عبارت د بیهقي زیادت دی په شعب الإیمان ٢٢٨/۴ کې له بلې طریقې نه.

(٢) بخاري (فتح الباري ۴٠٨/٣)، مسلم ٨۴١/٢.

(٣) بخــاري (فــتح الباري ۴٧٦/٣)، او له شي نه مراد لښته* ده، بخاري (فتح الباري ۴٧٢/٣) دي وکتل شي.

۞ پیغمبر ﷺ د کعبې نه بې طواف وکړ، او چې کله به حجر اسود ته راورسید، نو هغې ته به بې په کوم شي* چې ورسره وو اشاره وکړه او «اللّٰهُ أَكبرُ» به بې ووایه.

۱۱۷- د رکن یماني او حجر اسود په مینځ کې دعا

۲۳۵- «رَبَّنَآ ءاتِنَا فِي الدُّنْيا حَسَنَةً، وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ»(۱).

۞ اې زموږ پروردګاره! موږ ته په دنیا کې نعمت راکړې، او په آخرت کې نعمت راکړې، او د دوږخ له عذاب نه مو وساتې.

۱۱۸- صفا او مروا باندې د ودریدو دعا

۲۳۶- لَمَّا دَنَا ﷺ منْ الصَّفَا قَرَأَ ﴿إِنَّ الصَّفَا والْمَرْوَةَ منْ شَعَائِر اللَّه﴾ أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللَّهُ به»، فَبَدَأَ بالصَّفَا فَرَقيَ عَلَيْه حَتَّى رَأَى الْبَيْتَ فَاسْتَقْبَلَ الْقبْلَةَ، فَوَحَّدَ اللَّهَ وَكَبَّرَهُ، وَقَالَ: «لاَ إِلَهَ إلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَديرٌ، لاَ إِلَهَ إلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلكَ، قَالَ مثْلَ هَذَا ثَلاَثَ مَرَّاتٍ، الحديث، وفيه: فَفَعَلَ عَلَى الْمَرْوَةِ كَمَا فَعَلَ عَلَى

(۱) ابو داود ۱۷۹/۲، احمد ۴۱۱/۳، او بغوي په شرح السنة ۱۲۸/۷ کې روایت کړیدی، او الباني په صحیح ابي داود ۳۵۴/۱ کې هغه حَسَن بللی دی، او آیت د سورت بقره ۲۰۱ آیت دی.

الصَّفَا[(١)]

۞ کله چي به پيغمبر ﷺ و «صفا» ته نژدې شو، نو دا آيتونه به يې ويل: په رښتيا سره چي «صفا» او «مروا» د الله ﷻ (د عبادت) له نښو نښانو نه دي، په هغه څه شروع کوم په کوم چي الله شروع کړيده[(٢)]، نو په «صفا» يې شروع وکړه، او په هغې باندي وخوت* تر څو چي يې کعبه وليدله، نو بيا به يې مخ کعبې ته کړ، او د توحيد کلمه او تکبير به يــې ووايه، او داسي به يې ويل: بيله* الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه يو دی، شريک نلري، هغه لره ټولواکي او پوره غوره ستاينه ده، او هغــه پر هر څه قادر* دی، بيله الله نه بل د عبادت وړه څوک نشته، يو دی، خپله وعده يې پوره کړه، او د خپل بنده (محمد ﷺ) سره يې مرسته وکړه، او (د کفارو) ډلو ته يې يوازي ماتي ورکړه، او بيا به يــې (د هرو دوو ذکرونو) په مينځ کي دعا کوله، دا به يې درې ځلي ويل... د حديث تر آخره پوري.

او په نومړي* حديث کي راغلي دي: چي په «مروا» کي به يې هم د صفا په شان (دعاګاني او اذکار) ويل.

---

(١) مسلم ٢/٨٨٨.

(٢) يعني: کوم شی چي الله ﷻ په مخکيني آيت کي اول ذکر کړيدی، او هغه «صفا» ده.(ژباړن)

۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا

۲۳۷- [قال ﷺ] «خَيْرُ الدُّعَاء دُعَاءُ يَوْمِ عَرَفَةَ، وَخَيْرُ مَا قُلْتُ أَنَا وَالنَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» (۱).

۞ (پیغمبر ﷺ فرمايي) له ټولو نه غوره دعا د عرفات په ورځ دعا ده، او له ټولو نه غوره (ذکر) چې ما او له ما نه مخکې نورو پیغمبرانو ویلی دی (دادی): بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، هغه یو دی، هیڅ شریک نلري، هغه لره ټولواکي ده، او هغه لره پوره غوره ستاینه ده، او هغه پر هر څه قادر دی.

۱۲۰- د مشعر حرام (۲) ذکر

۲۳۸- «رَكِبَ ﷺ الْقَصْوَاءَ حَتَّى أَتَى الْمَشْعَرَ الْحَرَامَ، فَاسْتَقْبَلَ الْقِبْلَةَ فَدَعَاهُ، وَكَبَّرَهُ، وَهَلَّلَهُ، وَوَحَّدَهُ، فَلَمْ يَزَلْ وَاقِفاً حَتَّى أَسْفَرَ جِدّاً، فَدَفَعَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَبْلَ أَنْ تَطْلُعَ الشَّمْسُ» (۳).

---

(۱) ترمذي، او الباني په صحيح الترمذي ۱۸۴/۳ کې، او په الأحاديث الصحيحة ۶/۴ کې هغه حَسَن بللی دی.

(۲) يعني: مزدلفه.(ژباړن)

(۳) مسلم ۸۹۱/۲.

۞ پیغمبر ﷺ پر (خپلې اوښې) «قَصْواء» باندې سپور شو، تر څو چې مشعر حرام ته راغی، نو قبلې ته به يې مخ کړ، او دعا يې وکړه، او «اللهُ أكبر»، او «لا إله إلا اللهُ»، يې ووايه او الله ﷻ يې په وحدانيت ياد کړ، او تر هغه پورې ولاړ وو تر څو چې له لمر ختو نه مخکې روښنايي ښه زياته شوه.

۱۲۱- (د جمراتو يا څلو ويشتلو په وخت) د هرې شګې* ويشتلو سره «الله اکبر» ويل

٢٣٩- «يُكَبِّرُ كُلَّمَا رَمَى بِحَصَاة عندَ الجمارِ الثلاث، ثُمَّ يَتَقَدَّمُ، ويَقفُ يَدعُو مُستَقبلَ القبْلَة رَافعاً يَدَيْه بعدَ الجَمرة الأُولَى والثانــيَة، أمَّــا جَمْــرَةُ الْعَقَبَة فيَرْميهَا ويُكَبِّرُ عنْدَ كُلِّ حَصَاة وينْصَرفُ وَلا يَقفُ عنْدَهَا»(١).

۞ د درو جمــرو* ويشتلو په وخت چې هره شګه* ولي نو «الله اکــبر» بــه وايي، او بيا به لږ وړاندې ځي، او درېږي به او قبلې ته به مخــامخ لاسونه پورته کوي او دعا به کوي، دا د لومړۍ او دوهمې جمــرې* نه وروسته، اما درېيمه جمره چې کومه ده، هغه به وُلي، او د هرې شګې* سره به «الله اکبر» وايي، او بيا به ځي او د هغې سره به (د

---

(١) بخــاري (فــتح الــباري ٣/٥٨٣، ٣/٥٨٤)، او الفاظ يې هلته وکتل شي، بخاري (فتح الباري ٣/٥٨١) وکتل شي، او مسلم هم روايت کړيدی.

دعا لپاره) نه دریږي.

۱۳۲- د تعجب، او خوشحالونکي کار پېښيدو په وخت دعا

۲٤۰- «سُبْحانَ اللهِ»(۱).

۞ الله لره تو له پاكي ده.

۲٤۱- «اللهُ أَكبرُ»(۲).

۞ الله ډير لوی دی.

۱۳۳- چا ته چي خوشحالونکی خبر راشي، نو څه به کوي

۲٤۲- كَانَ النبيُّ ﷺ إذَا أَتَاهُ أَمْرٌ يَسُرُّهُ أَوْ يُسَرُّ بِهِ خَرَّ سَاجِداً شُكْراً لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى(۳).

۞ پيغمبر ﷺ تـه چي به كله داسي خبر راغی چي په هغه به خوشحاليده، او يا د بل چا لپاره د خوشحالۍ خبر وو، نو د الله ﷻ د شکر لپاره به په سجده پريوت.

۱۳۴- څوک چي په خپل بدن کي درد محسوس کړي څه به کوي

۲٤۳- «ضَعْ يَدَكَ عَلَى الَّذِي تَأَلَّمَ مِنْ جَسَدِكَ، وَقُلْ:

(۱) بخاري (فتح الباري ۲۱۰/۱، ۳۹۰، ۴۱۴)، مسلم ۱۸۵۷/۴.

(۲) بخاري (فتح الباري ۴۴۱/۸)، صحيح الترمذي ۱۰۳/۲، ۲۳۵/۲، مسند احمد ۲۱۸/۵.

(۳) بيله نسائي نورو اصحاب السنن روايت كړيدى، صحيح ابن ماجه ۲۳۳/۱، ارواء الغليل ۲۲٦/۲.

باسْمِ اللَّه، ثَلاثًا، وَقُلْ سَبْعَ مَرَّاتٍ: أَعُوذُ بِاللَّهِ وَقُدْرَتِه مِنْ شَرِّ مَا أَجِدُ وَأُحَاذِرُ»[1].

﴿ خپل لاس د خپل بدن پر دردمن ځای کښېږده* او درې ځلې به «بسم الله» ووايې، او اوه ځلې به داسې ووايې: زه په الله سره او د هغه په قدرت سره پناه غواړم د هغه څه له شر نه چې ما ته رسيدلی دی، او زه ځنې ويريږم*.

١٢٥- په څه شي د نظر کيدو نه د ويرې دعا

٢٤٤- «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ أَخِيه، أو مِنْ نَفْسِه، أو مِنْ مَالِهِ مَا يُعْجِبُهُ، [فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَةِ]؛ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ»[2].

﴿ کله له تاسو نه څوک له خپل ورور، او ياپه خپل ځان کې، او يا خپل مال کې داسې څه وګوري چې له هغه نه تعجب وکړي، نو د هغه لپاره دې د برکت دعا وکړي، ځکه نظر کيدل* حق دي[3].

١٢٦- د ويرې په حالت کې دعا

٢٤٥- «لا إلهَ إلا اللهُ»[4].

---

(١) مسلم ١٧٢٨/٤.

(٢) مسند احمد ٤٤٧/٤، ابن ماجه، مالک، او البانی په صحيح الجامع ٢١٢/١ کې هغه صحيح بللی دی، زاد المعاد ١٧٠/٤ د ارناؤوط تحقيق دې وکتل شي.

(٣) يعني: نظر کيدل، يا نظر لګيدل حق دی.(ژباړن)

(٤) بخاري (فتح الباري ١٨١/٦)، مسلم ٢٢٠٨/٤.

۞ بیله الله نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته.

۱۳۷- د قرباني حلالولو* په وخت کي څه ويل پکار دي

۲٤٦- «بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ، [اللَّهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ]، اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّي»[۱].

۞ د الله په نوم (حلالول کوم)، الله ډير لوی دی، الهي! دا (قرباني) ستا له طرف نه ده، او ستا لپاره يې حلالوم، الهي! ته يې را څخه قبوله کړې.

۱۳۸- هغه څه چي د سرکښه* شيطانانو د مکر او چل دفع کولو لپاره ويل کيږي

۲٤۷- «أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ الَّتِي لاَ يُجَاوِزُهُنَّ بَرٌّ وَلاَ فَاجِرٌ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَبَرَأَ وَذَرَأَ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَعْرُجُ فِيهَا، وَمِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ فِي الأَرْضِ، وَمِنْ شَرِّ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا، وَمِنْ شَرِّ فِتَنِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ، وَمِنْ شَرِّ كُلِّ طَارِقٍ إِلاَّ طَارِقاً يَطْرُقُ بِخَيْرٍ يَا رَحْمَنُ»[۲].

---

(۱) مسلم ۱۵۵۷/۳، بیهقي ۲۸۷/۹، او د مربع قوسونو په مينځ کي عبارت د بيهقي ۲۸۷/۹ او نورو دی، او اخيرنی جمله مي په معنی سره د مسلم له روايت نه ذکر کړه.

(۲) احمد ۴۱۹/۳ په صحيح اسناد سره، ابن السني ٦۳۷ نمبر حديث کي روايت کړيدی، او ارناؤوط د العقيدة الطحاوية په تخريج ص۱۳۳ کي د هغه اسناد صحيح بللی دی، او مجمع الزوائد ۱۲۷/۱۰ دي وکتل شي.

۞ د الله په هغه بشپړ* كلام سره پناه غواړم چې هيڅ نيک او بد سړی له هغه نه زياتوب نشي كولای، د هغه څه له شر نه چې الله پيدا كړي، او خواره* كړيدي، او د هغه څه له شر نه چې له آسمان نه نازليږي، او د هغه څه له شر نه چې آسمان ته خيژي، او د هغه څه له شر نه چې په ځمكه كې يې خواره كړيدي، او د هغه څه له شر نه چې له هغې نه راوځي، او د شپې او ورځې له فتنو نه، او د هغه څه له شر نه چې د شپې راتلونكى وي، نه هغه راتلونكى په شپه كې چې خير ور سره وي، اې مهربان ذاته.

١٣٩- استغفار او توبه

٢٤٨-١- قال رَسُولَ اللَّه ﷺ: «وَاللَّه إِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ فِي الْيَوْمِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِينَ مَرَّةً»[(١)].

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: په الله سره قسم چې زه په ورځ كې له اويا ځلو نه زيات له الله نه بخښنه غواړم، او هغه ته توبه باسم.

٢٤٩-٢- وقال ﷺ: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ تُوبُوا إِلَى اللَّه، فَإِنِّي أَتُوبُ فِي الْيَوْمِ إِلَيْهِ مائَةَ مَرَّة»[(٢)].

۞ او فرمايي: اى خلكو! الله ته توبه وباسى، او زه په ورځ كې

(١) بخاري (فتح الباري ١١/١٠١).

(٢) مسلم ٤/٢٠٧٦.

سل ځلي الله ته توبه باسم.

۲۵۰-۳- وقال ﷺ: «مَنْ قَالَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الْعَظِيمَ الَّذِي لاَ إِلَهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيَّ الْقَيُّومَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ، غَفَرَ اللهُ لَهُ وَإِنْ كَانَ فَرَّ مِنْ الزَّحْفِ»[۱].

۞ او ﷺ فـــرمايي: څوک چي (دا دعا) ووايي: له هغه لوی او عظمـــت والا الله نه بخښنه غواړم، چي بيله هغه نه بل د عبادت وړ* معبود* نشته، ژوندی دی، (د کائناتو) تدبير کونکی دی، او زه هغه ته توبه باسم، (چي دا دعا ووايي) نو الله به هغه ته بخښنه وکړي، که څه هم له کفارو سره د جهاد له ميدان نه تښتيدلی وي[۲].

۲۵۱-٤- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الرَّبُّ مِنْ الْعَبْدِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الآخِرِ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ مِمَّنْ يَذْكُرُ اللَّهَ فِي تِلْكَ السَّاعَةِ فَكُنْ»[۳].

---

(۱) ابـــو داود ۸۵/۲، ترمذي ۵٦۹/۵، حاکم ۵۱۱/۱ هغه صحيح کړی، او ذهبي موافقه ورسره کړيـــده، او الباني هم هغه صحيح بللی دی، صحيح الترمذي ۱۸۲/۳، جامع الاصول لاحاديث الرسول ﷺ ۳۸۹/۴-۳۹۰ د ارناؤوط تحقيق.

(۲) او دا تيښته لويه ګناه شميرل کيږي.(ژباړن)

(۳) تـــرمذي، نسائي ۲۷۹/۱، حاکم، صحيح الترمذي ۱۸۳/۳، جامع الاصول ۱۴۴/۴ د ارنؤوط تحقيق.

۞ او فـــرمايي: پروردګار له هر وخت نه زيات د شپې په آخره حصه کې خپل بنده ته نژدې وي، نو که وکلای شې چې پدغه وخت کې له ذکر کونکو نه شې، نو همداسې شه.

٢٥٢-٥- وقال ﷺ: «أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ»(١).

۞ او فرمايي: بنده له هر حالت نه زيات هله* خپل پروردګار ته نژدې وي چې په سجده وي، نو (په سجده کې) زياته دعا وکړی.

٢٥٣-٦- وقال ﷺ: «إِنَّهُ لَيُغَانُ عَلَى قَلْبِي، وَإِنِّي لأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي الْيَوْمِ مِائَةَ مَرَّةٍ»(٢).

۞ او فـــرمايي: زما په زړه پرده غوندې راشي (کله کله د الله له ذکـــر نـــه مشغول شي) او زه له الله نه په ورځ کې سل ځلې بخښنه غواړم.

---

(١) مسلم ٣٥٠/١.

(٢) مســـلم ٢٠٧٥/٤، ابن الاثير وايي: «ليغان على قلبي» معنى داده: زما زړه باندې خه پرده راشي، او له هغـــه نـــه مراد سهو او توجه اوښتل دي، ځکه پيغمبر ﷺ به هميشه په زياته توګه سره ذکر وايـــه، او (الله) تـــه به يې خان نژدې کاوه، او دوامداره مراقبت به يې کاوه، او چې کله به يې په بعضـــي وخـــتونو کې توجه لدې نه واوښته، او يا به يې هيره شوه، نو دا به يې د خان لپاره ګناه بلل، نو ځکه خو به يې استغفار ته رجوع کوله.
جامع الاصول ٣٨٦/٤ دې وکتل شي.

١٣٠- د «سبحان الله»، او «الحمد لله»، او «لا اله الا الله»، او «الله اکبر» فضیلت

٢٥٤-١- قال ﷺ: «مَنْ قَالَ سُبْحَانَ اللَّه وَبِحَمْدِه، فِي يَوْمٍ مِائَةَ مَرَّةٍ، حُطَّتْ خَطَايَاهُ، وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ زَبَدِ الْبَحْرِ»(١).

۞ پيغمبر ﷺ فرمايي: څوک چي په ورځ کي سل ځلي «سُبْحَانَ اللَّـــه وَبِحَمْـــدِه(٢)» ووايي، ګناهونه به يې توی* شي، که څه هم د سمندر* د ځګ* په اندازه وي.

٢٥٥-٢- وقـــال ﷺ: «مَنْ قَالَ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَـــرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، عَشْرَ مِرارٍ، كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ أَرْبَعَ أَنْفُسٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ»(٣).

۞ او فرمايي: څوک چي «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَـــهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ(٤)» لس ځلي ووايي، د هغه چا په شان به وي چي د اسماعيل عليه السلام له اولادې نه يې

---

(١) بخاري ١٦٨/٧، مســـلم ٢٠٧١/٤، او په سهار او ماښام کي يې د سلو ځلو لوستلو فضيلت دي په همدي کتاب کي د(٩١) نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

(٢) ترجمه يې مخکي په (٩١) نمبر حديث کي شويده.(ژباړن)

(٣) بخـــاري ٦٧/٧؛ مسلم بلفظه ٢٠٧١/٤، او د هغه په ورځ کي د سلو ځلو ويلو فضيلت دي په همدي کتاب کي د (٩٣) نمبر حديث په حاشيه کي وکتل شي.

(٤) ترجمه يې مخکي شويده.(ژباړن)

څلور مريان* آزاد كړي وي.

٢٥٦-٣- وقال ﷺ: «كَلِمَتَان خَفِيفَتَان عَلَى اللِّسَان، ثَقِيلَتَان فِي الْمِيزَان، حَبِيبَتَان إِلَى الرَّحْمَنِ: سُبْحَانَ اللَّه وَبِحَمْدِه، سُبْحَانَ اللَّه الْعَظِيم»(١).

۞ او فرمايي: دوه كلمې دي چې پر ژبه سپكي، په تله* كې درنې، مهربان (خداى) ته محبوبې دي (هغه دادي): «سُبْحَانَ اللَّه وَبِحَمْدِه، سُبْحَانَ اللَّه الْعَظِيم(٢)».

٢٥٧-٤- وقال ﷺ: «لأَنْ أَقُولَ سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ لِلَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْه الشَّمْسُ»(٣).

۞ او فرمايي: د «سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ لِلَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ(٤)» ويل ما ته له هغه څه نه ډېر غوره دي چې لمر پرې راختلى دى(٥).

٢٥٨-٥- وقال ﷺ: «أَيَعْجِزُ أَحَدُكُمْ أَنْ يَكْسِبَ كُلَّ يَوْمٍ

(١) بخاري ١٦٨/٧، مسلم ٢٠٧٢/٤.

(٢) ترجمه يې مخكې شويده.(ژباړن)

(٣) مسلم ٢٠٧٢/٤.

(٤) ترجمه يې مخكې شويده.(ژباړن)

(٥) يعنې: ددې كلماتو ويل له ټولو مخلوقاتو نه ما ته غوره دي.(ژباړن)

أَلْــفَ حَسَــنَةٍ؟» فَسَــأَلَهُ سَائِلٌ مِنْ جُلَسَائه: يَا نَبِيَّ اللَّه كَيْفَ يَكْسِبُ أَحَدُنَا أَلْفَ حَسَنَةٍ؟ قَالَ: «يُسَبِّحُ مِائَةَ تَسْبِيحَةٍ، فَيُكْتَبُ لَهُ أَلْفُ حَسَنَةٍ، أَوْ يُحَطُّ عَنْهُ أَلْفُ خَطِيئَةٍ»[١].

۞ او ﷺ فرمايي: آيا له تاسو نه يو څوک نشي کولای چې هره ورځ زر نـــيکۍ لاس ته راوړي، نو له ناستو کسانو نه يو کس ورځخه پوښتنه وکړه چې څنګه يو کس له موږ څخه کولای شي زر نيکۍ لاس ته راوړي؟ (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: سل ځلې دي «سبحان الله» ووايي، نو هغه لره به زر نيکۍ وليکل شي، او يا به يې زر ګناهونه ورژيږي*.

٢٥٩-٦- «مَــنْ قَــالَ: سُبْحَانَ اللَّه الْعَظِيمِ، وَبِحَمْدِه، غُرِسَتْ لَهُ نَخْلَةٌ فِي الْجَنَّةِ»[٢].

۞ (او فرمايي) څوک چې «سُبْحَانَ اللَّه الْعَظِيمِ، وَبِحَمْدِه[٣]» ووايي، هغه لره به يوه د خرما* ونه په جنت کې وکرل شي*.

٢٦٠-٧- وقــال ﷺ: «يَا عَبْدَ اللَّه بْنَ قَيْسٍ، أَلاَ أَدُلُّكَ عَلَــى كَنْزٍ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ؟» فَقُلْتُ: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّه، قَالَ:

(١) مسلم ٢٠٧٣/٤.

(٢) تــرمذي ٥١١/٥، حــاكم ٥٠١/١ هغــه صحيح بللی، او ذهبي ورسره موافقه کړيده، صحيح الجامع ٥٣١/٥، صحيح الترمذي ١٦٠/٣.

(٣) ترجمه يې مخکې شويده.(ژباړن)

«قُلْ لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّه»[1].

۞ او ﷺ فرمایي: اې عبد الله بن قیسه! آیا تا ته د جنت د خزانو نه یوه خزانه ونه ښایم؟ نو ما وویل: ولې نه، اې د الله پیغمبره! (پیغمبر ﷺ) وفــرمایل: ووایه: هیڅ طاقت او قوت نشته (د ګناه نه د ساتلو* او د نیکیو د کولو) مګر په (توفیق) د لوی الله ﷻ سره.

٢٦١-٨- وقــال ﷺ: «أَحَــبُّ الْكَلاَمِ إِلَى اللَّه أَرْبَعٌ: سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، لاَ يَضُرُّكَ بِأَيِّهِنَّ بَدَأْتَ»[2].

۞ او فــرمایي: الله ته له ټولو نه زیات خوښ کلمات څلور دي: «سُبْحَانَ اللَّه، وَالْحَمْدُ للَّه، وَلاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ[3]»، چې په کومه دې شروع وکړه تاته پکښې څه نقصان نشته.

٢٦٢-٩- جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى رَسُول اللَّه ﷺ فَقَالَ: عَلِّمْنِي كَلاَماً أَقُولُهُ، قَالَ: «قُلْ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْــبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ للَّه كَثِيراً، سُبْحَانَ اللَّه رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ حَــوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّه الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ» قَالَ: فَهَؤُلاَءِ لِرَبِّي فَمَا

---

(١) بخاري (فتح الباري ١١/٢١٣)، مسلم ٤/٢٠٧٦.

(٢) مسلم ٣/١٦٨٥.

(٣) ترجمه یې مخکې شویده (ژباړن)

لِي؟ قَالَ: «قُلْ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي وَارْزُقْنِي»[(١)].

۞ يو صحرايي* پيغمبر ﷺ ته راغی او ويې ويل: ما ته داسې خبره وښايه چې زه يې ووايم، (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: ووايه: «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، اللَّهُ أَكْبَرُ كَبِيراً، وَالْحَمْدُ لِلَّه كَثِيراً، سُبْحَانَ اللَّه رَبِّ الْعَالَمِينَ، لاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّه الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ[(٢)]»، (سړي) وويل: دا خو زما د پروردګار لپاره دي، زما لپاره څه دي؟ (پيغمبر ﷺ) وفرمايل: ووايه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدايت وکړې، او روزي را ته راکړې.

٢٦٣-١٠- كَانَ الرَّجُلُ إِذَا أَسْلَمَ عَلَّمَهُ النَّبِيُّ ﷺ الصَّلاَةَ، ثُمَّ أَمَرَهُ أَنْ يَدْعُوَ بِهَؤُلاَءِ الْكَلِمَاتِ، «اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَعَافِنِي، وَارْزُقْنِي»[(٣)].

۞ کله چې به يو سړی مسلمان شو، نو پيغمبر ﷺ به لمونځ* ور زده کاوه، او بيا به يې ددې کلماتو په ويلو امر ورته کاوه: الهي! ما ته بخښنه وکړې، او پر ما رحم وکړې، او ما ته هدايت وکړې، او ما ته

---

(١) مسلم ٤/٢٠٧٢، او ابو داود زيات کړيدي: کله چې صحرايي سړی روان شو، پيغمبر ﷺ وفرمايل: په رښتيا سره يې خپل لاسونه له خير نه ډک کړل. ١/٢٢٠.

(٢) د نومړو اذکارو ترجمه مخکې په مختلفو ځايونو کې شويده.(ژباړن)

(٣) مسلم ٤/٢٠٧٣، او په بل روايت کې يې داسې راغلي دي: دا کلمات ستا لپاره د دنيا او آخرت خيرونه را ټولوي.

عافيت راكړي، او روزي را ته راكړي.

٢٦٤-١١- «إِنَّ أَفْضَلَ الدُّعَاءِ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، وَأَفْضَلُ الذِّكْرِ: لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ»(١)

۞ (او فرمايي) په رښتيا سره چې بهترينه دعا «الحمد لله» ده، او بهترين ذكر «لا إله إلا الله» دى.

٢٦٥-١٢- «الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ: سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ولاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ»(٢).

۞ (او فرمايي) نيكي، او (له انسان نه ورسته) پاتې كيدونكي (كلمات دادي): «سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، وَلا إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، ولاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللَّهِ(٣)».

١٣١- د پيغمبر ﷺ د تسبيح ويلو طريقه

٢٦٦- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو رضي الله عنهما قَالَ:

---

(١) ترمذي ٤٦٢/٥، ابن ماجه ١٢٤٩/٢، حاكم ٥٠٣/١ هغه صحيح بللى، او ذهبي ورسره موافقه كړيده، صحيح الجامع ٣٦٢/١.

(٢) احمد ٥١٣ نمبر حديث كي د احمد شاكر په ترتيب سره روايت كړيدى، او اسناد يې صحيح دى، مجمع الزوائد ٢٩٧/١ دي وكتل شي، او ابن حجر په بلوغ المرام كي هغه د ابو سعيد له روايت نه و نسائي ته نسبت كړيدى، او ويلي يې دي: هغه ابن حبان، او حاكم صحيح بللى دى.

(٣) ددې كلماتو ترجمه مخكي شويده.(ژباړن)

رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّه ﷺ يَعْقدُ التَّسْبِيحَ بِيَمِينه[١].

۞ لـــه عبد الله بن عمرو رضي الله عنهما نه روايت دى: چي ما پيغمبر ﷺ وليد چي په بنې* لاس سره يې تسبيحات (اذكار) ويل.

۱۳۲- د نېكيو او عامو آدابو څخه

٢٦٧- «إِذَا كَـــانَ جُـــنْحُ اللَّـــيْلِ -أَوْ أَمْسَيْتُمْ- فَكُفُّوا صِبْيَانَكُمْ؛ فَإِنَّ الشَّيَاطِينَ تَنْتَشِرُ حِينَئِذ، فَإِذَا ذَهَبَ سَاعَةٌ مِنْ اللَّيْلِ فَخَلُّوهُمْ، وأَغْلِقُوا الأَبْوَابَ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ لاَ يَفْـــتَحُ بَاباً مُغْلَقاً، وَأَوْكُوا قِرَبَكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه، وَخَمِّرُوا آنِيَتَكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّه، وَلَوْ أَنْ تَعْرُضُوا عَلَيْهَا شَيْئاً، وَأَطْفِئُوا مَصَابِيحَكُمْ»[٢].

۞ (پيغمـــبر ﷺ فرمايي) كله چي شپه تياره شي، يا شپه در باندي راشـــي، نـــو خپل ماشومان (كور څخه وتلو نه) بند كړی، ځكه چي شـــيطانان پدې وخت كي خورېږي*، كله چي د شپې نه يو ساعت تېر شي، نو بيا يې خوشي كړی. او دروازې* مو بندي كړی، او د الله نوم (پـــه هغـــه) يـــاد كړی، ځكه چي شيطانان تړلې او بنده دروازه نشي پرانستلای*. او د خپل ژيانو* سرونه پټ كړی، او د الله نوم (په هغه)

(١) ابو داود بلفظه ٨١/٢، ترمذي ٥٢١/٥، صحيح الجامع ٢٧١/٤، ٤٨٦٥ نمبر حديث .

(٢) بخاري (فتح الباري ٨٨/١٠)، مسلم ١٥٩٥/٣.

ياد كړی، او خپل لوښي پټ کړی، او د الله نوم (په هغه) ياد کړی، که څه هم له پاسه پرې څه کښيږدي، او خپل څراغونه* مړه کړی.

وصلى الله وسلم وبارك على نبينا محمد وعلى آله وأصحابه أجمعين.

په کتاب کي د یاگانو رسم الخط

مثال	د (یاء) رسم الخط
ځي، بچي	(ي)
سړې اوبه، مزې	(ې)
سړی، تندی	(ی)
هګۍ، څپلۍ	(ۍ)

ورته رسم الخطونه

لاندیـــني حـــرفونه په نورو ورته رسم الخطونو سره هم لیکل کیږي، چي هغه دادي:

ورته رسم الخط	د کتاب رسم الخط
(ٹ) لکه: ٹپونه	(ټ)
(ڈ) لکه: ڈوڈے	(ډ)
(ڑ) لکه: خوڑل	(ړ)
(ے) لکه: (سړے، تندے)	(ی)
(ی) لکه: (ځی، بچی)	(ي)

د لهجې د اختلاف په صورت کې د يو معنا لرونکو کلماتو لست

ورته معنا يا لهجه	کلمه
ډډه	ارخ
په بر کې نيونه، چاپېروالی	احاطه
باران اوريدل غوښتل	استسقاء
وړکول، ادا کول	افاده کول
طمع	امېد
عاقبت، نتيجه	انجام
سوچونه، فکرونه، تشويشونه	انديښنې
اوبه څښول، اوبه ورکول، خړوبې کول	اوبه کول
لوړ	اوچت
اوښې، اوښونه	اوښان
غږ، ږغ	آواز
مستقبل، راتلونکې زمانه	آينده
برکت والا، برکتناک	با برکته
پېټی	بار
رخسار، اننگی	بارخو
سيلۍ	بادونه
ښښنه، عفو	بخښنه
کنجوسي	بخل

کلمه	ورته معنا یا لهجه
بدشګومي	بد فالي، بد مرغي، کرکه کول
بِرابر	سم، سیده، اصلاح، جوړ
برخمن	لرونکي
بریالي	کامیابه، برلاسي
بشپړ	کامل، پوره
بشپړوالی	تکمیل، پوره والی
بطحان	د یو ځای نوم دی
بلنه	دعوت، غوښتنه
بوک	د اوبو ګوپ
بوکونه	ګوپونه، ګوپان
بیرته راتلل	واپس کیدل
بیرته کیدل	واپس کیدل
بې زړه توب	بزدلي، ډار، ویره
بې نیازه	مستغني، احتیاج نلرونکي، بی پروا
بیل	جلا، جدا
بیله	بغیر، پرته
بې وزلتوب	تنګدستي، فقر
پاچا، پاچاهي	بادشاه، بادشاهي
پاځیده	ولاړ شو
پاځیږي	ولاړ شي
پر	پرې

كلمه	ورته معنا يا لهجه
پرانستل	بېرته كول، خلاصول
پركالي	د خوب د جوړو وهلو حالت، د خوب د آثارو ښكاره كېدلو حالت
پرې كېدونكې	قطع كېدونكې
پرېشانې	انديښنې، سوچونه
پسرلى	سپرلى، بهار
پښه	ښـــپه
پښې	ښـــپې
پښيمانه	ښـــپيمانه
پلو كې	ووجو كې
په بر كې نيول	په ځنګ كې نيول، په يو شي باندې چاپېره كېدل
پوټكي	پوستكي، څرمن
پوښتنه	تپوس، سوال
ټاكلې	معين، معلومدار
تالنده	د آسمان ګرزا، غرنده، تندر
تدبُر او تفكُر	فكر كول، سوچ كول، غور كول
تدبيرونكي	انتظام كوونكي، تنظيمونكي
ترچيدل	پرنجې كول، ترچَل، پرچيدل، پرنجيدل
تزكيه	بې عيبه كېدل، د ښو اخلاقو خاوند كېدل
تسلِيم	تابعدار، فرمانبردار
تضرع	زارى، عاجزي

کلمه	ورته معنا یا لهجه
تعزیه	د مړي خپلوانو ته تسلي ورکول او مړي ته دوعا کول
تندی	وچولی
تنبلي	سستي، کسالت
تل	همیشه
تله	ترازو
توپیر	فرق
توښه	ذخیره
توګه	ډول، شکل
توکل	اعتماد، تکیه
ټولواک	پوره واکدار، دکاملې پاچاهۍ خاوند
ټولواکي	پوره واکداري، کامله پاچاهي
توی شي	ورژیږي
ثواب	اجر
جادوګر	ساحر، کوډګر
جامه	کالي
جبیره	پوره کول، نقصان لیري کول
جمرې	هغه وړې تیګې چې شیطان په ویشتل کیږي
جواب	ځواب
چپ	ګڅ، کین
چرګ	بانګي
څکندن	ځلکدن، ځنکدن، د سا وتلو حالت

كلمه	ورته معنا يا لهجه
ځلي	واري
ځمکه	زمکه
ځملاستل	ويده کيدل، پريوتل
حلالول	ذبح کول، قرباني کول، حلاله کول
خپرول	عام کول، نشرول
خپرول	نشرول، تيتول، عام کول
خزنده	خوځنده، حشره
خواره	خپور، خپاره
ځاروي	ځناور
څراغونه	ډيوې، چراغونه
څرګندونه	بيانوول، ښکاره کول
څښتن	خاوند
څک	قطره
خلاصې	برسيره، کولاوې، بيرته
خلګ	خلق
خواړه	د خوراک شيان، طعام
خيري	چټلي، چرک
دانګل	په منډه تلل، منډه وهل
دانه	تخم
درجې	رتبې، درجات
دروازې	وروونه

ورته معنا یا لهجه	کلمه
دوږخ، جهنم	دوزخ
مینځ ته راوړی دی	راوستلی دی
پروردګار	رِب
د سترګې یو ځل بندولو په اندازه وخت	رَپ
واپس کیږي، نه منل کیږي	رد کیږي
په ځای کړه	رښتونې کړه
نور	رڼا
رزق	روزي
روژه نیونکی	روژه دار
روژه دار	روژه نیونکی
رڼايي پکښې کې واچوې، نوراني کړې	روښانه کړې
ځما	زما
ظلم، تیری	زیاتي
تاوان، نقصان	زیان
زونه، زړی	زړه
ترجمه کول	ژباړل
مترجم، ترجمه کونکی	ژباړن
بچ کول، ساتل	ژغورل
د اوبو مشکونه، مفرد: ژی	ژیان
بچ کول، حفاظت کول	ساتل
پاکوالي	سپېڅلتیا

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ستاینه	حمد او ثنا، صفت، تعریف
ستایونکی	ثنا وصفت ویونکی، تعریف کونکی
سرکښه	سرکش، بیلاري
سمبال	ښایسته، مجهز
سمندر	دریاب، بحر
سهار	سحر، صبا، صبائي
سورلۍ	د سپریدولو حیوان لکه: آس، خر او نور
سیده	سمه، برابره
سیوری	سایه
شاهدي	ګواهي، شهادت
شاوخوا	چار چاپیر
شرق	مشرق، لمر ختلو طرف
ښخول	دفن کول، خښول
شفاعت	سفارش
ښکنځل	کنځل، کنځا، رد بد
شګه	کوچنی کاڼي یا تیګه
ښودنه	ښوونه، رهنمايي
ښي	راسته
شودي	پی، شیدي
شی	څیز
شیان	څیزونه

کلمه	ورته معنا یا لهجه
صحرایي	بانډیچي، صحرا نشین، دصحرا اوسیدونکی
صفه	هغه ځای چې فقیر او نادار ه صحابه پکښې کښیناستل
ضایع کول	بیځایه کول، باطلول
ظلم	زیاتی
عادلانه	پر ځای، منصفانه
عافیت	روغتیا
عاقبت	انجام، نتیجه
عذاب	سزا، جزا
عقیق	د یو ځای نوم دی
غاړي	مریاني
غرب	مغرب، لمر لویدلو طرف
غضب	غصه، قهر
غوره	ښه، بهتر
غونډ	یو ځای
غیبیات	د مخلوقاتو له علم نه پټ شیان
فرښته	ملائکه، ملکه، فرشته
فطرت	دین، لاره
فکر	سوچ
قادر	توانا
قرباني	پسه یا بل حلال حیوان حلالول
کړو	اعمالو

کلمه	ورته معنا یا لهجه
کائنات	مخلوقات
کښته	ښکته
کښیږدي	کیږدي، کیدي، راولي
کفاره	د ګناه بدله، بدله، ګناه ورکونکې
ګاڼه	زیور
ګرځندویه	سیاحت کونکې، ګرځیدونکې
ګرندی	چابک، چټک، تېز
ګمراه	بې لارې
کوروالی کول	همبستري، جماع کول، یوځای کیدل
لاره	لیاره
لانده	لامده
لټي	لټوالي، بیکاري
لخوا	له طرف نه
لمده	لنده، تړه
لمونځ	مونځ
له ما نه وګرځوې	له ما نه بېچ کړې او لیرې کړې
لوړ	اوچت
لوړوي	اوچتوي
ما لره	ما ته
ماښام	بیګاه

کلمه	ورته معنا یا لهجه
ماغزه	مازغه
مایل	اوښتونکي، میلان کونکي، خوښونکي
مِثل	مانند
مجادله	خصومت کول، جنګ کول
مخامخ کیدل	میلاویدل
مخکښ	مخکي تلونکي، پیش روی
مرداري	د مړ حیوان لاش
مرو	مړه کیږو
مربي	غلام
مستغني	بي پروا، بي نیازه
مسجد	جومات
مسه کول	مسح کول، په یو شي لاس تیرول، لاس راکاږل
مشرق او مغرب	شرق او غرب، ختیځ او لویدیځ
معبود	خدای، هغه څوک چي نور يې عبادت کوي
مقیم	په خپل کور او وطن کي، هغه څوک چي مسافر نه وي
مل	ملګری
ملائکه	فرشته، ملَکه
منډه	څغاسته
مه نیسه	مه مأخوذه کوه

کلمه	ورته معنا یا لهجه
مهاروونکي	تابعداره کونکي، کنټرولونکي
موذن	بانګي، آذان کونکي
مینځه	وینزه، کنیزه
ناڅاپه	نابېره، ناګهانه
ناڅیزه	لږه
ناوړه	بد، خراب
نظر کېدل	د چا د کتلو په وجه بد اثر لویدل
نغښتي	پراته، موجود
ننوتل	داخلیدل
ننوتو	داخل شولو
نو	پس
نومړی	مذکور
نومولی دی	ایښودلی دی، بللی دی
نیکان	صالحان، نیک عملان
نیکي	ښیګړه
نېټه	تاریخ، وخت
هدایت	لارښوونه، رهنمایي
هرومرو	خامخا، ضرور، حتما
هله	هغه وخت
همیشني	دائم
هنګار	هنار، د خره آواز او رمباړه
وړ	مستحق، لائق

ورته معنا یا لهجه	کلمه
اهل وعیال، بچیان	واړه
وغورځوي	واچوي
ددوو لاسونو د ګوتو تر مینځ مسافې ته ویل کیږي، چې کله دواړه د یو مستقیم خط په شکل سره خلاص شي، او په عربي ورته «باع» وایي، او (١٦٢) سانتي متر اوږدوالی لري.	وازه
وبښه، عفو کړه	وبخښه
وڅکي	وڅښي
وخاته، پورته شو	وخوت
توی شي، محو شي	ورژیږي
د لاس تلي	ورغوي
روستو	ورروسته
حواله کړو	وسپاره
دعوت شي	وغوښتل شي
شنه کړل شي، وناړول شي، نال کړې شي، کیښودل شي	وکړل شي
پاشیدلی	ولاړ
لاړه، ختمه شوه، لیرې شوه	ولاړه
ووایه	ولوست
خارج شولو، بیرون شولو	ووتو
ډار، خطره، یره، بیره	ویره

ورته معنا يا لهجه	كلمه
بيريړي، يريړي، ډاريږي	ويريږي
وريښتان	ويښته
تنها، يواځې	يوازي

د موضوعاتو فهرست

موضوع	صفحه
د ژباړن* سریزه	۳
د مصنف سریزه	۵
د ذکر فضیلت	۷
۱- دخوب نه د پاڅیدو دعاګاني	۱۲
۲- د جامو اغوستلو دعا	۱۷
۳- دنوي جامې اغوستلو دعا	۱۷
۴- چا چي نوې جامې واغوستلې هغه ته دعا	۱۸
۵- دجامو ایستلو په وخت کي دعا	۱۸
٦- د اودس ماتي ځای ته د داخلیدلو دعا	۱۹
۷- د اودس ماتي ځای نه د وتلو دعا	۱۹
۸- داوداسه نه مخکي ذکر	۱۹
۹- د اودس نه وروسته دعا	۱۹
۱۰- د کور نه دوتلو ذکر	۲۰
۱۱- کور ته د نَنَوتلو* ذکر	۲۱

١٢- مسجد ته د تللو دعا.. ٢٢
١٣- مسجد ته د ننوتلو دعا ٢٣
١۴- مسجد نه د وتلو دعا ٢۴
١۵-د آذان اوريدو ذكرونه.. ٢۴
١٦- د لمانځه د شروع (له اول تكبير نه وروسته*) دعا.......... ٢٦
١٧- د ركوع دعا ٣٣
١٨- د ركوع نه پورته كيدلو* دعا.................................. ٣۴
١٩- د سجدې دعا.. ٣۵
٢٠- د دوو سجدو په مينځ كې دعا ٣٨
٢١- د تلاوت د سجدې دعا.. ٣٨
٢٢- د تشهد دعا (التحيات).. ٣٩
٢٣- له (التحيات) نه وروسته پر* پيغمبر ﷺ درود................ ۴٠
٢۴- په وروستۍ ناسته كې د سلام نه مخكې دعا.................. ۴١
٢۵- د سلام گرځولو نه وروسته اذكار.............................. ۴٨
٢٦- د استخارې د لمانځه دعا ۵۴
٢٧- د سهار او ما ښام اذكار...................................... ۵٦

٢٨- د خوب اذکار ٦٩
٢٩- پـــه خوب کي له يوې ډډې* نه بلي ډډي ته اوښتلو
دعا ٧٧
٣٠- پـــه خوب کي د نا آرامۍ او له ويري سره مخامخ
کيدلو دعا.. ٧٨
٣١- هغه څه چي د خوب ليدو نه وروسته کول پکار دی...... ٧٨
٣٢- د وترو د قنوت دعا ٧٩
٣٣- د وترو له سلام نه وروسته ذکر ٨١
٣٤- د پريشانۍ او غم (لري کولو) دعا ٨١
٣٥- د بي قرارۍ دعا ٨٣
٣٦- د دښمن او حکمران* سره مخامخ کيدو* دعا ٨٤
٣٧- د حکمران* د ظلم نه د ويري دعا........................ ٨٥
٣٨- د ښمن ته ښيرا* کول ٨٦
٣٩- د کوم قوم نه چي ويره* لري، دا دعا به وايي............ ٨٧
٤٠- څوک چي ايمان کي شک وکړي دهغه دعا............ ٨٧
٤١- دقرض اداء کولو دعا ٨٨

۴۲- په لمانځه او تلاوت کې د وسوسې دعا...................... ۸۹
۴۳- چا ته چې یو کار مشکل شي د هغه دعا..................... ۸۹
۴۴- څوک چې ګناه وکړي، هغه به داسې کوي.................. ۸۹
۴۵- د شیطان او د هغه د وسوسو د لیرې کولو دعاګانې ۹۰
۴۶- کله چې يې د خوښې خلاف کار پیښ شي، او یا له
کوم کار نه عاجز شي، داسې به وایي ۹۰
۴۷- د پیدا شوي ماشوم* مور او پلار ته مبارکي ورکول،
او د هغې جواب.. ۹۱
۴۸- د ماشومانو د حفظ او امان لپاره دعا ۹۲
۴۹- د بیمار د پوښتنې په وخت هغه ته دعا ۹۲
۵۰- د بیمار* د پوښتنې کولو فضیلت ۹۳
۵۱- د ژوند نه نا امیده بیمار* دعا ۹۳
۵۲- ځکندن* حالت کې سړي ته یادونه ۹۵
۵۳- چا ته چې مصیبت رسیدلی وي، د هغه دعا.................. ۹۵
۵۴- د مړي سترګې بندولو په وخت دعا ۹۶
۵۵- مړي ته په جنازه کې دعا....................................... ۹۶

٥٦- ماشوم ته د هغه په جنازه کي دعا ٩٩
٥٧- د تعزيت دعا ١٠٠
٥٨- د مړي ښخولو وخت کي دعا........................ ١٠١
٥٩- د مړي ښخولو* وروسته دعا ١٠١
٦٠- د قبرونو د زيارت کولو دعا........................ ١٠٢
٦١- د باد (سيلۍ) الوتلو په وخت دعا ١٠٢
٦٢- د تالندي* دعا........................ ١٠٣
٦٣- د استسقاء* لپاره څو دعاګاني........................ ١٠٣
٦٤- د باران اوريدو په وخت کي دعا........................ ١٠٤
٦٥- د باران اوريدو وروسته دعا........................ ١٠٤
٦٦- د آسمان شين کيدو دعا........................ ١٠٥
٦٧- د نوي مياشتي ليدو دعا ١٠٥
٦٨- د روژه ماتي په وخت کي دعا........................ ١٠٥
٦٩- د ډوډۍ خوړلو نه مخکي دعا........................ ١٠٦
٧٠- له خوراک نه وروسته دعا ١٠٧
٧١- کوربه ته د ميلمه دعا........................ ١٠٨

٧٢- څــوک چــې په چا اوبه وڅښې، او يا يې د څښولو
اراده وکړي، هغه ته دعا..١٠٨
٧٣- د چا په کور کې د روژه مات په وخت کې دعا..........١٠٨
٧٤- د روژه دار* دعا چې کله خواړه حاضر شي او روژه
ماته نکړي ١٠٩
٧٥- کله چې روژه دار ته څوک ښکنځل* وکړي، نو دی
به داسې ورته وايي ١٠٩
٧٦- د اولنۍ ميوې ليدو دعا.....................................١٠٩
٧٧- د ترَچيدلو* دعا ١١٠
٧٨- کله چې کافر وترَچيږي داسې به ورته وايي.............١١٠
٧٩- واده کونکي ته دعا...١١١
٨٠- د واده کولو او سوَرلۍ* اخيستلو دعا ١١١
٨١- خپلې ښځې سره کوروالی* نه مخکې دعا..................١١٢
٨٢- د قهر او غوسې په وخت دعا ١١٢
٨٣- د مصيبت زده ليدو په وخت دعا ١١٢
٨٤- د مجلس دعا...١١٣

۸۵- د مجلس کفاره*.......................................۱۱۳
۸٦- څوک چي چا ته ووايي: «غفر الله لک» نو هغه ته به
داسي وايي...۱۱۴
۸۷- څوک چي له تا سره ښه وکړي، هغه ته دعا.............۱۱۴
۸۸- په څه چي د دجال (له فتنې) نه ځان ساتلی شي.........۱۱۴
۸۹- څوک چي چا ته ووايي: «إِنّي أُحِبُّکَ فِي اللهِ»، هغه
ته به داسي وايي...۱۱۵
۹۰- څوک چي خپل مال تا ته وړاندي کړي، هغه ته دعا....۱۱۵
۹۱- د قرض د اداء کولو په وخت قرض ورکونکي ته دعا ..۱۱۵
۹۲- له شرک نه د ويري* دعا...............................۱۱٦
۹۳- هغه چا ته دعا چي تا ته ووايي: «بارَکَ اللهُ فِيکَ» ۱۱٦
۹۴- د بد شگومۍ* بد گڼلو دعا.............................۱۱٦
۵ د سپریدو دعا..۱۱۷
۹٦- د سفر دعا...۱۱۸
۹۷- کلي يا ښار ته ننوتلو دعا................................۱۱۹
۹۸- بازار ته ننوتلو دعا......................................۱۲۰

۹۹- د سپرلی غورځیدو په وخت دعا ۱۲۰
۱۰۰- د مسافر دعا مُقیم* ته ۱۲۱
۱۰۱- د مقیم* دعا مسافر ته ۱۲۱
۱۰۲- په سفر کې تکبیر او تسبیح ۱۲۱
۱۰۳- د سهار* په وخت د مسافر دعا ۱۲۲
۱۰۴- په سفر یا پرته له سفر نه په یو ځای کې د کوزیدلو
او ودریدلو دعا ۱۲۲
۱۰۵- د سفر نه د ستنیدو دعا ۱۲۳
۱۰۶- د خوشحالۍ او یا خواشینۍ کار پیښیدو په وخت
کې دعا.. ۱۲۳
۱۰۷- پر پیغمبر ﷺ د درود ویلو فضیلت ۱۲۴
۱۰۸- سلام خپرَول* ۱۲۶
۱۰۹- د کافر د سلام جواب به څنګه ورکوي.................. ۱۲۷
۱۱۰- د چرګ* د آذان، او د خره د هنګاري* په وخت
دعا ۱۲۷
۱۱۱- په شپه کې د سپیو د غپلو اوریدو په وخت دعا ۱۲۸

۱۱۲- څوک چې دې ښکنځلي وي هغه ته دعا............... ۱۲۸
۱۱۳- د بل مسلمان ستايلو په وخت به داسي وايي........... ۱۲۹
۱۱۴- کله چې د يو مسلمان صفت وشي، نو هغه به داسې
وايي ۱۲۹
۱۱۵- په حج او عمره کې به مُحرم لبيک څنګه وايي ۱۳۰
۱۱۶- حجر اسود ته د رارسيدلو په وخت «الله اکبر» ويل .. ۱۳۰
۱۱۷- د رکن يماني او حجر اسود په مينځ کې دعا ۱۳۱
۱۱۸- صفا او مروا باندې د ودريدو دعا...................... ۱۳۱
۱۱۹- د عرفات په ورځ دعا ۱۳۳
۱۲۰- د مشعر حرام ذکر ۱۳۳
۱۲۱- (د جمراتو يا ځلو ويشتلو په وخت) د هرې شګې*
ويشتلو سره «الله اکبر» ويل ۱۳۴
۲ ·· د تعجب، او خوشحالونکي کار پيښيدلو په وخت دعا... ۱۳۵
۱۲۳- چا ته چې خوشحالونکی خبر راشي، نو څه به کوي .. ۱۳۵
۱۲۴- څوک چې په خپل بدن کې درد محسوس کړي څه
به کوي... ۱۳۵

١٢٥- په څه شي د نظر كيدو نه د ويري دعا ١٣٦
١٢٦- د ويري په حالت كي دعا........................ ١٣٦
١٢٧- د قرباني حلالولو* په وخت كي څه ويل پكار دي ١٣٧
١٢٨- هغه څه چي د سركبنه* شيطانانو د مكر او چل دفع
كولو لپاره ويل كيږي.................................. ١٣٧
١٢٩- استغفار او توبه.................................. ١٣٨
١٣٠- د «سبحان الله»، او «الحمد لله»، او «لا اله الا
الله»، او «الله اكبر» فضيلت........................ ١٤١
١٣١- د پيغمبر ﷺ د تسبيح ويلو طريقه.................. ١٤٦
١٣٢- د نيكيو او عامو آدابو څخه........................ ١٤٧
په كتاب كي د ياګانو رسم الخط......................... ١٤٩
ورته رسم الخطونه ١٤٩
د لهجي د اختلاف په صورت كي د يو معنا لرونكو كلماتو
لست ١٥٠
د موضوعاتو فهرست ١٦٣

حصن المسلم

من أذكار الكتاب والسنة

تأليف

الفقير إلى الله تعالى

د. سعيد بن علي بن وهف القحطاني

ترجمة

عبد النافع زلال

بلغة «البشتو»

وكالة المطبوعات والبحث العلمي
وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المملكة العربية السعودية

١٤٣٦ هـ

حصن المسلم

من أذكار الكتاب والسنة

تأليف

د. سعيد بن علي بن وهف القحطاني

باللغة التاميلية

وكالة المطبوعات والبحث العلمي
ص.ب ٦١٨٤٣ الرياض ١١٥٧٥ | هاتف : ٤٧٣٦٩٩٩ | فاكس : ٤٧٣٧٩٩٩
الهاتف الإرشادي المجاني : ٨٠٠٢٤٥١٠٠٠ | التوعية الآلية المجانية : ٨٠٠٢٤٨٨٨٨٨
info@islam.org.sa